

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RIKTLINJE

av den 7 mars 2002

om ändring av riktlinje ECB/2000/7 om Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden

(ECB/2002/2)

(2002/553/EG)

ECB-RÅDET HAR ANTAGIT DENNA RIKTLINJE

(4) Enligt artiklarna 12.1 och 14.3 i stadgan utgör ECB:s riktlinjer en integrerad del av gemenskapsrätten.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nedan kallat fördraget), och särskilt artikel 105.2 första strecksatsen i detta,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

med beaktande av artiklarna 12.1 och 14.3 i Stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad stadgan) i förening med artikel 3.1 första strecksatsen, artikel 18.2 och artikel 20 första stycket i denna, och

Artikel 1

Principer, instrument, förfaranden och kriterier för genomförandet av den gemensamma penningpolitiken

av följande skäl:

(1) För att genomföra den gemensamma penningpolitiken på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater som infört euron i enlighet med fördraget (nedan kallade deltagande medlemsstater) krävs det en definition av de instrument och förfaranden som skall användas av Eurosystemet – bestående av de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker och den Europeiska centralbanken (ECB).

Bilagan till den här riktlinjen (Den gemensamma penningpolitiken i Ekonomiska och monetära unionen – Allmän dokumentation av Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden) skall ersätta bilaga I till riktlinje ECB/2000/7 av den 31 augusti 2000 om Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden⁽¹⁾ (Den gemensamma penningpolitiken i etapp tre – Allmän dokumentation av Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden).

Artikel 2

(2) Den fortsatta utvecklingen när det gäller definitionen och genomförandet av den gemensamma penningpolitiken bör följas uppmärksam.

Uppföljning

(3) ECB har givits befogenhet att fastställa de riktlinjer som behövs för de instrument och förfaranden som skall användas för att genomföra den gemensamma penningpolitiken och de nationella centralbankerna är skyldiga att följa dessa riktlinjer.

De nationella centralbankerna skall senast den 25 april 2002 närmare informera ECB om de texter och åtgärder varigenom de avser att följa denna riktlinje.

⁽¹⁾ EGT L 310, 11.12.2000, s. 1.

Artikel 3

3. Denna riktlinje skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Slutbestämmelser

Utfärdad i Frankfurt am Main den 7 mars 2002.

1. Denna riktlinje riktar sig till de nationella centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna.

På ECB-rådets vägnar

Ordförande

2. Denna riktlinje skall träda i kraft den 7 juli 2002.

Willem F. DUISENBERG

BILAGA

DEN GEMENSAMMA PENNINGPOLITIKEN I EUROOMRÅDET

Allmän dokumentation av Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden

April 2002

INNEHÅLL

	<i>pagina</i>
Inledning	7
KAPITEL 1	
Översikt över det penningpolitiska styrsystemet	8
1.1 Europeiska centralbankssystemet	8
1.2 Eurosystemets mål	8
1.3 Eurosystemets penningpolitiska instrument	8
1.3.1 Öppna marknadsoperationer	8
1.3.2 Stående faciliteter	9
1.3.3 Kassakrav	9
1.4 Motparter	9
1.5 Underliggande värdepapper	10
1.6 Ändringar av styrsystemet	10
KAPITEL 2	
Godkända motparter	11
2.1 Generella urvalskriterier	11
2.2 Urval av motparter för snabba anbud och bilaterala transaktioner	11
2.3 Sanktioner mot motparter som inte fullgör sina skyldigheter	12
2.4 Avstängning eller uteslutning av försiktighetsskäl	12
KAPITEL 3	
Öppna marknadsoperationer	13
3.1 Reverserade transaktioner	13
3.1.1 Allmänt	13
3.1.2 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	13
3.1.3 Långfristiga refinansieringstransaktioner	14
3.1.4 Finjusterande reverserade transaktioner	14
3.1.5 Strukturella reverserade transaktioner	15
3.2 Direkta köp/försäljningar av värdepapper	15
3.3 Emission av ECB:s skuldcertifikat	16
3.4 Valutasvappar	17
3.5 Inlåning med fast löptid	18
KAPITEL 4	
Stående faciliteter	18
4.1 Utlåningsfacilitet	18
4.2 Inlåningsfacilitet	19
KAPITEL 5	
Förfaranden	20
5.1 Anbudsförfaranden	20
5.1.1 Allmänt	20
5.1.2 Kalender för anbudsförfaranden	22
5.1.3 Annonsering av anbudsvillkoren	23
5.1.4 Motparternas förberedelser och avgivande av anbud	24
5.1.5 Förfarande vid tilldelningar	25

	<i>pagina</i>
5.1.6 Tillkännagivande av tilldelningar	28
5.2 Förfarande vid bilaterala transaktioner	29
5.3 Avvecklingsförfaranden	30
5.3.1 Allmänt	30
5.3.2 Avveckling av öppna marknadsoperationer	30
5.3.3 Förfaranden vid dagens slut	31
 KAPITEL 6	
Godtagbara värdepapper	31
6.1 Allmänt	31
6.2 Värdepapper i grupp ett	32
6.3 Värdepapper i grupp två	34
6.4 Åtgärder för riskkontroll	36
6.4.1 Initial säkerhetsmarginal	37
6.4.2 Åtgärder för riskkontroll av grupp ett-värdepapper	38
6.4.3 Åtgärder för riskkontroll av grupp två-värdepapper	40
6.5 Värderingsprinciper för underliggande värdepapper	42
6.6 Gränsöverskridande användning av godtagbara värdepapper	43
6.6.1 Korrespondentcentralbanksmodellen	43
6.6.2 Gränsöverskridande förbindelser	44
 KAPITEL 7	
Kassakrav	45
7.1 Allmänt	45
7.2 Institut som omfattas av kassakravssystemet	45
7.3 Fastställande av kassakrav	46
7.4 Uppfyllande av kassakrav	48
7.5 Rapportering och kontroll av kassakravsbasen	49
7.6 Åsidosättande av kassakravet	49
 BILAGOR	
1 Exempel på penningpolitiska transaktioner och förfaranden	50
2 Ordlista	61
3 Urval av motparter vid valutainterventioner och valutasvappar för penningpolitiska ändamål	68
4 System för inrapportering av Europeiska centralbankens finansmarknadsstatistik	69
5 Eurosystemets webbplatser	76
6 Förfaranden och sanktioner som skall tillämpas om en motpart inte fullgör sina skyldigheter	77
 Förteckning över diagram, tabeller och rutor	
<i>Diagram</i>	
1 Normal tidsram för operativa steg vid standardiserade anbud	21
2 Normal tidsram för operativa steg vid snabba anbud	22
3 Korrespondentcentralbanksmodellen	43
4 Förbindelser mellan värdepappersavvecklingssystem	44

	<i>pagina</i>
<i>Tabeller</i>	
1	Eurosystemets penningpolitiska operationer 10
2	Normala kontraktsdagar för huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner 23
3	Normala avvecklingsdagar för Eurosystemets öppna marknadsoperationer 31
4	Värdepapper godtagbara för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner 34
<i>Rutor</i>	
1	Emission av ECB:s skuldcertifikat 16
2	Valutasvappar 17
3	Operativa steg i anbudsförfaranden 21
4	Tilldelningar vid anbud till fast ränta 25
5	Tilldelningar vid anbud i euro till rörlig ränta 26
6	Tilldelningar av anbud på valutasvappar till rörlig kurs 27
7	Åtgärder för riskkontroll 37
8	Värderingsavdrag på grupp ett-värdepapper 38
9	Beräkning av initiala säkerhetsmarginaler och värderingsavdrag 39
10	Värderingsavdrag på grupp två-värdepapper 40
11	Kassakravsbas och kassakravsprocent 47
12	Beräkning av räntan på kassakravsmedel 48

Förkortningar

CCBM	korrespondentcentralbanksmodell (Correspondent Central Banking Model)
C.E.T.	centraleuropeisk tid
DVP	leverans mot betalning (delivery versus payment)
ECB	Europeiska centralbanken
ECBS	Europeiska centralbanksystemet
EEG	Europeiska ekonomiska gemenskapen
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EG	Europeiska gemenskapen
EMU	Ekonomiska och monetära unionen
EPM	ECB:s betalningsmekanism
EU	Europeiska unionen
ISIN	internationellt identifikationsnummer för värdepapper (International Securities Identification Number)
KI	kreditinstitut
MFI	monetära finansinstitut
MMP	penningmarknadspapper
MU	monetära unionen
NCB	nationell centralbank
RTGS	bruttoavvecklingssystem i realtid (Real-time gross settlement)
SSS	värdepappersavvecklingssystem
TARGET	bruttoavvecklingssystem för betalningar i euro (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer)
VPC	värdepapperscentral

Inledning

I detta dokument beskrivs det operativa styrsystem som Eurosystemet⁽¹⁾ har valt för den gemensamma penningpolitiken i euroområdet. Dokumentet, som utgör en del av Eurosystemets rättsliga ram för penningpolitiska instrument och förfaranden, är avsett att vara en "allmän dokumentation" av Eurosystemets penningpolitiska instrument och förfaranden och syftar framför allt till att ge motparterna den information de behöver om Eurosystemets penningpolitiska styrsystem.

Denna "allmänna dokumentation" medför inte i sig några rättigheter eller skyldigheter för motparterna. Rättsförhållandet mellan Eurosystemet och dess motparter fastställs genom behöriga avtal och föreskrifter.

Dokumentet är indelat i sju kapitel. Kapitel 1 innehåller en översikt över Eurosystemets penningpolitiska styrsystem. I kapitel 2 specificeras urvalskriterierna för motparter som deltar i Eurosystemets penningpolitiska operationer. I kapitel 3 beskrivs öppna marknadsoperationer, medan det i kapitel 4 redogörs för de stående faciliteter som är tillgängliga för motparterna. I kapitel 5 specificeras de förfaranden som tillämpas vid genomförandet av penningpolitiska operationer. I kapitel 6 definieras urvalskriterierna för de underliggande värdepapper som godtas vid penningpolitiska operationer. I kapitel 7 ges en översikt över Eurosystemets kassakravssystem.

Bilagorna innehåller exempel på penningpolitiska operationer, en ordlista, kriterier för urvalet av motparter för Eurosystemets valutainterventioner, en presentation av systemet för inrapportering av Europeiska centralbankens finansmarknadsstatistik, en förteckning över Eurosystemets webbplatser och en beskrivning av de förfaranden och sanktioner som skall tillämpas om motparterna inte fullgör sina skyldigheter.

⁽¹⁾ ECB-rådet har enats om att använda termen "Eurosystemet" för den sammansättning av centralbanker genom vilken Europeiska centralbanksystemet utför sina grundläggande uppgifter, dvs. de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har infört den gemensamma valutan i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och den europeiska centralbanken.

KAPITEL 1

1. ÖVERSIKT ÖVER DET PENNINGPOLITISKA STYRSYSTEMET**1.1 Europeiska centralbankssystemet**

Europeiska centralbankssystemet (ECBS) består av Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i Europeiska unionens (EU) medlemsstater⁽¹⁾. ECBS fullgör sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (fördraget) och stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (stadgan för ECBS). ECBS styrs av ECB:s beslutande organ. ECB-rådet utformar penningpolitiken, som verkställs av direktionen i enlighet med rådets riktlinjer och beslut. I den utsträckning det anses möjligt och ändamålsenligt, och med ambitionen att säkerställa effektiva transaktioner, ska ECB anlita de nationella centralbankerna⁽²⁾ för att genomföra Eurosystemets penningpolitiska operationer. Eurosystemets penningpolitiska operationer skall genomföras på lika villkor i alla medlemsstater.⁽³⁾

1.2 Eurosystemets mål

Huvudmålet för Eurosystemet är att upprätthålla prisstabilitet, i enlighet med artikel 105 i fördraget. Utan att åsidosätta detta mål skall Eurosystemet stödja den allmänna ekonomiska politiken inom gemenskapen. Eurosystemet skall handla i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens som främjar en effektiv resursfördelning.

1.3 Eurosystemets penningpolitiska instrument

För att uppnå sina mål har Eurosystemet en uppsättning penningpolitiska instrument till sitt förfogande. Eurosystemet utför öppna marknadsoperationer, erbjuder stående faciliteter och ålägger kreditinstituten att hålla kassakravsmedel på konton i Eurosystemet.

1.3.1 Öppna marknadsoperationer

Öppna marknadsoperationer spelar en viktig roll i Eurosystemets penningpolitik. De används för att styra räntor, hantera likviditetsläget på marknaden och sända signaler om penningpolitikens inriktning. Eurosystemet förfogar över fem typer av instrument för öppna marknadsoperationer. Det viktigaste instrumentet är *reverse-rade transaktioner* (som baserar sig på repoavtal eller lån mot säkerhet). Eurosystemet kan också genomföra *direkta köp/försäljningar av värdepapper* (out-right transactions), *emittera skuldcertifikat*, *göra valutasvappar samt ta emot inlåning med fast löptid*. ECB tar initiativet till öppna marknadsoperationer, beslutar vilka instrument som skall användas och på vilka villkor transaktionerna kan verkställas. De kan genomföras antingen genom standardiserade anbud, snabba anbud eller bilaterala förfaranden⁽⁴⁾. Med hänsyn till syfte, regelbundenhet och förfaranden kan öppna marknadsoperationer indelas i följande fyra kategorier (se även tabell 1):

- *De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna* är regelbundna, likvidiserande reverserade transaktioner som läggs ut en gång i veckan och normalt har två veckors löptid. Dessa transaktioner genomförs av de nationella centralbankerna genom standardiserade anbud. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att uppfylla Eurosystemets syfte med öppna marknadsoperationer och de används för att tillgodose merparten av den finansiella sektorns finansieringsbehov.

⁽¹⁾ Noteras bör att de nationella centralbankerna i de EU-medlemsstater som inte har antagit den gemensamma valutan i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (fördraget) bibehåller sin penningpolitiska självständighet enligt sina nationella lagar och därför inte deltar i den gemensamma penningpolitiken.

⁽²⁾ I detta dokument avses med "nationella centralbanker" centralbankerna i de medlemsstater som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med fördraget.

⁽³⁾ I detta dokument avses med "medlemsstater" de medlemsstater som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med fördraget.

⁽⁴⁾ Olika förfaranden för att genomföra Eurosystemets öppna marknadsoperationer, dvs. standardiserade anbuds förfaranden, snabba anbuds förfaranden och bilaterala förfaranden, beskrivs i kapitel 5. Standardiserade anbuds förfaranden verkställs inom en tidsram på högst 24 timmar från det att anbud inforas tills att bekräftelse sker av tilldelningen. Alla motparter som uppfyller de generella kriterierna enligt avsnitt 2.1 har rätt att delta i standardiserade anbuds förfaranden. Snabba anbuds förfaranden verkställs inom en tidsram på en timme. Eurosystemet kan begränsa deltagandet i snabba anbuds förfaranden till en mindre krets av motparter. Med "bilaterala förfaranden" avses alla förfaranden där Eurosystemet agerar direkt i förhållande till en eller flera motparter utan att använda anbuds förfaranden. Bilaterala förfaranden inkluderar transaktioner som görs över börser eller genom ombud.

- *De långfristiga refinansieringstransaktionerna* är likvidiserande reverserade transaktioner som läggs ut en gång i månaden med tre månaders löptid. Syftet med dessa transaktioner är att ge motparterna ytterligare likviditet med längre löptid och de utförs av de nationella centralbankerna via standardiserade anbudsförfaranden. Vid dessa transaktioner avser Eurosystemet i regel inte att sända några signaler till marknaden, utan räntan bestäms av marknadens aktörer.
- *Finjusterande transaktioner* utförs vid behov i syfte att hantera likviditetsläget på marknaden och för att styra räntorna, i synnerhet för att utjämna ränteeffekterna av oväntade likviditetssvängningar på marknaden. Finjusterande transaktioner utförs huvudsakligen genom reverserade transaktioner, men de kan också göras genom direkta köp/försäljningar av värdepapper, valutasvappar och inlåning med fast löptid. Valet av instrument och förfaranden för finjustering anpassas till rådande förhållanden och till de specifika mål som skall nås med transaktionerna. Finjusterande transaktioner utförs i regel av de nationella centralbankerna via snabba anbudsförfaranden eller bilaterala förfaranden. ECB-rådet kommer att besluta om finjusterande bilaterala transaktioner, i undantagsfall, skall utföras av ECB.
- Eurosystemet kan också genomföra *strukturella transaktioner* genom att emittera skuldcertifikat, använda reverserade transaktioner och genomföra direkta köp/försäljningar av värdepapper. Med dessa transaktioner försöker ECB (regelbundet eller oregelbundet) påverka Eurosystemets strukturella position gentemot den finansiella sektorn. De strukturella transaktionerna i form av reverseradetransaktioner och emissioner av skuldcertifikat utförs av de nationella centralbankerna via standardiserade anbud. Strukturella transaktioner i form av direkta köp/försäljningar av värdepapper utförs i form av bilaterala förfaranden.

1.3.2 Stående faciliteter

Syftet med stående faciliteter är att tillföra respektive dra in likviditet över natten, sända signaler om den allmänna inriktningen på penningpolitiken och sätta gränser för dagslåneräntans rörelser. Två stående faciliteter är tillgängliga för Eurosystemets motparter på deras eget initiativ, förutsatt att de uppfyller vissa villkor (se även tabell 1):

- Med *utlåningsfaciliteten* kan motparterna erhålla kredit över natten från de nationella centralbankerna till en förutbestämd ränta mot godtagbara säkerheter. Under normala omständigheter finns det inga kreditbegränsningar eller andra restriktioner för motparternas tillträde till faciliteten utom att de skall förfoga över tillräckligt med säkerheter. Räntan på utlåningsfaciliteten utgör under normala omständigheter ett tak för dagslåneräntan.
- Med *inlåningsfaciliteten* kan motparterna deponera medel över natten hos de nationella centralbankerna. Normalt finns det inga begränsningar eller andra restriktioner för motparternas tillträde till faciliteten. Räntan på inlåningsfaciliteten utgör under normala omständigheter ett golv för dagslåneräntan.

De stående faciliteterna administreras decentraliserat av de nationella centralbankerna.

1.3.3 Kassakrav

Eurosystemets kassakravssystem tillämpas på kreditinstitut inom euroområdet och dess primära syfte är att stabilisera penningmarknadsräntorna och att skapa (eller förstärka) ett strukturellt likviditetsunderskott. Hur mycket medel varje institut måste ha inestående bestäms utifrån skuldsidan av institutets balansräkning. För att bidra till att stabilisera penningmarknadsräntorna är Eurosystemets kassakravssystem utformat som ett krav på en genomsnittlig behållning på ett konto i den nationella centralbanken. Uppfyllandet av kassakravet beräknas på grundval av institutets genomsnittliga dagliga behållning på kassakravskontot under en månads-lång period. På institutens inestående kassakravsmedel betalas samma ränta som gäller för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

1.4 Motparter

Utformningen Eurosystemets penningpolitiska styrsystem syftar till att säkerställa att en stor krets av motparter skall kunna delta. Institut som enligt artikel 19.1 i stadgan för ECBS är skyldiga att uppfylla kassakrav har rätt att utnyttja de stående faciliteterna och delta i öppna marknadsoperationer på grundval av standardiserade anbud. Eurosystemet kan begränsa det antal institut som får delta i finjusterande transaktioner. För direkta köp/försäljningar begränsas kretsen av motparter inte på förhand. Vid valutasvappar för penningpolitiska ändamål används aktiva aktörer på valutamarknaden. Motparts-kretsen vid dessa transaktioner begränsas till de institut som har valts ut för Eurosystemets valutainterventioner och som är etablerade inom euroområdet.

1.5 **Underliggande värdepapper**

Enligt artikel 18.1 i stadgan för ECBS skall alla Eurosystemets kredittransaktioner (dvs. likviderande transaktioner) baseras på godtagbara säkerheter. Eurosystemet godkänner ett stort urval av värdepapper som säkerheter för sina transaktioner. De godtagbara säkerheterna indelas, främst för interna ändamål i Eurosystemet, i två grupper: grupp ett-värdepapper och grupp två-värdepapper. Grupp ett-värdepapperen består av värdepapper som är avsedda för handel och som uppfyller av ECB fastställda harmoniserade kriterier för hela euroområdet. Grupp två-värdepapperen består av ytterligare värdepapper, avsedda för handel eller ej, som de nationella centralbankerna anser vara särskilt viktiga för sina nationella marknader och banksystem. Urvalskriterierna för värdepapperen fastställs av de nationella centralbankerna efter godkännande av ECB. Ingen skillnad görs mellan de två grupperna av värdepapper i fråga om kvalitet eller godtagbarhet vid olika slag av Eurosystemets penningpolitiska operationer (utom att grupp två-värdepapper i regel inte används av Eurosystemet vid direkta köp/försäljningar av värdepapper). Godtagbara värdepapper kan användas vid gränsoverskridande transaktioner, genom korrespondentcentralbanksmodellen (CCBM) eller genom godtagbara förbindelser mellan värdepappersavvecklingssystem i EU, som säkerheter för Eurosystemets olika typer av krediter⁽⁵⁾. Alla värdepapper som godtas för Eurosystemets penningpolitiska operationer kan också användas som underliggande värdepapper vid intradagskrediter.

1.6 **Ändringar av styrsystemet**

ECB-rådet har rätt att när som helst ändra de instrument, villkor, kriterier och förfaranden som används för genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska operationer.

TABELL 1

Eurosystemets penningpolitiska operationer

Penningpolitiska operationer	Typer av transaktioner		Löptid	Frekvens	Förfarande
	Tillförsel av likviditet	Indragning av likviditet			
Öppna marknadsoperationer					
Huvudsakliga refinansierings-transaktioner	Reverserade transaktioner	—	Två veckor	Varje vecka	Standardiserade anbud
Långfristiga refinansierings-transaktioner	Reverserade transaktioner	—	Tre månader	Varje månad	Standardiserade anbud
Finjusterande transaktioner	— Reverserade transaktioner — Valutasvap-par	— Valutasvap-par — Inlåning med fast löptid — Reverserade transaktioner	Icke standardiserat	Oregelbundet	— Snabba anbud — Bilaterala förfaranden
	Direkta köp av värdepapper	Direkta försäljningar av värdepapper	—	Oregelbundet	Bilaterala förfaranden
Strukturella transaktioner	Reverserade transaktioner	Emission av skuldcertifikat	Standardiserat/ icke standardiserat	Regelbundet/oregelbundet	Standardiserade anbud
	Direkta köp av värdepapper	Direkta försäljningar av värdepapper	—	Oregelbundet	Bilaterala förfaranden
Stående faciliteter					
Utlånings-facilitet	Reverserade transaktioner	—	Över natten	Tillträde efter motparternas begäran	
Inlånings-facilitet	—	Insättningar	Över natten	Tillträde efter motparternas begäran	

⁽⁵⁾ Se avsnitten 6.6.1 och 6.6.2.

KAPITEL 2

2. GODKÄNDA MOTPARTER**2.1 Generella urvalskriterier**

Motparterna vid Eurosystemets penningpolitiska operationer måste uppfylla vissa urvalskriterier⁽⁶⁾. Dessa kriterier har utformats i avsikt att ge en bred krets av institut tillträde till Eurosystemets penningpolitiska operationer, stärka likabehandlingen av institut över hela euroområdet och säkerställa att motparterna uppfyller vissa tillsynskrav och operativa krav:

- Endast de institut som omfattas av Eurosystemets kassakravssystem enligt artikel 19.1 i stadgan för ECBS kan godtas som motparter. Institut som är befriade från skyldigheterna enligt Eurosystemets kassakravssystem (se avsnitt 7.2) godkänns inte som motparter vid Eurosystemets stående faciliteter och öppna marknadsoperationer.
- Motparterna måste vara finansiellt solida. De måste stå under EU/EES-harmoniserad tillsyn av nationella tillsynsmyndigheter⁽⁷⁾. Finansiellt solida institut som står under en icke-harmoniserad nationell tillsyn av likvärdig standard kan emellertid godkännas som motparter, t.ex. filialer i euroområdet till institut som har sitt huvudkontor utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
- För att Eurosystemets penningpolitiska operationer skall kunna genomföras på ett effektivt sätt måste motparterna uppfylla de operativa kriterier som fastställs i respektive nationell centralbanks (eller ECB:s) avtal och föreskrifter.

Dessa generella urvalskriterier är enhetliga över hela euroområdet. Institut som uppfyller dessa generella urvalskriterier har rätt att

- använda Eurosystemets stående faciliteter, och
- delta i Eurosystemets öppna marknadsoperationer som baseras på standardiserade anbud.

Ett institut har endast tillgång till Eurosystemets stående faciliteter och öppna marknadsoperationer i form av standardiserade anbud via den nationella centralbanken i den medlemsstat där det är etablerat. Om ett institut har etablerat sig (huvudkontor eller filialer) i flera medlemsstater har varje enhet tillgång till dessa transaktioner via den nationella centralbanken i den medlemsstat där enheten är etablerad, men endast en enhet i varje medlemsstat (antingen huvudkontoret eller en namngiven filial) får lämna anbud.

2.2 Urval av motparter för snabba anbud och bilaterala transaktioner

För direkta köp/försäljningar av värdepapper begränsas kretsen av motparter inte på förhand.

Vid penningpolitiska valutasvappar måste motparterna kunna utföra stora valutatransaktioner effektivt under alla marknadsförhållanden. Kretsen av motparter för valutasvappar motsvarar den krets av motparter etablerade i euroområdet som Eurosystemet väljer ut för valutainterventioner. Kriterierna och förfarandena vid urvalet av motparter för valutainterventioner beskrivs i bilaga 3.

Vid andra transaktioner som grundar sig på snabba anbud och bilaterala förfaranden (finjusterande reverse-rade transaktioner och inlåning med fast löptid) väljer varje nationell centralbank ut ett antal motparter bland de institut som är etablerade i medlemsstaten och uppfyller de generella urvalskriterierna för att bli motpart. Aktivitet på penningmarknaden är det viktigaste urvalskriteriet. Andra kriterier som kan komma att beaktas är t.ex. effektiviteten vid handlarbordet och potentialen att lämna anbud.

⁽⁶⁾ För direkta köp och försäljningar begränsas kretsen av motparter inte på förhand.

⁽⁷⁾ Den harmoniserade tillsynen av kreditinstitut grundas på Europaparlamentets och Rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (med ändringar).

Vid snabba anbud och bilaterala transaktioner använder de nationella centralbankerna endast de motparter som räknas till kretsen av finjusteringsmotparter. Om en nationell centralbank av operativa skäl inte vid varje transaktion kan handla med alla dessa finjusteringsmotparter, kommer urvalet av motparter i denna medlemsstat att basera sig på ett rotationsschema som garanterar lika möjligheter att delta.

ECB-rådet beslutar om ECB i undantagsfall själv skall kunna utföra finjusterande, bilaterala transaktioner. Om ECB skulle utföra bilaterala transaktioner, skall ECB i sådana fall välja ut motparterna enligt ett rotationschema bland de motparter inom euroområdet som uppfyller urvalskriterierna för snabba anbud och bilaterala transaktioner. Detta för att säkerställa att alla motparter har samma möjligheter att delta.

2.3 Sanktioner mot motparter som inte fullgör sina skyldigheter

I enlighet med rådets förordning (EG) nr 2532/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner, Europeiska centralbankens förordning av den 23 september 1999 om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner (ECB/1999/4), rådets förordning (EG) nr 2531/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver samt Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2818/98 av den 1 december 1998 angående tillämpningen av minimireserver (kassakrav) (ECB/1998/15), skall ECB besluta om sanktioner mot institut som inte fullgör sina skyldigheter enligt ECB:s förordningar och beslut om tillämpning av kassakraven. Relevanta sanktioner och förfaranderegler rörande deras tillämpning fastställs i ovannämnda förordningar. Vid allvarliga överträdelse av kassakravsbestämmelserna kan Eurosystemet avstänga motparter från deltagande i öppna marknadsoperationer.

I enlighet med bestämmelser i respektive nationell centralbanks (eller ECB:s) avtal och föreskrifter skall Eurosystemet utdöma straffavgifter för motparter eller avstänga dem från deltagande i öppna marknadsoperationer om de inte fullgör sina skyldigheter enligt de avtal och föreskrifter som tillämpas av de nationella centralbankerna (eller av ECB) på det sätt som beskrivs nedan.

Detta gäller vid överträdelse av anbudsreglerna (om en motpart inte kan leverera en tillräcklig mängd underliggande värdepapper för att avveckla det likviditetsbelopp som har tilldelats den i en likviderande transaktion, eller om den inte kan leverera tillräckliga kontanta medel för att avveckla det belopp som har tilldelats den i en likviditetsindragande transaktion), och av reglerna rörande bilaterala transaktioner (om en motpart inte kan leverera en tillräcklig mängd underliggande värdepapper eller inte kan leverera tillräckliga kontanta medel för att avveckla det belopp som överenskommit i bilaterala transaktioner).

Detta gäller även om en motpart överträder reglerna rörande användningen av underliggande värdepapper (om en motpart använder värdepapper som är, eller har blivit, ej godtagbara eller inte får användas av motparten, t.ex. på grund av nära förbindelser mellan emittenten/borgensmannen och motparten eller för att värdepappren är utgivna/garanterade av motparten), eller reglerna om förfaranden i slutet av dagen och villkoren för tillträde till utlåningsfaciliteten (om en motpart som har ett negativt saldo på avvecklingskontot i slutet av dagen inte uppfyller villkoren för tillträde till utlåningsfaciliteten).

Ett beslut om avstängning av en motpart som inte fullgör sina skyldigheter kan dessutom tillämpas på filialer till samma institut som ligger i andra medlemsstater. Om en sådan exceptionell åtgärd krävs med hänsyn till överträdelsens allvarliga karaktär, t.ex. dess frekvens eller varaktighet, kan en motpart avstängas från alla kommande penningpolitiska operationer under en viss tidsperiod.

Straffavgifter som utdöms av nationella centralbanker vid överträdelse av reglerna rörande anbud, bilaterala transaktioner, användning av underliggande värdepapper, förfaranden vid dagens slut eller villkor för tillträde till utlåningsfaciliteten skall beräknas enligt en på förhand angiven straffavgiftsskala (som fastställs i bilaga 6).

2.4 Avstängning eller uteslutning av försiktighetskäl

I enlighet med bestämmelserna i respektive nationell centralbanks (eller ECB:s) avtal och föreskrifter kan Eurosystemet avstänga eller utesluta motparter från tillträde till penningpolitiska instrument av försiktighetskäl.

Dessutom kan avstängning eller uteslutning av motparter vara befogat i vissa fall som rör en motparts "försummelse" enligt definitionen i de nationella centralbankernas avtal och föreskrifter.

KAPITEL 3

3. ÖPPNA MARKNADSOPERATIONER

Öppna marknadsoperationer spelar en viktig roll i Eurosystemets penningpolitik. De används för att styra räntor, hantera likviditetsläget på marknaden och för att sända signaler om penningpolitikens inriktning. Beroende på deras syfte, regelbundenhet och förfaranden kan Eurosystemets öppna marknadsoperationer indelas i fyra olika kategorier: huvudsakliga refinansieringstransaktioner, långfristiga refinansieringstransaktioner, finjusterande transaktioner och strukturella transaktioner. När det gäller vilka instrument som används är reverserade transaktioner Eurosystemets viktigaste instrument för öppna marknadsoperationer och kan användas vid samtliga fyra kategorier av transaktioner, medan emission av skuldcertifikat används vid likviditetsdränerande strukturella transaktioner. Dessutom förfogar Eurosystemet över ytterligare tre instrument för finjusterande transaktioner: direkta köp/försäljningar av värdepapper, valutasvappar och inlåning med fast löptid. I följande avsnitt beskrivs de specifika egenskaperna hos de olika typerna av öppna marknadsoperationer som Eurosystemet använder.

3.1 Reverserade transaktioner

3.1.1 *Allmänt*

a) Typ av instrument

Reverserade transaktioner avser transaktioner i vilka Eurosystemet köper eller säljer godtagbara värdepapper genom repoavtal eller lämnar kredit mot godtagbara värdepapper som säkerhet. Reverserade transaktioner används för de huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktionerna. Dessutom kan Eurosystemet använda reverserade transaktioner för strukturella och finjusterande transaktioner.

b) Rättslig karaktär

De nationella centralbankerna kan utföra reverserade transaktioner antingen i form av repoavtal (dvs. äganderätten till värdepapperet överförs till långgivaren samtidigt som parterna kommer överens om att låta transaktionen återgå genom att värdepapperet förs tillbaka till låntagaren vid en framtida tidpunkt) eller som lån mot säkerhet (dvs. långgivaren får en panträtt i värdepapperen, men låntagaren förblir ägare till dem under antagande om att skulden betalas tillbaka). Ytterligare bestämmelser om reverserade transaktioner på grundval av repoavtal specificeras i de avtal som tillämpas av respektive nationell centralbank (eller av ECB). Arrangemangen för reverserade transaktioner som baseras på lån mot säkerhet beaktar de olika förfaranden och formaliteter som krävs enligt olika nationella rättsordningar för att en giltig panträtt skall uppkomma och för att en pant senare skall kunna realiseras.

c) Räntevillkor

Skillnaden mellan anskaffningspriset och återköpspriset i ett repoavtal motsvarar den upplupna räntan på det belopp som lånats upp eller lånats ut under transaktionens löptid, dvs. återköpspriset inkluderar den ränta som skall betalas. Räntan vid en repotransaktion som utförs i form av ett lån mot säkerhet bestäms genom användning av den specificerade räntan på kreditbeloppet under transaktionens löptid. Räntan på Eurosystemets reverserade transaktioner är enkel ränta enligt ränteberekningskonventionen "faktiskt antal dagar/360".

3.1.2 *Huvudsakliga refinansieringstransaktioner*

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är Eurosystemets viktigaste öppna marknadsoperationer. De spelar en nyckelroll när det gäller att styra räntor, hantera likviditetsläget på marknaden och sända signaler om penningpolitikens inriktning. Med dem tryggs också största delen av den finansiella sektorns finansieringsbehov. De operativa egenskaperna hos de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna kan sammanfattas på följande sätt:

- De är likvidiserande transaktioner.
- De genomförs regelbundet varje vecka⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ De huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktionerna genomförs enligt Eurosystemets på förhand offentliggjorda anbudskalendarer (se även avsnitt 5.1.2) som finns på ECB:s webbplats (www.ecb.int); se också Eurosystemets webbplatser (bilaga 5).

- De har i regel en löptid på två veckor⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾.
- De utförs decentraliserat av de nationella centralbankerna.
- De utförs genom standardiserade anbudsförfaranden (se avsnitt 5.1).
- Alla motparter som uppfyller de generella urvalskriterierna (se avsnitt 2.1) har rätt att lämna bud på huvudsakliga refinansieringstransaktioner.
- Både grupp ett-värdepapper och grupp två-värdepapper (se kapitel 6) godkänns som underliggande värdepapper vid huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

3.1.3 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Eurosystemet genomför dessutom regelbundet refinansieringstransaktioner med en löptid på tre månader i syfte att tillfredsställa den finansiella sektorns finansieringsbehov på längre sikt. Dessa transaktioner svarar endast för en begränsad del av den totala refinansieringsvolymen. Vid dessa transaktioner avser Eurosystemet i regel inte att sända några signaler till marknaden, utan räntan bestäms av marknaden aktörer. Följaktligen genomförs långfristiga refinansieringstransaktioner i regel i form av anbud till rörlig ränta och tidvis meddelar ECB volymen av tilldelningen vid kommande anbudsförfaranden. I undantagsfall kan Eurosystemet också genomföra långfristiga refinansieringstransaktioner genom anbud till fast ränta.

De operativa egenskaperna hos de långfristiga refinansieringstransaktionerna kan sammanfattas på följande sätt:

- De är likvidiserande transaktioner.
- De genomförs regelbundet varje månad⁽¹¹⁾.
- De har i regel en löptid på tre månader⁽¹²⁾.
- De utförs decentraliserat av de nationella centralbankerna.
- De utförs genom standardiserade anbudsförfaranden (se avsnitt 5.1).
- Alla motparter som uppfyller de generella urvalskriterierna (se avsnitt 2.1) har rätt att lämna bud vid de långfristiga refinansieringstransaktionerna.
- Både grupp ett-värdepapper och grupp två-värdepapper (se kapitel 6) godkänns som underliggande värdepapper vid långfristiga refinansieringstransaktioner.

3.1.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Eurosystemet kan genomföra finjusterande öppna marknadsoperationer genom reverserade transaktioner. Finjusterande reverserade transaktioner används för att hantera likviditetssläget på marknaden och för att styra räntorna, särskilt för att utjämna ränteeffekterna av oväntade likviditetssvängningar. Eftersom snabba åtgärder kan komma att behövas på grund av oväntade förändringar på marknaden är det önskvärt att bibehålla en hög grad av flexibilitet i valet av förfaranden och operativa egenskaper vid genomförandet av dessa transaktioner:

- De kan vara likvidiserande eller likviditets-dränerande transaktioner.
- Deras frekvens är oregelbunden.
- Deras löptid är inte bestämd på förhand.
- Likvidiserande finjusterande reverserade transaktioner utförs i regel genom snabba anbudsförfaranden, men kan också utföras genom bilaterala förfaranden (se kapitel 5).
- Likviditetsdränerande finjusterande reverserade transaktioner genomförs i regel genom bilaterala förfaranden (se avsnitt 5.2).

⁽⁹⁾ Löptiden för huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner kan variera tillfälligt, bl.a. på grund av nationella helgdagar i medlemsstaterna.

⁽¹⁰⁾ Eurosystemet kan dessutom ibland genomföra en huvudsaklig refinansieringstransaktion med en annan löptid (t.ex. en vecka) parallellt med en reguljär huvudsaklig refinansieringstransaktion. Detta kan exempelvis göras i syfte att minska skillnaden i volym mellan de två utelöpande huvudsakliga refinansieringstransaktionerna.

⁽¹¹⁾ Se fotnot 8 ovan.

⁽¹²⁾ Se fotnot 9 ovan.

- Dessa transaktioner utförs i regel decentraliserat av de nationella centralbankerna (ECB-rådet kan besluta om att finjusterande transaktioner i undantagsfall skall kunna utföras av ECB).
- Eurosystemet kan på basis av kriterierna i avsnitt 2.2 välja ut ett begränsat antal motparter som får delta i finjusterande reverserade transaktioner.
- Både grupp ett-värdepapper och grupp två-värdepapper (se kapitel 6) godkänns som underliggande värdepapper vid finjusterande reverserade transaktioner.

3.1.5 Strukturella reverserade transaktioner

Eurosystemet kan genomföra öppna marknadsoperationer genom reverserade transaktioner i syfte att påverka Eurosystemets strukturella position gentemot den finansiella sektorn. De operativa egenskaperna hos dessa transaktioner kan sammanfattas på följande sätt:

- De är likvidiserande transaktioner.
- Deras frekvens kan vara regelbunden eller oregelbunden.
- Deras löptid är inte bestämd på förhand.
- De genomförs genom standardiserade anbudsförfaranden (se avsnitt 5.1).
- De genomförs decentraliserat av de nationella centralbankerna.
- Alla motparter som uppfyller de allmänna urvalskriterierna (se avsnitt 2.1) har rätt att lämna bud vid strukturella reverserade transaktioner.
- Både grupp ett- och grupp två-värdepapper godkänns som underliggande värdepapper vid strukturella reverserade transaktioner.

3.2 Direkta köp/försäljningar av värdepapper

a) Typ av instrument

Med direkta köp/försäljningar av värdepapper avses transaktioner där Eurosystemet köper eller säljer godtagbara värdepapper direkt på marknaden. Denna typ av transaktioner genomförs endast för strukturella och finjusterande ändamål.

b) Rättslig karaktär

Vid direkta köp/försäljningar av värdepapper övergår äganderätten fullständigt från säljaren till köparen utan samtidig överenskommelse om återföring av äganderätten. Direkta köp/försäljningar av värdepapper genomförs enligt marknadspraxis för det värdepapper som transaktionen avser.

c) Prisivillkor

Vid beräkningen av priset tillämpar Eurosystemet den marknadspraxis som är mest utbredd för det värdepapper som används vid transaktionen.

d) Andra operativa egenskaper

De operativa egenskaperna hos Eurosystemets direkta köp/försäljningar av värdepapper kan sammanfattas på följande sätt:

- De kan vara likvidiserande (direkta köp) eller likviditetsdränerande (direkta försäljningar).
- Deras frekvens är icke standardiserad.
- De genomförs genom bilaterala förfaranden (se avsnitt 5.2).
- De genomförs i regel decentraliserat av de nationella centralbankerna (ECB-rådet kan besluta om att finjusterande direkta köp/försäljningar av värdepapper i undantagsfall får genomföras av ECB).

- Den motpartsrets som får delta i direkta köp/försäljningar av värdepapper är inte begränsad på förhand.
- I regel används endast grupp ett-värdepapper (se avsnitt 6.1) som underliggande värdepapper vid direkta köp/försäljningar.

3.3 Emission av ECB:s skuldcertifikat

a) Typ av instrument

ECB kan emittera skuldcertifikat i syfte att påverka Eurosystemets strukturella position gentemot den finansiella sektorn så att ett likviditetsunderskott skapas (eller förstärks) på marknaden.

b) Rättslig karaktär

Certifikaten utgör en skuldförbindelse från ECB gentemot innehavaren av certifikatet. Certifikaten emitteras och hålls i en kontobaserad form och förvaras i värdepapperscentraler inom euroområdet. ECB har inte infört några begränsningar för handeln med certifikaten. Villkoren för ECB:s skuldcertifikat kommer att innehålla närmare bestämmelser om certifikaten.

c) Räntevillkor

Certifikaten emitteras diskonterade, vilket innebär att emissionspriset är lägre än det nominella värdet och på förfalldagen löses certifikatet in till nominellt värde. Skillnaden mellan emissionspriset och det nominella värdet är lika med räntan på det emitterade beloppet, enligt överenskommen räntesats, för certifikatets löptid. Den ränta som används är en enkel ränta enligt ränteberäkningskonventionen "faktiskt antal dagar/360". Beräkningen av emissionspriset beskrivs i ruta 1.

RUTA 1

Emission av ECB:s skuldcertifikat

Där:

N: Certifikatets nominella värde

r_f : Ränta (%)

D: Certifikatets löptid (dagar)

P_T : Certifikatets emissionspris

Emissionspriset är:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_f \times D}{36\ 000}}$$

d) Andra operativa egenskaper

De operativa egenskaperna hos en emission av ECB:s skuldcertifikat kan sammanfattas på följande sätt:

- Skuldcertifikat emitteras i syfte att dra in likviditet från marknaden.
- Skuldcertifikat kan emitteras regelbundet eller oregelbundet.
- Skuldcertifikatens löptid är kortare än tolv månader.
- Skuldcertifikaten emitteras genom standardiserade anbudsförfaranden (se avsnitt 5.1).

- Skuldcertifikaten bjuds ut och avvecklas decentraliserat av de nationella centralbankerna.
- Alla motparter som uppfyller de generella urvalskriterierna (se avsnitt 2.1) har rätt att lämna bud på köp av ECB:s skuldcertifikat.

3.4 Valutasvappar

a) Typ av instrument

Vid penningpolitiska valutasvappar köps (säljs) utländsk valuta mot euro avista med samtidig försäljning (köp) på termin. Valutasvappar används för finjusterande ändamål, i regel för att hantera likviditeten på marknaden och styra räntorna.

b) Rättslig karaktär

Penningpolitiska valutasvappar betecknar transaktioner i vilka Eurosystemet köper (eller säljer) euro avista mot utländsk valuta och samtidigt säljer (eller köper) den tillbaka i en terminstransaktion på en fastställd återköpsdag. Närmare bestämmelser om valutasvappar ingår i de avtal som används av respektive nationell centralbank (eller av ECB).

c) Villkor för valuta och växelkurs

I regel utför Eurosystemet transaktioner endast i valutor med hög omsättning och i överensstämmelse med praxis på marknaden. Vid varje valutasvapp kommer Eurosystemet och motparterna överens om transaktionens svappunkter. Svappunkterna utgör skillnaden mellan terminskursen och avistakursen. Svappunkterna för euron gentemot den utländska valutan noteras enligt gängse marknadspraxis. Villkoren för växelkurserna vid valutasvappar anges i ruta 2.

RUTA 2	
Valutasvappar	
S:	Avistaväxelkursen mellan euron (EUR) och valutan ABC (på kontraktsdagen för valutasvappen)
	$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$
F_M :	Terminsväxelkursen mellan euron och valutan ABC på återköpsdagen för svappen (M)
	$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$
Δ_M :	Terminspunkter mellan euron och valutan ABC på återköpsdagen för svappen (M)
	$\Delta_M = F_M - S$
N(·):	Avistabeloppet för valutan N(·) ^M är terminsbeloppet för valutan:
	$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ eller } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$
	$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ eller } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$

d) Andra operativa egenskaper

De operativa egenskaperna hos valutasvappar kan sammanfattas på följande sätt:

- De kan vara likvidiserande eller likviditetsdränerande transaktioner.
- Deras frekvens är icke standardiserad.
- Deras löptid är inte bestämd på förhand.

- De genomförs genom snabba anbud eller bilaterala förfaranden (se kapitel 5).
- De genomförs i regel decentraliserat av de nationella centralbankerna (ECB-rådet kan besluta om att bilaterala valutasvappar i undantagsfall får genomföras av ECB).
- Eurosystemet kan enligt kriterierna i avsnitt 2.2 och bilaga 3 välja ut ett begränsat antal motparter för valutasvappar.

3.5 Inlåning med fast löptid

a) Typ av instrument

Eurosystemet kan erbjuda motparter möjlighet att göra insättningar med fast löptid och mot en viss ränta hos den nationella centralbanken i den medlemsstat där motparten är etablerad. Inlåningen skall enligt planerna ske bara för finjusterande ändamål för att dra in likviditet från marknaden.

b) Rättslig karaktär

Inlåningen från motparterna gäller för en bestämd period och till en bestämd ränta. De nationella centralbankerna ställer inga säkerheter för inlåningen.

c) Räntevillkor

Räntan på inlåningen är en enkel ränta enligt ränteberäkningskonventionen "faktiskt antal dagar/360". Räntan erläggs när inlåningen förfaller till betalning.

d) Andra operativa egenskaper

Andra operativa egenskaper hos inlåning med fast löptid kan sammanfattas på följande sätt:

- Inlåningen syftar till att dra in likviditet.
- Frekvensen för inlåningen är icke standardiserad.
- Frekvensen för inlåningen är icke standardiserad.
- Inlåningen genomförs i regel genom snabba anbud, men också bilaterala förfaranden är möjliga (se kapitel 5).
- Inlåningen genomförs i regel decentraliserat av de nationella centralbankerna (ECB-rådet kan besluta om att bilateral inlåning med fast löptid i undantagsfall får genomföras av ECB)⁽¹³⁾.
- Eurosystemet kan enligt kriterierna i avsnitt 2.2 välja ut ett begränsat antal motparter för inlåningen.

KAPITEL 4

4. STÅENDE FACILITETER

4.1 Utlåningsfacilitet

a) Typ av instrument

Motparter kan använda utlåningsfaciliteten för att erhålla likviditet över natten från nationella centralbanker till en förutbestämd ränta mot godtagbara värdepapper (se kapitel 6). Faciliteten syftar till att tillfredsställa motparternas tillfälliga likviditetsbehov. Under normala omständigheter sätter räntan på faciliteten ett tak för dagslåneräntan. Villkoren för faciliteten är lika över hela euroområdet.

b) Rättslig karaktär

De nationella centralbankerna kan tillföra likviditet via utlåningsfaciliteten antingen i form av repoavtal (dvs. äganderätten till värdepapperet överförs till långivaren samtidigt som parterna kommer överens om att låta transaktionen återgå genom att värdepapperet förs tillbaka till låntagaren nästa bankdag) eller som lån mot säkerhet (dvs. långivaren får en panträtt i värdepapperen, men låntagaren förblir ägare till dem under antagande om att skulden betalas tillbaka). Ytterligare bestämmelser om repoavtal ingår i de

⁽¹³⁾ Inlåning med fast löptid mottas på konton i de nationella centralbankerna även när ECB genomför sådana transaktioner centraliserat.

avtal som tillämpas av respektive nationell central-bank. Arrangemangen för att tillföra likviditet i form av lån mot säkerhet beaktar de olika förfaranden och formaliteter som krävs enligt olika nationella rättsordningar för att en giltig panträtt skall uppkomma och för att en pant senare skall kunna realiseras.

c) Tillträdesvillkor

Institut som uppfyller de allmänna urvalskriterierna som specificeras i avsnitt 2.1 har tillträde till faciliteten. Tillträde till utlåningsfaciliteten beviljas av den nationella centralbanken i den medlemsstat där institutet är etablerat. Tillträde till utlåningsfaciliteten beviljas endast de dagar när respektive nationella system för bruttoavveckling i realtid (RTGS) och berörda system för avveckling av värdepapper är öppna.

Vid dagens slut betraktas motparternas ej avvecklade skuldpositioner, som avser intradagskrediter, gentemot de nationella centralbankerna automatiskt som en begäran att få tillträde till utlåningsfaciliteten. De förfaranden som tillämpas på användningen av utlåningsfaciliteten vid dagens slut beskrivs i avsnitt 5.3.3.

En motpart kan också få tillträde till utlåningsfaciliteten genom att sända in en begäran till den nationella centralbanken i den medlemsstat där motparten är etablerad. Begäran måste ha inkommit senast 30 minuter efter TARGETS faktiska stängningstid för att den nationella centralbanken skall hinna behandla den samma dag⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾. TARGET-systemet stänger i regel kl. 18.00 ECB-tid (centraleuropeisk tid). Tidsfristen för en begäran om tillträde till utlåningsfaciliteten förlängs med ytterligare 30 minuter på Eurosystemets sista bankdag i en uppfyllandeperiod för kassakravet. I begäran skall anges kreditens belopp och säkerheterna skall specificeras, om sådana inte deponerats i förväg till den nationella centralbanken.

Utöver kravet på tillräckliga godtagbara säkerheter finns ingen övre gräns på det belopp som kan erhållas från utlåningsfaciliteten.

d) Löptid och räntevillkor

Med den stående faciliteten erhåller motparten en kredit som löper över natten. Motparter som är direkt knutna till TARGET-systemet betalar tillbaka krediten nästa dag då det berörda nationella RTGS-systemet och det berörda avvecklingssystemet (avvecklingssystemen) för värdepapper öppnas.

Eurosystemet meddelar räntesatsen i förväg och den beräknas som enkel ränta enligt ränteberäkningskonventionen "faktiskt antal dagar/360". ECB kan när som helst ändra räntan, med effekt tidigast fr.o.m. Eurosystemets närmast påföljande bankdag⁽¹⁶⁾. Räntan på krediten skall betalas samtidigt som krediten återbetalas.

e) Avstängning från tillträdet till faciliteten

Tillträde till faciliteten beviljas endast i överensstämmelse med ECB:s mål och penningpolitiska överväganden. ECB kan när som helst ändra villkoren för tillträde till faciliteten eller avstänga motparten från tillträdet till den.

4.2 Inlåningsfacilitet

a) Typ av instrument

Motparterna kan göra insättningar över natten i nationella centralbanker. På insättningarna betalas en förutbestämd ränta. Under normala förhållanden utgör räntan på faciliteten ett golv för dagslåneräntan. Villkoren för faciliteten är lika över hela euroområdet⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁴⁾ I vissa medlemsstater håller kanske den nationella centralbanken (eller något av dess kontor) inte öppet för penningpolitiska operationer på vissa av Eurosystemets bank-dagar på grund av nationella eller regionala helgdagar. Den nationella centralbanken är då skyldig att underrätta motparterna på förhand om vilka förfaranden som skall tillämpas för tillträde till utlåningsfaciliteten på en sådan helgdag.

⁽¹⁵⁾ Dagar då TARGET-systemet är stängt meddelas på ECB:s webbplats (www.ecb.int); se även Eurosystemets webbplats (bilaga 5).

⁽¹⁶⁾ Med "Eurosystemets bankdagar" avses i detta dokument alla dagar då ECB och minst en nationell centralbank håller öppet för Eurosystemets penningpolitiska operationer.

⁽¹⁷⁾ Det kan förekomma operativa skillnader på grund av skillnader i kontostruktur mellan de nationella centralbankerna.

b) Rättslig karaktär

På insättningarna betalas en fast ränta. För inlåningen ges ingen säkerhet till motparterna.

c) Tillträdesvillkor⁽¹⁸⁾

Institut som uppfyller de allmänna urvalskriterierna som specificeras i avsnitt 2.1 har tillträde till faciliteten. Tillträde till inlåningsfaciliteten beviljas av den nationella centralbanken i den medlemsstat där institutet är etablerat. Tillträde till inlåningsfaciliteten beviljas endast de dagar när respektive nationellt RTGS-system är öppet.

För att få tillträde till inlåningsfaciliteten skall motparten sända in en begäran till den nationella centralbanken i den medlemsstat där motparten är etablerad. Begäran måste ha inkommit senast 30 minuter efter TARGETS faktiska stängningstid, som i regel är kl. 18.00 ECB-tid (centraleuropeisk tid), för att den nationella centralbanken skall hinna behandla den samma dag⁽¹⁹⁾ ⁽²⁰⁾. Tidsfristen för en begäran om tillträde till inlåningsfaciliteten förlängs med ytterligare 30 minuter på Eurosystemets sista bankdag i en uppfyllandeperiod för kassakravet. I begäran skall anges det belopp som motparten önskar deponera.

För det belopp som en motpart önskar deponera under faciliteten finns ingen övre gräns.

d) Löptid och räntevillkor

Insättningarna har en löptid som sträcker sig över natten. Insättningar från motparter som deltar direkt i TARGET-systemet förfaller till betalning nästa öppnetdag för det nationella RTGS-systemet vid den tidpunkt då detta system öppnas. Räntan på inlåningen tillkännages i förväg av Eurosystemet och beräknas som en enkel ränta enligt ränteberäkningskonventionen "faktiskt antal dagar/360". ECB kan när som helst ändra räntan med effekt tidigast på Eurosystemets påföljande bankdag. Räntan på inlåningen betalas när insättningen förfaller till återbetalning.

e) Avstängning från tillträdet till faciliteten

Tillträde till faciliteten beviljas endast i överensstämmelse med ECB:s mål och penningpolitiska överväganden. ECB kan när som helst ändra villkoren för tillträde till faciliteten eller avstänga motparten från tillträdet till den.

KAPITEL 5

5. FÖRFARANDE

5.1 Anbudsförfaranden

5.1.1 Allmänt

Eurosystemets öppna marknadsoperationer utförs vanligen i form av anbudsförfaranden. Eurosystemets anbudsförfaranden sker i sex steg enligt förteckningen i ruta 3.

Eurosystemet kommer att använda två typer av anbudsförfaranden: standardiserade anbud och snabba anbud. Förfarandena vid standardiserade anbud och snabba anbud är identiska utom i fråga om tidsramen och motpartskretsen.

⁽¹⁸⁾ På grund av skillnader i kontostruktur mellan de nationella centralbankerna kan ECB tillåta att de nationella centralbankerna tillämpar tillträdesvillkor som skiljer sig något från dem som avses här. De nationella centralbankerna skall tillhandahålla information om sådana eventuella avvikelser från de tillträdesvillkor som beskrivs i detta dokument.

⁽¹⁹⁾ I vissa medlemsstater håller kanske den nationella centralbanken (eller något av dess kontor) inte öppet för penningpolitiska operationer på vissa av Eurosystemets bankdagar på grund av nationella eller regionala helgdagar. Den nationella centralbanken är då skyldig att underrätta motparterna på förhand om vilka förfaranden som skall tillämpas för tillträde till inlåningsfaciliteten på en sådan helgdag.

⁽²⁰⁾ Dagar då TARGET-systemet är stängt meddelas på ECB:s webbplats (www.ecb.int); se även Eurosystemets webbplatser (bilaga 5).

RUTA 3

Operativa steg i anbudsförfaranden

- Steg 1 Annonsering av anbudsvillkoren**
- a) Meddelande av ECB via offentliga nyhetsbyråer
 - b) Meddelande av nationella centralbanker via nationella nyhetsbyråer och (vid behov) direkt till enskilda motparter
- Steg 2 Motparternas förberedelser och inlämnande av anbud**
- Steg 3 Eurosystemet sammanställer anbuden**
- Steg 4 Tilldelningar och tillkännagivande av resultatet**
- a) ECB:s beslut om tilldelningar
 - b) Tillkännagivande av resultatet
- Steg 5 Bekräftelse av enskilda tilldelningar**
- Steg 6 Avveckling av transaktionerna** (se avsnitt 5.3)

a) Standardiserade anbud

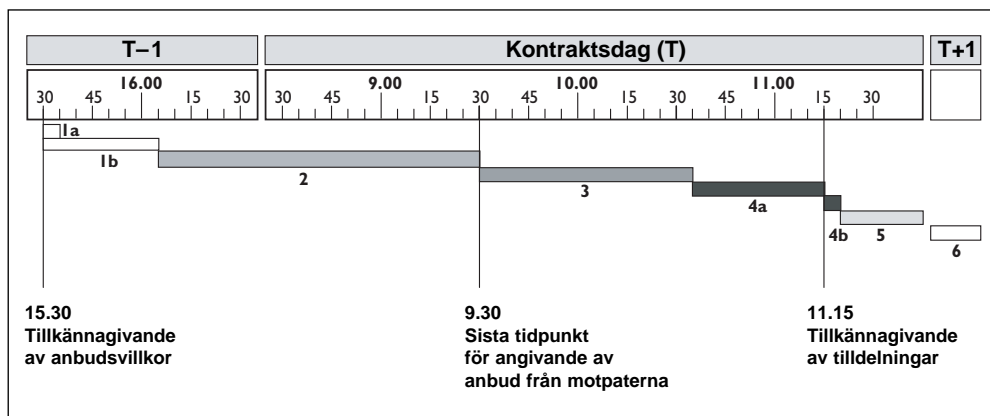
Standardiserade anbud utförs inom en tidsram på högst 24 timmar räknat från annonseringen av anbudsvillkoren till bekräftelsen av tilldelningar (tiden mellan sista möjligheten att avge anbud och tillkännagivandet av tilldelningar är ca två timmar). Diagram 1 ger en översikt över den normala tidsramen för de operativa stegen vid standardiserade anbud. ECB kan vid behov besluta om justering av tidsramen vid enskilda operationer.

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, de långfristiga refinansieringstransaktionerna och de strukturella transaktionerna (förutom direkta köp/försäljningar av värdepapper) genomförs alltid genom standardiserade anbud. Motparter som uppfyller de allmänna urvalskriterierna enligt avsnitt 2.1 får delta i standardiserade anbudsförfaranden.

DIAGRAM 1

Normal tidsram för operativa steg vid standardiserade anbud

(ECB-tid [centraleuropeisk tid])



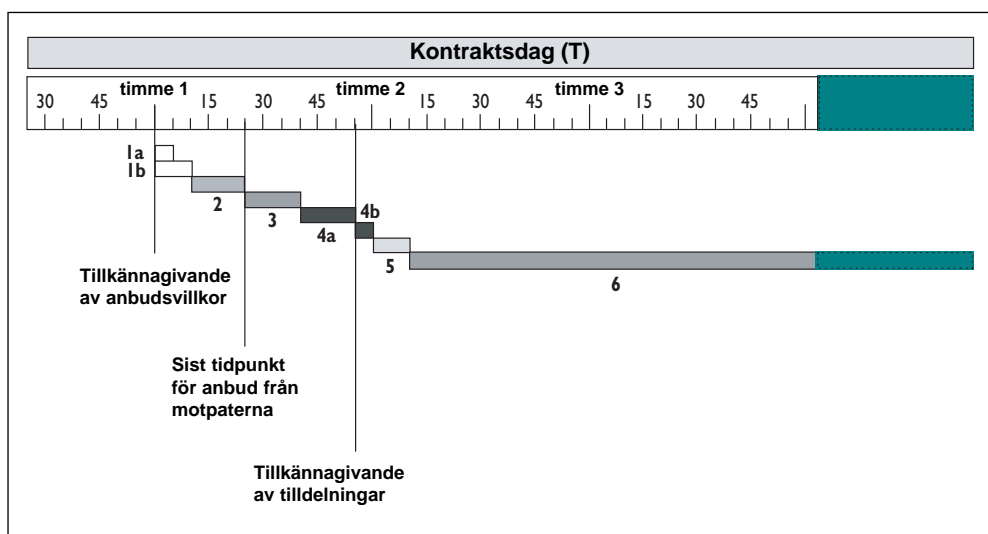
Obs! Sifferhänvisningarna syftar på de operativa stegen i ruta 3.

b) Snabba anbud

Snabba anbud genomförs vanligen inom en timme räknat från annonseringen av anbudet. Bekräftelsen av enskilda tilldelningar sker omedelbart efter tillkännagivandet av resultatet. Den normala tidsramen för de operativa stegen vid snabba anbud har specificerats i diagram 2. ECB kan vid behov besluta om justering av tidsramen vid enskilda transaktioner. Snabba anbud används enbart för genomförande av finjusterande transaktioner. Eurosystemet får, enligt de kriterier och förfaranden som fastställs i avsnitt 2.2, välja ut ett begränsat antal motparter för deltagande i snabba anbud.

DIAGRAM 2

Normal tidsram för operativa steg vid snabba anbud



Obs! Sifferhänvisningarna syftar på de operativa stegen i ruta 3.

c) Anbud till fast ränta och anbud till rörlig ränta

Eurosystemet kan välja mellan anbud till fast ränta (volymanbud) och anbud till rörlig ränta (ränteanbud). Vid anbud till fast ränta anger ECB räntan på förhand och de deltagande motparterna ger anbud på vilket belopp till den fasta räntan som de är villiga att köpa respektive sälja⁽²¹⁾. Vid anbud till rörlig ränta ger motparterna anbud på både belopp och räntor till vilka de är villiga att handla med de nationella centralbankerna⁽²²⁾.

5.1.2 Kalender för anbudsproceduren

a) Huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga och de långfristiga refinansieringstransaktionerna genomförs enligt en preliminär kalender utgiven av Eurosystemet⁽²³⁾. Kalendern publiceras minst tre månader före ingången av det år den gäller. De normala kontraktsgårdarna för de huvudsakliga och de långfristiga refinansieringstransaktionerna framgår av tabell 2. ECB:s mål är att se till att motparter i samtliga medlemsstater kan delta i de huvudsakliga och de långfristiga refinansieringstransaktionerna. Vid sammanställningen av kalendern för dessa transaktioner företar ECB därför nödvändiga justeringar av det normala schemat för att beakta nationella helgdagar i de enskilda medlemsstaterna.

⁽²¹⁾ Vid anbud på valutasvappar till fast kurs fastställer ECB transaktionens svappunkter och motparterna anger till vilket belopp i den valuta som hålls fast de är villiga att sälja (och återköpa) eller köpa (och sälja tillbaka) till ifrågasatt kurs.

⁽²²⁾ Vid anbud på valutasvappar till rörlig kurs lämnar motparterna anbud på ett belopp i den valuta som hålls fast och anger till vilken svappunktsnotering de är villiga att genomföra transaktionen.

⁽²³⁾ Kalendern för Eurosystemets anbudsproceduren finns på ECB:s webbplats (www.ecb.int); se också Eurosystemets webbplatser (bilaga 5).

TABELL 2

Normala kontraktsdagar för huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner

Transaktionstyp	Normal kontraktstag (T)
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	Varje tisdag
Långfristiga refinansieringstransaktioner	Första onsdagen i varje uppfyllandeperiod för kasakravssystemet ⁽¹⁾

⁽¹⁾ På grund av julhelgen genomförs december månads transaktion en vecka tidigare än normalt, dvs. i slutet av den uppfyllandeperiod som slutar den 23 december i stället för under början av den påföljande uppfyllandeperioden.

b) Strukturella transaktioner

Strukturella transaktioner genom standardiserade anbud genomförs inte enligt en på förhand bestämd kalender. Normalt genomförs och avvecklas strukturella transaktioner emellertid endast under dagar som är NCB-bankdagar ⁽²⁴⁾ i alla medlemsstater.

c) Finjusterande transaktioner

Finjusterande transaktioner genomförs inte enligt en på förhand bestämd kalender. ECB kan besluta att genomföra och avveckla finjusterande transaktioner på vilken som helst av Eurosystemets bankdagar. Endast nationella centralbanker i medlemsstater där kontraktstagdagen, avvecklingsdagen och återbetalningsdagen infaller på NCB-bankdagar deltar i sådana transaktioner.

5.1.3 Annonsering av anbudsvillkoren

Eurosystemets standardiserade anbud annonseras via nyhetsbyråer. Därutöver kan de nationella centralbankerna tillkännage anbudet direkt till motparter som saknar uppkoppling mot nyhetsbyråer. Det offentliga meddelandet om anbudsvillkoren innehåller i regel minst följande information:

- Anbudsbegärens referensnummer.
- Datum för anbudsbegäran.
- Typ av transaktion (tillförsel eller indragning av likviditet och typ av penningpolitiskt instrument).
- Transaktionens löptid.
- Typ av förfarande (anbud till fast eller rörlig ränta).
- Metod vid tilldelningar ("holländsk" eller "amerikansk" auktion enligt definitionerna i avsnitt 5.1.5 d).
- Avsedd transaktionsvolym (normalt endast vid långfristiga refinansieringstransaktioner).
- Fast ränta/pris/svappunkt (vid anbud till fast ränta).
- Lägsta/högsta accepterade ränta/pris/svappunkt (i förekommande fall).
- Transaktionens startdatum och förfallodag (i förekommande fall) eller instrumentets avvecklingsdag och förfallodag (vid emission av skuldcertifikat).
- Berörda valutor och den valuta vars belopp hålls fast (vid valutasvappar).

⁽²⁴⁾ Med NCB-bankdag avses i detta dokument alla dagar då den nationella centralbanken i en given medlemsstat håller öppet för Eurosystemets penningpolitiska operationer. I vissa medlemsstater kan ett eller flera av den nationella centralbankens kontor hålla stängt på NCB-bankdagar på grund av lokala eller regionala helgdagar. Den nationella centralbanken skall då underrätta motparterna i förväg om hur de transaktioner som gäller de stängda kontoren skall skötas.

- Referensavstakurs för uträkning av anbud (vid valutasvappar).
- Högsta anbudsgräns (i förekommande fall).
- Lägsta enskilda tilldelningsbelopp (i förekommande fall).
- Minsta tilldelningskvot (i förekommande fall).
- Tidsschema för inlämnande av anbud.
- Certifikatens nominella belopp (vid emission av skuldcertifikat).
- ISIN-koden för emissionen (vid emission av skuldcertifikat).

För att öka öppenheten i sina finjusterande operationer lämnar Eurosystemet normalt offentlig information om snabba anbud på förhand. I undantagsfall kan ECB emellertid besluta att inte offentligt tillkännage snabba anbud i förväg. Vid annonsering av snabba anbud följs samma förfarande som vid standardiserade anbud. Vid snabba anbud, oavsett om de tillkännages offentligt eller inte, kontaktar de nationella centralbankerna de utvalda motparterna direkt.

5.1.4 Motparternas förberedelser och avgivande av anbud

Motparternas anbud måste följa de anvisningar som de nationella centralbankerna tillhandahåller för den berörda transaktionen. Anbudet skall ges till den nationella centralbanken i den medlemsstat där institutet är etablerat (med huvudkontor eller filial). Anbudet från ett institut kan ges in endast av en enhet (antingen huvudkontoret eller en viss filial) i varje medlemsstat.

Vid anbud till fast ränta skall motparterna i sina anbud ange till vilket belopp de vill göra transaktioner med de nationella centralbankerna⁽²⁵⁾.

Vid anbud till rörlig ränta får motparterna lämna anbud på upp till tio olika räntor/priser/svappunkter. I varje anbud skall de ange till vilket belopp och till vilken ränta de är villiga att göra transaktioner med de nationella centralbankerna.⁽²⁶⁾⁽²⁷⁾ Räntheadbuden skall uttryckas som multipler av 0,01 procentenheter. Vid anbud på valutasvappar till rörlig kurs noteras svappunkterna enligt normal marknadspraxis och anbudet måste uttryckas som multipler av 0,01 svappunkter.

För huvudsakliga refinansieringstransaktioner är det lägsta anbudsbeloppet 1 000 000 euro. Anbud som överstiger detta belopp skall uttryckas som multipler av 100 000 euro. Samma lägsta anbudsbelopp och multipelbelopp gäller för finjusterande och strukturella transaktioner. Det lägsta anbudsbeloppet tillämpas på varje ränta/pris/svappunkt för sig.

För långfristiga refinansieringstransaktioner fastställer varje nationell centralbank ett lägsta anbudsbelopp på 10 000–1 000 000 euro. Anbud som överstiger det fastställda lägsta anbudsbeloppet skall uttryckas som multipler av 10 000 euro. Det lägsta anbudsbeloppet tillämpas på varje räntesats för sig.

ECB har rätt att sätta en högsta anbudsgräns för att undvika oproportionerligt stora anbud. Denna högsta anbudsgräns anges alltid i det offentliga meddelandet om anbudsvillkoren.

Motparterna förväntas alltid vara i stånd att täcka de belopp som tilldelas dem med en tillräcklig volym godtagbara underliggande värdepapper⁽²⁸⁾. De avtal eller föreskrifter som tillämpas av ifrågavarande nationella centralbank medger straffavgifter i händelse av att en motpart inte kan leverera tillräckligt med underliggande värdepapper eller kontanta medel för avveckling av det belopp som den tilldelats i en anbudstransaktion.

⁽²⁵⁾ Vid anbud på valutasvappar till fast kurs skall motparten ange till vilket belopp den är beredd att handla med Eurosystemet i den valuta som hålls fast.

⁽²⁶⁾ Vid emission av sina skuldcertifikat kan ECB bestämma att priset, och inte räntan, skall noteras i anbudet. Priserna skall då noteras som en procentsats av det nominella värdet.

⁽²⁷⁾ Vid valutasvappar till rörlig kurs skall motparten ange till vilket belopp den är beredd att handla med Eurosystemet i den valuta som hålls fast, samt motsvarande svappunkt.

⁽²⁸⁾ Eller avveckla med kontanter om det gäller en likviditetsdränerande transaktion.

Anbud kan återtas ända tills den utsatta tidsfristen har gått ut. Anbud som lämnas efter den tidsfrist som uppgetts i den offentliga annonseringen beaktas inte. De nationella centralbankerna avgör om anbuden lämnats in på utsatt tid. De beaktar inte anbud från en motpart om summan av anbuden överstiger den högsta anbudsgräns som fastställts av ECB. De beaktar inte heller anbud som underskrider det lägsta anbudsbeloppet eller som underskrider eller överskrider eventuella lägsta respektive högsta accepterade ränta/pris/svappunkt. De nationella centralbankerna kan också underkänna anbud som är ofullständiga eller som inte följer den givna modellen. Förkastat ett anbud informerar ifrågasvarande nationella centralbank motparten om beslutet innan tilldelningarna utförs.

5.1.5 Förfarande vid tilldelningar

a) Anbud till fast ränta

Tilldelningar vid anbud till fast ränta sker så att motparternas anbud först summeras. Om summan överstiger beloppet på den likviditet som totalt skall fördelas tillgodoses de ingivna anbuden proportionerligt enligt kvoten mellan beloppet att fördela och anbudens totalsumma (se ruta 4). Tilldelningarna avrundas till närmaste euro. ECB kan också besluta att tilldela varje budgivare ett minimibelopp/minimikvot vid anbud till fast ränta.

RUTA 4

Tilldelningar vid anbud till fast ränta

Där:

A: totalt belopp att fördela

n: totalt antal motparter

a_i : belopp som bjudits av motpart i

all%: tilldelningarnas andel

all _{i} : motpart i 's totala tilldelning

Tilldelningarnas andel är:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Motpart i 's tilldelning är:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

b) Anbud i euro till rörlig ränta

Vid tilldelningar i samband med likvidiserande anbud i euro till rörlig ränta förtecknas anbuden i fallande ordningsföljd utifrån erbjudna räntesatser. Anbuden med de högsta räntesatserna prioriteras och anbud med successivt lägre räntesatser accepteras tills den totala likviditeten fördelats. Skulle anbuden vid den lägsta accepterade räntenivån (marginalräntan) sammanlagt överstiga det belopp som återstår att fördela sker fördelningen av detta belopp proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att fördela och det som totalt bjudits till marginalräntan (se ruta 5). Varje tilldelning avrundas till närmaste euro.

RUTA 5

Tilldelningar vid anbud i euro till rörlig ränta*(Exemplet avser anbud i form av räntor)*

Där:

A: totalt belopp att fördela

 r_s : motparternas ränteanbud s

n: totalt antal motparter

 $a(r_s)_i$: belopp som bjudits till ränta s (r_s) av motpart i $a(r_s)$: totalt belopp som bjudits till ränta s (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

 r_m : Marginalränta $r_1 \geq r_s \geq r_m$ vid en likviderande anbudstransaktion, $r_m \geq r_s \geq r_1$ vid en likviditetsdränerande anbudstransaktion r_{m-1} : räntan före marginalräntan (sista räntan vid vilken anbuderna tillgodoses i sin helhet), $r_{m-1} > r_m$ vid en likviderande anbudstransaktion, $r_m > r_{m-1}$ vid en likviditetsdränerande anbudstransaktion $all(r_m)$: tilldelningarnas andel vid marginalräntan $all(r_s)_i$: motpart i 's tilldelning vid ränta s all_i : motpart i 's totala tilldelning

Tilldelningarnas andel vid marginalräntan är:

$$all(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Motpart i 's tilldelning vid marginalräntan är:

$$all(r_m)_i = all(r_m) \times a(r_m)_i$$

Motpart i 's totala tilldelning är:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Vid fördelningen i samband med likviditetsdränerande anbud till rörlig ränta (som kan användas vid emission av skuldcertifikat och mottagande av inlåning med fast löptid) förtecknas anbuderna i stigande ordningsföljd utifrån erbjudna räntesatser (eller fallande ordningsföljd utifrån erbjudna priser). Anbuderna med de lägsta räntorna (högsta priserna) prioriteras och anbud med successivt högre räntesatser (lägre pris-anbud) accepteras tills den totala likviditeten har dragits in. Skulle anbuderna vid den högsta accepterade räntenivån/det lägsta priset (dvs. marginalräntan/marginalpriset) sammanlagt överstiga det belopp som återstår att fördela sker fördelningen av detta belopp proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att fördela och det som totalt bjudits till marginalräntan/marginalpriset (se

ruta 5). För emission av skuldcertifikat avrundas tilldelningarna till närmaste multipel av skuldcertifikatens nominella belopp. För likviditetsdränerande transaktioner avrundas tilldelningarna till närmaste euro.

ECB kan besluta att tilldela varje accepterad budgivare ett minimibelopp vid anbud till rörlig ränta.

c) Anbud på valutasvappar till rörlig kurs

Vid tilldelningar i samband med likvidiserande anbud på valutasvappar till rörlig kurs förtecknas anbuderna i stigande ordningsföljd utifrån erbjudna svapppunktsnoteringar⁽²⁹⁾. Anbud med de lägsta svapppunktsnoteringarna prioriteras och successivt högre svapppunktsnoteringar accepteras tills hela det fastställda valutabeloppet har fördelats. Skulle vid den högsta accepterade svapppunktsnoteringen (marginalsvapppunktsnoteringen) anbuderna sammanlagt överstiga det belopp som återstår att fördela sker fördelningen proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att fördela och vad som totalt erbjudits vid marginalsvapppunktsnoteringen (se ruta 6). Tilldelningarna avrundas till närmaste euro.

RUTA 6

Tilldelningar av anbud på valutasvappar till rörlig kurs

Där:

A: totalt belopp att fördela

Δ_s : motparternas svapppunktsnotering s

n : totalt antal motparter

$a(\Delta_s)_i$: belopp som bjudits vid svapppunktsnotering s (Δ_s) av motpart i

$a(\Delta_s)$: totalt belopp som bjudits vid svapppunktsnotering s (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m : marginalsvapppunktsnotering

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ vid en likvidiserande valutasvap,

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ vid en likviditetsdränerande valutasvap

Δ_{m-1} : svapppunktsnoteringen före marginalsvapppunktsnoteringen (sista svapppunktsnoteringen vid vilken anbuderna tillgodoses i sin helhet)

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ vid en likvidiserande anbudstransaktion,

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ vid en likviditetsdränerande anbudstransaktion,

$\text{all}(\Delta_m)$: tilldelningarnas andel vid marginalsvapppunktsnoteringen

$\text{all}(\Delta_s)_i$: motpart i 's tilldelning vid svapppunktsnotering s

all_i : motpart i 's totala tilldelning

⁽²⁹⁾ Svapppunktsnoteringar förtecknas i stigande ordningsföljd med beaktande av noteringens tecken, vilket beror på vilket tecken räntedifferensen mellan den utländska valutan och euron har. Skulle räntan på den utländska valutan under svappens löptid överstiga motsvarande ränta på euron är svapppunktsnoteringen positiv (dvs. euron handlas till överkurs, vilket innebär att eurons terminkurs är starkare än avistakursen). Skulle däremot räntan på den utländska valutan vara lägre än motsvarande euronränta är svapppunktsnoteringen negativ (dvs. euron handlas till underkurs, vilket innebär att eurons terminkurs är svagare än avistakursen).

Tilldelningarnas andel vid marginalsavvagnsnoteringen är:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Motpart i:s tilldelning vid marginalsavvagnsnoteringen är:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Motpart i:s totala tilldelning är:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

Vid tilldelningar i samband med likviditetsdränerande anbud på valutasvappar till rörlig kurs förtecknas anbuden i fallande ordningsföljd utifrån erbjudna svagnsnoteringar. Anbuden med de högsta svagnsnoteringarna prioriteras och successivt lägre svagnsnoteringar accepteras tills hela det fastställda beloppet har fördelats. Skulle vid den lägsta accepterade svagnsnoteringen (marginalsavvagnsnoteringen) anbuden sammanlagt överstiga det belopp som återstår att fördela sker fördelningen proportionerligt mellan dessa anbud enligt kvoten mellan det belopp som återstår att fördela och det som totalt erbjudits vid marginalsavvagnsnoteringen (se ruta 6). Tilldelningarna avrundas till närmaste euro.

d) Typ av förfarande

Vid anbud till rörlig ränta kan Eurosystemet tillämpa anbudsförfaranden med antingen en enhetlig ränta eller flera räntesatser (multipla räntor). Vid ett anbudsförfarande med en enhetlig ränta (holländsk auktion) är tilldelningsräntan/priset/svagnspunkten på alla accepterade anbud lika med marginalräntan/priset/svagnspunkten (dvs. vid vilken det totala beloppet att fördela uttöms). Vid ett anbudsförfarande med multipel ränta (amerikansk auktion) är tilldelningsräntan/priset/svagnspunkten densamma som den ränta/pris/svagnspunkt som erbjudits i de enskilda anbuden.

5.1.6 Tillkännagivande av tilldelningar

Resultatet av standardiserade anbud och snabba anbud tillkännages via nyhetsbyråer. Dessutom kan de nationella centralbankerna tillkänna resultatet direkt till motparter som saknar uppkoppling mot nyhetsbyråer. Det offentliga meddelandet om resultatet av anbudstilldelningen innehåller vanligen följande information:

- Anbudsbegärans referensnummer.
- Datum för anbudsbegäran.
- Typ av transaktion.
- Transaktionens löptid.
- Det totala belopp som Eurosystemets motparter bjudit.
- Antal anbudsgivare.
- Berörda valutor (vid valutasvappar).
- Totalt tilldelat belopp.
- Tilldelningarnas procentuella andel (vid anbud till fast ränta).

- Avistakurs (vid valutasvappar).
- Accepterad marginalränta/pris/svappunkt och tilldelningarnas procentuella andel vid marginalräntan/priset/svappunkten (vid anbud till rörlig ränta).
- Lägsta erbjudna ränta, högsta erbjudna ränta och vägd medelränta på accepterade anbud (vid auktioner med flera räntesatser).
- Transaktionens startdatum och förfalldag (när tillämpligt) eller instrumentets avvecklingsdag och förfalldag (vid emission av skuldcertifikat).
- Lägsta enskilda tilldelningsbelopp (i förekommande fall).
- Lägsta tilldelningskvot (i förekommande fall).
- Certifikatens nominella belopp (vid emission av skuldcertifikat).
- ISIN-koden för emissionen (vid emission av skuldcertifikat).

De nationella centralbankerna kommer att bekräfta de enskilda tilldelningarna direkt till de motparter som fått tilldelningar.

5.2 Förfarande vid bilaterala transaktioner

a) Allmänt

De nationella centralbankerna kan utföra transaktioner enligt bilaterala förfaranden⁽³⁰⁾. Dessa förfaranden kan användas för finjusterande öppna marknadsoperationer och strukturella direkta köp/försäljningar av värdepapper. Bilaterala förfaranden definieras i vid bemärkelse som förfaranden där Eurosystemet utför en transaktion med en eller flera motparter utan något anbuds förfarande. Det finns två typer av bilaterala förfaranden: transaktioner där motparterna kontaktas direkt av Eurosystemet och transaktioner som görs via börser och ombud.

b) Direkt kontakt med motparter

Vid detta förfarande kontaktar de nationella centralbankerna direkt en eller flera inhemska motparter, som utvalts enligt kriterierna i avsnitt 2.2. De nationella centralbankerna beslutar på basis av noggranna anvisningar från ECB om de skall ingå kontrakt med motparterna. Transaktionerna avvecklas via de nationella centralbankerna.

Om ECB:s råd beslutar att ECB själv (eller en eller flera nationella centralbanker i egenskap av ECB:s operativa organ), i undantagsfall, kan utföra bilaterala transaktioner skall förfarandena vid sådana transaktioner anpassas för detta. ECB (eller den eller de nationella centralbankerna i egenskap av ECB:s operativa organ) skall då direkt kontakta en eller flera motparter inom euroområdet, vilka utvalts enligt kriterierna i avsnitt 2.2. ECB (eller den eller de nationella centralbankerna i egenskap av ECB:s operativa organ) skall sedan fatta beslut om kontrakt med motparterna. Transaktionerna skall trots detta avvecklas decentraliserat via de nationella centralbankerna.

Bilaterala transaktioner genom direkta kontakter med motparter kan förekomma vid reverserade transaktioner, direkta köp/försäljningar av värdepapper, valutasvappar och inlåning med fast löptid.

c) Transaktioner som görs via börser och ombud

De nationella centralbankerna kan utföra direkta köp/försäljningar av värdepapper via börser och ombud. För dessa transaktioner är kretsen av motparter inte på förhand begränsad och förfarandena är anpassade till marknadspraxisen för de aktuella skuldförbindelserna. ECB:s råd kommer att besluta om ECB själv (el-

⁽³⁰⁾ ECB kan, efter beslut i ECB-rådet, i undantagsfall själv utföra finjusterande bilaterala transaktioner.

ler en eller flera nationella centralbanker i egenskap av ECB:s operativa organ) i undantagsfall kan utföra finjusterande direkta köp/försäljningar via börser och ombud.

d) Tillkännagivande av bilaterala transaktioner

Bilaterala transaktioner tillkännages i regel inte offentligt i förväg. ECB kan dessutom besluta att inte alls tillkänna resultatet av bilaterala transaktioner offentligt.

e) Transaktionsdagar

ECB kan besluta att utföra och avveckla finjusterande bilaterala transaktioner under Eurosystemets bankdagar. Endast nationella centralbanker i medlemsstater där kontraktsdagen, avvecklingsdagen och återbetalningsdagen infaller på NCB-bankdagar deltar i sådana transaktioner.

Bilaterala direkta köp/försäljningar av värdepapper för strukturella ändamål utförs och avvecklas vanligen endast sådana dagar som är NCB-bankdagar i samtliga medlemsstater.

5.3 Avvecklingsförfaranden

5.3.1 Allmänt

Vid användning av Eurosystemets stående faciliteter eller deltagande i öppna marknadsoperationer avvecklas penningtransaktionerna via motparternas konton hos de nationella centralbankerna (eller via deras konton hos banker som deltar i TARGET-systemet). Penningtransaktionerna avvecklas först efter (eller samtidigt som) den slutliga överföringen av de underliggande värdepapperen. Det betyder att de underliggande värdepapperen antingen måste ha satts in i förväg på ett pantkonto hos de nationella centralbankerna eller att de avvecklas under dagen enligt principen leverans mot betalning i de nationella centralbankerna i fråga. Överföringen av värdepapperen sker via motparternas värdepappersavvecklingskonton i värdepappersavvecklingssystem som uppfyller ECB:s minimikrav⁽³¹⁾. Motparter som varken har pantkonto hos en nationell centralbank eller värdepappersavvecklingskonto i ett värdepappersavvecklingssystem som uppfyller ECB:s minimikrav kan överföra de underliggande värdepapperen över ett korrespondentkreditinstituts värdepappersavvecklingskonto eller pantkonto.

Närmare bestämmelser om avvecklingsförfarandena fastställs i de avtal som tillämpas av de nationella centralbankerna (eller ECB) för de enskilda penningpolitiska instrumenten. Avvecklingsförfarandena i de nationella centralbankerna kan i någon mån variera till följd av skillnader i nationell lag och operativ praxis.

5.3.2 Avveckling av öppna marknadsoperationer

Öppna marknadsoperationer baserade på standardiserade anbud (huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner och strukturella transaktioner) avvecklas vanligen under den första dagen efter kontraktsdagen när alla berörda nationella RTGS- och värdepappersavvecklingssystem är öppna. Principiellt ämnar Eurosystemet avveckla transaktionerna till följd av sina öppna marknadsoperationer samtidigt i alla medlemsstater med de motparter som har tillhandahållit tillräckliga säkerheter. På grund av operativa restriktioner och de tekniska egenskaperna hos värdepappersavvecklingssystemen kan tidsschemat under dagen för avvecklingen av öppna marknadsoperationer variera inom euroområdet. Avvecklingstidpunkten för huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner sammanfaller vanligen med tidpunkten för återbetalning av en tidigare transaktion med motsvarande löptid.

Eurosystemet har för avsikt att avveckla öppna marknadsoperationer baserade på snabba anbud och bilaterala förfaranden på kontraktsdagen. Eurosystemet kan emellertid av operativa skäl då och då tillämpa andra avvecklingsdagar för dessa operationer, särskilt för direkta köp/försäljningar av värdepapper (för både finjusterande och strukturella ändamål) och valutasvappar (se tabell 3).

⁽³¹⁾ En beskrivning av standarderna för användning av godkända värdepappersavvecklingssystem i euroområdet och en uppdaterad förteckning över godkända förbindelser mellan dessa system finns på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

TABELL 3

Normala avvecklingsdagar för Eurosystemets öppna marknadsoperationer ⁽¹⁾

Penningpolitiskt instrument	Avvecklingsdag för transaktioner baserade på standardiserade anbud	Avvecklingsdag för transaktioner baserade på snabba anbud eller bilaterala förfaranden
Reverserade transaktioner	T+1 ⁽¹⁾	T
Direkta köp/försäljningar av värdepapper	—	Enligt marknadspraxisen för de underliggande värdepapperen
Emission av skuldcertifikat	T+1	—
Valutasvappar	—	T, T+1 eller T+2
Inlåning med fast löptid	—	T

⁽¹⁾ T är kontraktsdagen. Avvecklingsdagen skall vara en av Eurosystemets bankdagar.

⁽²⁾ Om den normala avvecklingsdagen för huvudsakliga eller långfristiga refinansieringstransaktioner inte är en bankdag kan ECB besluta om en annan avvecklingsdag, med möjlighet även till avveckling under samma dag. Avvecklingsdagarna för huvudsakliga och långfristiga refinansieringstransaktioner anges på förhand i Eurosystemets kalender för anbuds-förfaranden (se avsnitt 5.1.2).

5.3.3 Förfaranden vid dagens slut

Förfarandena vid dagens slut fastställs i den dokumentation som behandlar de nationella RTGS-systemen och TARGET-systemet. Stängningstiden för TARGET-systemet är i regel kl. 18.00 ECB-tid (centraleuropeisk tid). Därefter accepteras inga betalningsuppdrag för avveckling via de nationella RTGS-systemen, dock fortsätter behandlingen av betalningsuppdrag som accepterats före stängningstiden. Motparternas anhållanden om att få utnyttja utlåningsfaciliteten eller inlåningsfaciliteten måste lämnas in till den berörda nationella centralbanken senast 30 minuter efter TARGET-systemets faktiska stängningstid ⁽³²⁾.

Negativa saldon på motparters avvecklingskonton (i de nationella RTGS-systemen) efter kontrollförfarandena vid dagens slut uppfattas automatiskt som en anhållan om att få utnyttja utlåningsfaciliteten (se avsnitt 4.1).

KAPITEL 6

6. GODTAGBARA VÄRDEPAPPER

6.1 Allmänt

Enligt artikel 18.1 i stadgan för ECBS får ECB och de nationella centralbankerna handla på finansmarknaden, dvs. köpa och sälja värdepapper direkt eller genom repoavtal. Alla Eurosystemets krediter skall vara baserade på tillfredsställande säkerheter. Följaktligen baseras alla Eurosystemets likvidiserande transaktioner på värdepapper som motparterna tillhandahåller antingen genom att äganderätten till värdepapperen överförs (vid direkta köp/försäljningar av värdepapper eller repoavtal) eller genom att värdepapperen ställs som pant (vid lån mot säkerhet) ⁽³³⁾.

⁽³²⁾ Tidsfristen för en begäran om tillträde till Eurosystemets stående faciliteter förlängs med ytterligare 30 minuter på Eurosystemets sista bankdag i en uppfyllandeperiod för kassakravet.

⁽³³⁾ Likviditetsdränerande öppna marknadsoperationer som är gjorda genom direkta köp/försäljningar eller genom reverserade transaktioner baseras också på underliggande värdepapper. För underliggande värdepapper som används vid likviditetsdränerande reverseerade transaktioner är godtagbarhetskriterierna desamma som de som tillämpas för underliggande värdepapper vid likvidiserande öppna marknadsoperationer i form av reverserade transaktioner. Varken initiala säkerhetsmarginaler eller värderingsavdrag tillämpas vid likviditetsdränerande transaktioner.

För att skydda Eurosystemet mot förluster i de penningpolitiska transaktionerna, garantera likabehandling av motparterna och öka den operativa effektiviteten måste de underliggande värdepapperen uppfylla vissa kriterier om de skall vara godtagbara för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner.

En harmonisering av urvalskriterierna inom hela euroområdet är tänkt att medverka till att garantera likabehandling och operativ effektivitet. Samtidigt måste existerande skillnader i fråga om finansiella strukturer i medlemsstaterna beaktas. Framst av interna skäl inom Eurosystemet har man därför delat upp de värdepapper som godtas för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner i två kategorier: grupp ett (tier one) och grupp två (tier two):

- Grupp ett (tier one) består av skuldförbindelser som är avsedda för handel och som uppfyller ECB:s harmoniserade urvalskriterier för hela euroområdet.
- Grupp två (tier two) består av ytterligare värdepapper, avsedda för handel eller ej avsedda för handel, som är särskilt viktiga för nationella finansmarknader och banksystem och för vilka urvalskriterierna har fastställts av de nationella centralbankerna enligt vissa minimikrav från ECB. De särskilda urvalskriterier som de nationella centralbankerna tillämpar för grupp två skall godkännas av ECB.

Ingen skillnad görs mellan de två grupperna beträffande värdepapperens kvalitet och deras godtagbarhet för olika typer av Eurosystemets penningpolitiska transaktioner (med undantag av att värdepapperen i grupp två normalt inte används av Eurosystemet vid direkta köp/ försäljningar). Värdepapper som godtas för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner kan också användas som underliggande värdepapper vid intradagskredit⁽³⁴⁾.

Värdepapperen i grupp ett och två underställs de åtgärder för riskkontroll som anges i avsnitt 6.4.

Eurosystemets motparter får använda godtagbara värdepapper gränsöverskridande, dvs. de kan ta upp kredit från centralbanken i den medlemsstat i vilken de är etablerade mot värdepapper som finns i en annan medlemsstat (se avsnitt 6.6).

6.2 Värdepapper i grupp ett

ECB sammanställer och upprätthåller en förteckning över värdepapperen i grupp ett. Förteckningen är offentlig⁽³⁵⁾.

Skuldcertifikat som har emitterats av ECB upptas i förteckningen över värdepapper i grupp ett. Även skuldcertifikat emitterade av de nationella centralbankerna innan euron infördes i deras respektive medlemsstater inräknas i grupp ett.

Följande urvalskriterier tillämpas på övriga värdepapper i grupp ett (se även tabell 4):

- De måste vara skuldförbindelser som har a) ett i förväg specificerat kapitalbelopp och b) en kupong som ej kan resultera i ett negativt kassaflöde. Dessutom måste kupongen ha ett av följande karaktäristika: i) en nollkupong; ii) en fast kupong; eller iii) en rörlig kupong baserad på en räntereferens. Kupongen kan vara baserad på en förändring i emittentens egen rating. Vidare är inflationsindexerade värdepapper godtagbara. Dessa karaktäristika måste förbli oförändrade under skuldförbindelsens hela löptid⁽³⁶⁾.
- De måste uppfylla höga krav på kreditvärdighet. Vid bedömning om skuldförbindelserna uppfyller kreditvärdighetskraven beaktar ECB bl.a. den rating som tillhandahålls av ratinginstitut, garantier⁽³⁷⁾ som ställts av finansiellt sunda borgensmän⁽³⁸⁾ och vissa institutionella kriterier som skulle garantera innehavarna av värdepapperen ett särskilt starkt skydd⁽³⁹⁾.

⁽³⁴⁾ ECB kan dessutom tillåta att de nationella centralbankerna godtar som underliggande värdepapper vid intradagskredit vissa typer av värdepapper som inte är godtagbara vid Eurosystemets penningpolitiska transaktioner (se fotnot 49 i detta kapitel).

⁽³⁵⁾ Denna förteckning offentliggörs och uppdateras dagligen på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

⁽³⁶⁾ Skuldförbindelser vars kapital och/eller ränta är efterställda andra skuldförbindelser som emittenten har utgivit (eller, beträffande strukturerade emissioner, är efterställda andra trancher av samma värdepappersemission) inkluderas ej i grupp ett.

⁽³⁷⁾ Godtagbara garantier måste vara villkorslösa och omedelbart realiserbara vid första begäran. De måste vara giltiga i enlighet med den lagstiftning som gäller för garantin och vara tillämpliga enligt lagstiftningen i en medlemsstat i euroområdet.

⁽³⁸⁾ Borgensmän måste vara etablerade inom EES.

⁽³⁹⁾ Skuldförbindelser som emitterats av kreditinstitut och som inte helt uppfyller kriterierna enligt artikel 22.4 i direktivet om fondföretag (direktiv 88/220/EEG med ändring av direktiv 85/611/EEG) godtas i grupp ett endast om varje enskild emission har en rating (av ett ratinginstitut) som motsvarar Eurosystemets krav på hög kreditvärdighet. Godtagbarheten av värdepapper som emitteras inom ramen för ett emissionsprogram bedöms utifrån den individuella ratingen för varje enskild utgåva inom programmet.

- De måste vara överförbara i kontobaserad form.
- De måste vara deponerade/registrerade (emitterade) inom EES hos en centralbank eller en värdepapperscentral som uppfyller de minimikrav som fastställts av ECB. De måste hållas (avvecklas) inom euroområdet genom ett avvecklingskonto hos Eurosystemet eller i ett värdepappersavvecklingssystem som uppfyller de minimikrav som fastställts av ECB (så att fullgörelse och realisering följer lagstiftningen i en medlemsstat i euroområdet). Om den värdepapperscentral där värdepapperet är emitterat inte är identiskt med det värdepappersavvecklingssystem där värdepapperet hålls måste de båda systemen var förbundna genom en av ECB godkänd förbindelse⁽⁴⁰⁾.
- De måste vara denominerade i euro⁽⁴¹⁾.
- De måste vara emitterade (alternativt garanterade) av enheter som är etablerade inom europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)⁽⁴²⁾.
- De måste vara registrerade eller noterade på en reglerad marknad enligt definitionen för en sådan marknad i direktivet om investeringstjänster⁽⁴³⁾ eller registrerade, noterade eller omsatta på vissa icke reglerade marknader som specificerats av ECB⁽⁴⁴⁾. Även marknadslikviditeten kan beaktas av ECB när den avgör enskilda skuldförbindelsers godtagbarhet.

Motparter skall inte erbjuda som underliggande värdepapper sådana skuldförbindelser som emitterats eller garanterats av motparten eller någon annan enhet med vilken motparten har nära förbindelser⁽⁴⁵⁾ enligt definitionen i direktiv 2000/12/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, även om värdepapperen ingår i grupp ett⁽⁴⁶⁾⁽⁴⁷⁾.

Nationella centralbanker kan besluta att inte godkänna följande värdepapper trots att de ingår i grupp ett:

- Skuldförbindelser som förfaller till återbetalning före förfallodagen för den penningpolitiska transaktion för vilken de används som underliggande värdepapper⁽⁴⁸⁾.
- Skuldförbindelser med inkomstflöden (t.ex. en räntebetalning) före förfallodagen för den penningpolitiska transaktion för vilken de används som underliggande värdepapper.

Alla värdepapper i grupp ett kan användas gränsöverskridande, vilket betyder att en motpart kan erhålla kredit från den nationella centralbanken i det land där motparten är etablerad mot grupp ett-instrument som finns i en annan medlemsstat (se avsnitt 6.6).

Värdepapperen i grupp ett är godtagbara för alla penningpolitiska transaktioner som är baserade på underliggande värdepapper, dvs. reverserade transaktioner och utlåning mot säkerhet och direkta köp/försäljningar av värdepapper och utlåningsfaciliteten.

⁽⁴⁰⁾ En beskrivning av standarderna för användning av godkända värdepappersavvecklingssystem i euroområdet och en uppdaterad förteckning över godkända förbindelser mellan dessa system finns på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

⁽⁴¹⁾ De måste vara denominerade i euro eller nationella underuppdelningar av euron.

⁽⁴²⁾ Kravet att den emitterande enheten måste vara etablerad inom EES gäller inte internationella och överstatliga institut.

⁽⁴³⁾ Rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet, EGT L 141, 11.6.1993, s. 27 ff.

⁽⁴⁴⁾ Skuldförbindelser som emitterats av kreditinstitut och som inte helt uppfyller kriterierna enligt artikel 22.4 i direktivet om fondföretag (direktiv 88/220/EEG med ändring av direktiv 85/611/EEG) godtas i grupp ett endast om de är registrerade eller noterade på en reglerad marknad enligt definitionen för en sådan marknad i direktivet om investeringstjänster (direktiv 93/22/EEG) och uppfyller kraven i direktivet om prospekt (direktiv 89/298/EEG).

⁽⁴⁵⁾ I det fall en motpart använder värdepapper vilka inte (längre) är att betrakta som godtagbara säkerheter för en utestående kredit till följd av att de är utgivna/garanterade av motparten eller att en nära förbindelse existerar måste motparten omedelbart meddela detta förhållande till den berörda nationella centralbanken. Värdepapperen värderas till noll vid nästa värderingstillfälle och vid behov kommer krav på tilläggsäkerheter att ställas (se bilaga 6).

⁽⁴⁶⁾ Artikel 1.26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, EGT L 126, 26.5.2000, s. 1 ff., har följande lydelse:

"Nära förbindelser: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom: ägarintresse, innebärande ett innehav, direkt eller genom kontroll av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag, eller kontroll, innebärande förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som omfattas av artikel 1.1 och 1.2 i direktiv 83/349/EEG, eller en likartad förbindelse mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag. Varje dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som dotterföretag till moderföretaget vilket står över dessa företag. Som nära förbindelse skall även anses en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer kontrolleras genom en varaktig förbindelse till en och samma person."

⁽⁴⁷⁾ Denna bestämmelse är inte tillämplig på: i) nära förbindelser mellan motparten och de offentliga myndigheterna i EES-länderna; ii) handelsväxlar för vilka inte bara motparten utan också minst en annan enhet svarar (som inte är ett kreditinstitut); iii) skuldförbindelser som till fullo uppfyller kriterierna i artikel 22.4 i direktivet om fondföretag (direktiv 88/220/EEG om ändring av direktiv 85/611/EEG); eller iv) fall där skuldförbindelser skyddas av särskilda juridiska skyddsmekanismer som är jämförbara med iii.

⁽⁴⁸⁾ Om de nationella centralbankerna skulle tillåta användandet av instrument med en kortare löptid än de penningpolitiska transaktioner för vilka instrumenten utgör underliggande säkerheter är motparterna tvungna att byta ut dessa värdepapper på eller före förfallodagen.

6.3 **Värdepapper i grupp två⁽⁴⁹⁾**

Utöver de skuldförbindelser som uppfyller urvalskriterierna för grupp ett kan de nationella centralbankerna överväga att som godtagbara uppta ytterligare värdepapper, grupp två-värdepapper, som är av särskild betydelse för deras nationella finansmarknader och banksystem. Urvalskriterier för värdepapper i grupp två fastställs av de nationella centralbankerna enligt nedan nämnda minimikriterier. Särskilda nationella urvalskriterier för värdepapper i grupp två skall godkännas av ECB. De nationella centralbankerna sammanställer och upprätthåller nationella förteckningar över värdepapperen i grupp två. Förteckningarna är offentliga⁽⁵⁰⁾.

Värdepapperen i grupp två måste uppfylla följande minimiurvalskriterier (se även tabell 4):

- De kan vara skuldförbindelser (avsedda för handel eller ej avsedda för handel) som har a) ett i förväg specificerat kapitalbelopp och b) en kupong som ej kan resultera i ett negativt kassaflöde. Dessutom måste kupongen ha ett av följande karaktäristika: i) en nollkupong; ii) en fast kupong; eller iii) en rörlig kupong baserad på en räntereferens. Kupongen kan vara baserad på en förändring i emittentens egen rating. Vidare är inflationsindexerade värdepapper godtagbara. Dessa karaktäristika måste förbli oförändrade under skuldförbindelsens hela löptid. De kan även vara aktier (som köps och säljs på en reglerad marknad enligt definitionen för en sådan marknad i direktivet om investeringstjänster⁽⁵¹⁾). Aktier som emitterats av kreditinstitut och skuldförbindelser som getts ut av kreditinstitut som inte helt uppfyller kriterierna enligt artikel 22.4 i direktivet om fondföretag är i regel inte godtagbara för grupp två. ECB kan emellertid ge nationella centralbanker rätt att uppta sådana värdepapper i sina grupp två-förteckningar med beaktande av vissa villkor och restriktioner.

TABELL 4

Värdepapper godtagbara för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner

Kriterier	Grupp ett	Grupp två
Typ av värdepapper	<ul style="list-style-type: none"> — ECB:s skuldcertifikat — Andra skuldförbindelser avsedda för handel⁽¹⁾ ⁽²⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> — Skuldförbindelser avsedda för handel⁽¹⁾ — Skuldförbindelser ej avsedda för handel — Aktier som tillhandahålls på en reglerad marknad
Avvecklingsförfaranden	Värdepapperen måste deponeras centralt i kontobaserad form hos nationella centralbanker eller ett värdepappersavvecklingssystem som uppfyller ECB:s minimumstandarder	Värdepapperen måste vara lättillgängliga för den nationella centralbank som upptagit dem i sin grupp två-förteckning
Emittent	<ul style="list-style-type: none"> — Centralbanker — Offentlig sektor — Privat sektor⁽³⁾ — Internationella ock överstatliga institut 	<ul style="list-style-type: none"> — Offentlig sektor — Privat sektor⁽⁴⁾

⁽⁴⁹⁾ Utöver grupp två-värdepapper som är godtagbara för Eurosystemets penningpolitiska operationer kan ECB ge nationella centralbanker rätt att bevilja intradagskredit mot skuldförbindelser som godtas av EU-centralbanker utanför euroområdet för detta ändamål och som i) finns i EES-länder utanför euroområdet, ii) är emitterade av enheter som är etablerade i EES-länder utanför euroområdet, iii) är utfärdade i EES-valutor (eller andra valutor med hög omsättning). En auktorisation av detta slag förutsätter att den operativa effektiviteten bevaras och en behörig kontroll genomförs av de särskilda legala riskerna till följd av sådana skuldförbindelser. Inom euroområdet är gränsöverskridande användning av dessa skuldförbindelser inte tillåten (dvs. motparterna kan använda skuldförbindelserna endast för finansiering direkt från den nationella centralbanken med auktorisation från ECB att bevilja intradagskredit mot sådana värdepapper).

⁽⁵⁰⁾ Dessa förteckningar offentliggörs och uppdateras dagligen på ECB:s webbplats (www.ecb.int). För värdepapper ej avsedda för handel i grupp två och skuldförbindelser med begränsad likviditet och vissa egenskaper får de nationella centralbankerna besluta att inte offentliggöra uppgifter om enskilda emissioner, emittenter/gäldenärer eller borgensmän i sina grupp två-förteckningar som publiceras, men ge annan information för att säkerställa att motparter i hela euroområdet lätt kan fastställa om ett bestämt värdepapper är godtagbart.

⁽⁵¹⁾ Rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet, EGT L 141, 11.6.1993, s. 27 ff.

Kriterier	Grupp ett	Grupp två
Kreditvärdighet	Värdepapperet måste av ECB bedömas vara av hög kreditkvalitet (vilket kan innefatta en garanti av en borgensman i EES som bedöms vara finansiellt sund av ECB).	Tillgången måste bedömas vara av hög kreditkvalitet av den nationella centralbank som tagit upp värdepapperet i sin grupp två-förteckning (vilket kan innefatta en garanti av en borgensman i EES som bedöms vara finansiellt sund av den nationella centralbank som tagit upp värdepapperet i sin grupp två-förteckning)
Emittentens (alternativt borgensmannens) hemvist	EES ⁽⁵⁾	Euroområdet
Område där värdepappren finns	— Utgivningplats: EES — Avvecklingsplats: Euroområdet ⁽⁶⁾	Euroområdet ⁽⁶⁾
Valuta	Euro ⁽⁷⁾	Euro ⁽⁷⁾
Närmare information: Gränsöverskridande användning	Ja	Ja

⁽¹⁾ De måste både ha a) ett i förväg specificerat kapitalbelopp och b) en kupong som ej kan resultera i ett negativt kassaflöde. Dessutom måste kupongen ha ett av följande karaktäristika: i) en nollkupong; ii) en fast kupong; eller iii) en rörlig kupong baserad på en räntereferens. Kupongen kan vara baserad på en förändring i emittentens egen rating. Vidare är inflationsindexerade värdepapper godtagbara. Dessa karaktäristika måste förbli oförändrade under skuldförbindelsens hela löptid.

⁽²⁾ Skuldförbindelser vars kapital och/eller ränta är efterställda andra skuldförbindelser som emittenten har utgivit (eller, beträffande strukturerade emissioner, är efterställda andra trancher av samma värdepappersemission) inkluderas ej i grupp ett.

⁽³⁾ Skuldförbindelser som emitterats av kreditinstitut och som inte helt uppfyller kriterierna enligt artikel 22.4 i direktivet om fondföretag (direktiv 88/220/EEG med ändring av direktiv 85/611/EEG) godtas i grupp ett endast på följande tre villkor: 1) Varje emission skall ha en rating (av ett ratinginstitut) som motsvarar Eurosystemets kreditvärdighetskrav. Godtagbarheten av värdepapper som emitteras inom ramen för ett emissionsprogram bedöms utifrån den individuella ratingen för varje enskild utgåva inom programmet. 2) Skuldförbindelserna skall vara registrerade eller noterade på en reglerad marknad enligt definitionen för en sådan marknad i direktivet om investeringstjänster (direktiv 93/22/EEG). 3) Emission av skuldförbindelser skall ske enligt kraven i direktivet om prospekt (direktiv 89/298/EEG).

⁽⁴⁾ Aktier som emitterats av kreditinstitut och skuldförbindelser som emitterats av kreditinstitut som inte helt uppfyller kriterierna enligt artikel 22.4 i direktivet om fondföretag är i regel inte godtagbara för grupp två. ECB kan emellertid ge nationella centralbanker rätt att uppta sådana värdepapper i sina grupp två-förteckningar med beaktande av vissa villkor och restriktioner.

⁽⁵⁾ Kravet att den emitterande enheten måste vara etablerad inom EES gäller inte internationella och överstatliga institut.

⁽⁶⁾ Så att genomförande och realisering följer lagstiftningen i en medlemsstat i euroområdet.

⁽⁷⁾ Denominerade i euro eller nationella underuppdelningar av euron.

— De måste vara skuldförbindelser eller aktier som emitterats (eller garanterats) ⁽⁵²⁾ av sådana enheter som av den nationella centralbank som har upptagit värdepappren i sin grupp två-förteckning bedömts vara finansiellt sunda.

— De måste vara lättillgängliga för den nationella centralbank som har upptagit värdepappren i sin grupp två-förteckning.

— De måste finnas inom euroområdet (så att genomförande och realisering följer lagstiftningen i en medlemsstat inom euroområdet).

⁽⁵²⁾ Godtagbara garantier måste vara villkorslösa och omedelbart realiserbara vid första begäran. De måste vara giltiga i enlighet med den lagstiftning som gäller för garantin och vara tillämpliga enligt lagstiftningen i en medlemsstat i euroområdet.

- De måste vara denominerade i euro⁽⁵³⁾.
- De måste vara emitterade (alternativt garanterade) av enheter som är etablerade inom euroområdet.

Motparter skall inte erbjuda som underliggande värdepapper skuldförbindelser eller aktier utgivna av motparten eller någon annan enhet med vilken motparten har nära förbindelser⁽⁵⁴⁾ enligt definitionen i artikel 1.26 i direktiv 2000/12/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, även om värdepapperen ingår i grupp två⁽⁵⁵⁾⁽⁵⁶⁾.

Nationella centralbanker kan besluta att inte godkänna följande värdepapper trots att de ingår i grupp två:

- Skuldförbindelser som förfaller till återbetalning före förfallodagen för de penningpolitiska transaktioner för vilka de används som underliggande värdepapper⁽⁵⁷⁾,
- Skuldförbindelser med inkomstflöden (t.ex. en räntebetalning) före förfallodagen för den penningpolitiska transaktion för vilken de används som underliggande värdepapper.
- Aktier med betalningar i vilken form som helst eller med vidhängande rättigheter som kan påverka aktiernas godtagbarhet som underliggande värdepapper för perioden fram till förfallodagen för den penningpolitiska transaktionen i fråga.

Grupp två-värdepapper som är godtagbara för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner kan användas gränsöverskridande, vilket betyder att en motpart kan erhålla medel från den nationella centralbanken i det land där motparten är etablerad mot värdepapper som finns i en annan medlemsstat (se avsnitt 6.6).

Grupp två-värdepapper är godtagbara för reverserade öppna marknadsoperationer och för utlåningsfaciliteten. De används emellertid i regel inte vid Eurosystemets direkta köp/försäljningar av värdepapper.

6.4 Åtgärder för riskkontroll

Åtgärder för riskkontroll tillämpas på de underliggande värdepapperen i Eurosystemets penningpolitiska transaktioner för att skydda Eurosystemet mot risken för finansiella förluster i händelse av att värdepapperen måste avyttras till följd av en motparts betalningsförsummelse. De åtgärder för riskkontroll som står till Eurosystemets förfogande beskrivs i ruta 7.

⁽⁵³⁾ De måste vara denominerade i euro eller nationella denomineringar av euron.

⁽⁵⁴⁾ I det fall en motpart använder värdepapper vilka inte är att betrakta som godtagbara säkerheter för en utestående kredit till följd av att en nära förbindelse existerar måste motparten omedelbart meddela detta förhållande till den berörda nationella centralbanken. Värdepapperen värderas till noll vid nästa värderingstillfälle och vid behov kommer krav på tilläggsäkerheter att ställas (se bilaga 6).

⁽⁵⁵⁾ Artikel 1.26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, EGT L 126, 26.5.2000, s. 1 ff., har följande lydelse:

”Nära förbindelser: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom:

a) ägarintresse, innebärande ett innehav, direkt eller genom kontroll av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag, eller
b) kontroll, innebärande förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som omfattas av artikel 1.1 och 1.2 i direktiv 83/349/EEG, eller en likartad förbindelse mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag. Varje dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som dotterföretag till moderföretaget vilket står över dessa företag. Som nära förbindelse skall även anses en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer kontrolleras genom en varaktigt förbindelse till en och samma person.”

⁽⁵⁶⁾ Denna bestämmelse är inte tillämplig på: i) nära förbindelser mellan motparten och de offentliga myndigheterna i EES-länderna; ii) handelsväxlar för vilka inte bara motparten utan också minst en annan enhet svarar (som inte är ett kreditinstitut); iii) skuldförbindelser som till fullo uppfyller kriterierna i artikel 22.4 i direktivet om fondföretag (direktiv 88/220/EEG om ändring av direktiv 85/611/EEG); eller iv) fall där skuldförbindelser skyddas av särskilda juridiska skyddsmekanismer som är jämförbara med iii).

⁽⁵⁷⁾ Om de nationella centralbankerna skulle tillåta användning av instrument med en kortare löptid än de penningpolitiska transaktioner för vilka instrumenten utgör underliggande säkerheter är motparterna tvungna att byta ut dessa värdepapper på eller före förfallodagen.

RUTA 7

Åtgärder för riskkontroll**— Initial säkerhetsmarginal**

Eurosystemet tillämpar initiala säkerhetsmarginaler vid sina likviderande reverserade transaktioner. Åtgärden innebär att motparterna måste tillhandahålla underliggande värdepapper med ett värde som minst är lika stort som den likviditet som Eurosystemet tillhandahåller plus en marginal.

— Värderingsavdrag (haircuts)

Eurosystemet kan tillämpa avdrag vid värderingen av underliggande värdepapper. Det betyder att värdepapperet värderas till marknadsvärde minus en viss procentsats (haircut).

— Marginalsäkerheter (marknadsvärdering)

Eurosystemet kräver att en viss marginal kontinuerligt upprätthålls på de underliggande värdepapper som används vid likviderande reverserade transaktioner. Det innebär att motparterna måste ställa tilläggsäkerheter (eller tillföra kontanter) om värdet på de underliggande värdepapperen enligt regelbundna värderingar sjunker under en viss nivå (dvs. begäran om tilläggsäkerheter). På motsvarande sätt lämnar centralbanken tillbaka överskjutande säkerheter (eller kontanter) till motparten om värdet på de underliggande värdepapperen, till följd av att deras värde stiger, överstiger en viss nivå. (De beräkningsformler som är relevanta i samband med en begäran om tilläggsäkerheter beskrivs i ruta 9).

— Limiter avseende emittenter/låntagare eller borgensmän

Eurosystemet kan tillämpa limiter i exponeringen gentemot emittenter/låntagare eller borgensmän.

— Tilläggsгарantier

Eurosystemet kan kräva tilläggsгарantier av finansiellt solida enheter för att acceptera vissa värdepapper.

— Uteslutande

Eurosystemet kan utesluta vissa värdepapper från sina penningpolitiska transaktioner.

6.4.1 Initial säkerhetsmarginal

Eurosystemet tillämpar initiala säkerhetsmarginaler som innebär pålägg av en viss procent på den tillförda likviditeten för att erhålla tillräcklig mängd säkerheter. Två slags säkerhetsmarginaler finns och de tar hänsyn till Eurosystemets exponeringstid:

- En marginal på 1 % för kredit under dagen och över natten.
- En marginal på 2 % för kredittransaktioner med längre löptid än en bankdag.

Initiala säkerhetsmarginaler tillämpas inte på likviditetsdränerande transaktioner.

6.4.2 Åtgärder för riskkontroll av grupp ett-värdepapper

Utöver initiala säkerhetsmarginaler för tillförd likviditet tillämpar Eurosystemet särskilda riskkontrollåtgärder beroende på vilken typ av värdepapper som motparten ställer som säkerhet. Lämpliga åtgärder för riskkontroll av grupp ett-värdepapper fastställs av ECB med beaktande av skillnaderna i fråga om rättssystemen i medlemsstaterna. Åtgärderna för riskkontroll av grupp ett-värdepapperen är i stort sett harmoniserade inom euroområdet⁽⁵⁸⁾. I riskkontrollen av grupp ett-värdepapper ingår följande centrala element:

- På enskilda skuldförbindelser tillämpas särskilda värderingsavdrag. Vid användning av värderingsavdragas en viss procentsats av från marknadsvärdet på de underliggande värdepapperen. Dessa avdrag varierar enligt den återstående löptiden och kupongräntan för skuldförbindelserna som beskrivs i ruta 8.

RUTA 8

Värderingsavdrag på grupp ett-värdepapper**Värderingsavdrag (haircuts) på lån med fast ränta:⁽¹⁾**

- 0 % på lån med en återstående löptid på upp till 1 år.
- 1,5 % på lån med en återstående löptid på över 1 år och upp till 3 år.
- 2 % på lån med en återstående löptid på över 3 år och upp till 7 år.
- 3 % på kupongobligationer med en återstående löptid på över 7 år.
- 5 % på nollkupongare och strips med en återstående löptid på över 7 år.

Värderingsavdrag (haircuts) på räntejusteringslån:

- 0 % på lån med efterhandsfastställd räntekupong.

På lån med förhandsbestämd räntekupong tillämpas samma avdrag som på lån med fast ränta, men avdragen fastställs enligt tiden mellan senast föregående och nästa räntejustering.

Värderingsavdrag (haircuts) på omvända instrument med rörlig ränta:

- 1,5 % på lån med en återstående löptid på upp till 1 år.
- 4 % på lån med en återstående löptid på över 1 år och upp till 3 år.
- 8 % på lån med en återstående löptid på över 3 år och upp till 7 år.
- 12 % på lån med en återstående löptid på över 7 år.

⁽¹⁾ Dessa värderingsavdrag används även för värdepapper vars kupong är kopplad till en förändring i emittentens egen rating eller till inflationsindexerade värdepapper.

- Värderingsavdrag tillämpas inte på likviditetsdränerande transaktioner.
- Beroende på såväl lagstiftning som nationella operativa system tillåter de nationella centralbankerna en pool av underliggande värdepapper och/eller kräver örönmärkning av de värdepapper som använts i varje enskild transaktion. I ett poolningssystem tillhandahåller motparterna en pool av värdepapper för att täcka de krediter som erhållits från centralbanken med avsikten att enskilda värdepapper inte kopplas till enskilda kredittransaktioner. Vid örönmärkning är varje kredittransaktion däremot kopplad till särskilda identifierbara värdepapper.

⁽⁵⁸⁾ På grund av olika förfaranden i medlemsstaterna i fråga om motparternas sätt att leverera underliggande värdepapper till de nationella centralbankerna (i form av en pool av säkerheter som pantsatts hos den nationella centralbanken eller som repoavtal baserade på enskilda värdepapper som specificeras för varje transaktion) kan vissa skillnader förekomma beträffande tidpunkten för värderingen och andra operativa åtgärder i systemet.

- Värdepapperen värderas dagligen. Varje dag beräknar de nationella centralbankerna värdet på kravet av underliggande värdepapper med beaktande av ändringar i utestående kreditvolym, värderingsprinciperna i avsnitt 6.5 och nödvändiga initiala säkerhetsmarginaler och värderingsavdrag.
- Om värdepapperen efter värderingen inte överensstämmer med de krav som beräknats på värderingsdagen orsakar detta en begäran om säkerhetsutjämning. För att minska behovet av säkerhetsutjämnings kan centralbankerna införa tröskelvärden. Tröskelvärdet är då 1 % av den tillförda likviditeten. Beroende på lagstiftningen kan de nationella centralbankerna kräva att säkerhetsutjämningsarna utförs antingen genom tillförsel av extra värdepapper eller genom kontantbetalningar. Faller marknadsvärdet på de underliggande värdepapperen under det lägre tröskelvärdet, blir motparterna tvungna att tillhandahålla ytterligare värdepapper (eller kontanter). Om marknadsvärdet på de underliggande värdepapperen till följd av omvärdering däremot överskrider det övre tröskelvärdet lämnar den nationella centralbanken tillbaka de överskjutande värdepapperen (eller kontanterna) till motparten (se ruta 9).

RUTA 9

Beräkning av initiala säkerhetsmarginaler och värderingsavdrag

Den totala mängd godtagbara värdepapper J (för $j = 1$ till J ; värde $C_{j,t}$ vid tidpunkten t) som en motpart skall ställa som säkerhet för likviderande transaktioner I (för $i = 1$ till I ; mängd $L_{i,t}$ vid tidpunkten t) beräknas med formeln:

$$\sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

Där:

m_i : initial säkerhetsmarginal för transaktion i :

$m_i = 1\%$ för kredit under dagen och över natten och $m_i = 2\%$ för transaktioner med en längre löptid än en bankdag;

h_j : värderingsavdrag på godtagbart värdepapper j .

τ avser tiden mellan värderingarna. Vid tidpunkten $t + \tau$ blir skillnaden mellan det belopp som skall täckas och det justerade marknadsvärdet för ställda säkerheter:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I (1 + m_i) L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

Beroende på hur systemen för förvaltning av säkerheter är upplagda hos de nationella centralbankerna kan de också kalkylera med den upplupna räntan på det utestående kreditbeloppet.

Begäran om tilläggsäkerheter utlöses endast om skillnaden mellan det belopp som skall täckas och det justerade marknadsvärdet för ställda säkerheter överstiger en visst tröskelpunkt.

$k = 1\%$ markerar tröskelpunkten. I ett örönmärkningssystem $I = 1$ utlöses begäran när:

$$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(ytterligare säkerheter eller kontanter från motparten) eller

$$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(motparten får tillbaka säkerheter eller kontanter)

I ett poolningssystem måste motparten lämna in ytterligare värdepapper i poolen om:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Intradagskredit (IDC) tillgänglig för motparten i ett poolningssystem:

$$IDC = \frac{-M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}}{1,01} \quad (\text{vid positivt värde})$$

I såväl öronmärknings- som poolningssystemet skall begäran om tilläggsäkerheter garantera att förhållandet enligt (1) ovan återställs.

- I ett poolningssystem kan motparterna dagligen byta ut underliggande värdepapper.
- Vid öronmärkning kan byte av underliggande värdepapper medges av nationella centralbanker.
- ECB kan när som helst bestämma sig för att stryka enskilda skuldförbindelser från förteckningen över godtagbara grupp ett-värdepapper⁽⁵⁹⁾

6.4.3 Åtgärder för riskkontroll av grupp två-värdepapper

Lämpliga åtgärder för riskkontroll av grupp två-värdepapper föreslås av den nationella centralbank som har tagit upp värdepapperen i sin grupp två-förteckning. Tillämpningen av nationella centralbankers åtgärder för riskkontroll är underställd ECB:s godkännande. Eurosystemets mål är att garantera likabehandling av grupp två-värdepapper i hela euroområdet genom införande av lämpliga åtgärder för riskkontroll. De värderingsavdrag som tillämpas på grupp två-värdepapper i detta system återspeglar de särskilda risker som är förknippade med värdepapperen och avdragen är minst lika stringenta som för grupp ett-värdepapper. Grupp två-värdepapper klassificeras i fyra olika avdragsgrupper, vilka avspeglar deras olika egenskaper och likviditet (se ruta 10). Riskkontrollåtgärderna baseras på ränterörligheten, räntenivån, en antagen likvidationstidsplan och värdepapperets relevanta löptid.

RUTA 10

Värderingsavdrag på grupp två-värdepapper

1. Värderingsavdrag (haircuts) på aktier:

Avdraget bör baseras på den största tvådagars negativa prisrörelsen för varje enskilt värdepapper sedan den 1 januari 1987 med ett minsta avdrag på 20 %.

2. Värderingsavdrag på skuldinstrument med begränsad likviditet avsedda för handel⁽¹⁾:

1 % på instrument med en återstående löptid på upp till 1 år.

2,5 % på instrument med en återstående löptid på över 1 år och upp till 3 år.

5 % på instrument med en återstående löptid på över 3 år och upp till 7 år.

7 % på lån med en återstående löptid på över 7 år.

⁽⁵⁹⁾ Om en skuldförbindelse används i en av Eurosystemets kredittransaktioner vid den tidpunkt då den stryks från förteckningen över grupp ett-värdepapper måste den avlägsnas inom 20 bankdagar från det att den ströks från förteckningen.

Tilläggsavdrag på omvända instrument med rörlig ränta som ingår i grupp två:

- 1 % på instrument med en återstående löptid på 1 år.
- 2,5 % på instrument med en återstående löptid på över 1 år och upp till 3 år.
- 5 % på instrument med en återstående löptid på över 3 år och upp till 7 år.
- 7 % på instrument med en återstående löptid på över 7 år.

3. Värderingsavdrag (haircuts) på skuldinstrument med begränsad likviditet och särskilda egenskaper:

- 2 % på instrument med en återstående löptid på 1 år.
- 6 % på instrument med en återstående löptid på över 1 år och upp till 3 år.
- 13 % på instrument med en återstående löptid på över 3 år och upp till 7 år.
- 20 % på instrument med en återstående löptid på över 7 år.

4. Värderingsavdrag på skuldinstrument ej avsedda för handel:

Handelsväxlar:

- 2 % på instrument med en återstående löptid på upp till 6 månader.

Banklån:

- 10 % på lån med en återstående löptid på upp till 6 månader.
- 20 % på lån med en återstående löptid på mellan 6 månader och 2 år.

Skuldebrev med säkerhet i inteckning:

- 20 %.

(¹) Det bör erinras om att även om skuldinstrument som utfärdas av kreditinstitut som inte fullt ut uppfyller kriterierna i artikel 22.4 i direktivet om fondföretag normalt inte är godkända för att tas med i grupp två-förteckningar får ECB ge nationella centralbanker tillstånd att ta med sådana värdepapper i sina grupp två-förteckningar på vissa villkor och med vissa begränsningar. För sådana instrument tillämpas ett tillägg på 10 % på grupp två-avdraget.

Klassificering av grupp två-värdepapper i någon av de följande avdragsgrupperna föreslås av de nationella centralbankerna och måste godkännas av ECB:

1. Aktier
2. Skuldinstrument med begränsad likviditet avsedda för handel

Flertalet grupp två-värdepapper faller inom denna kategori. Även om det kan finnas vissa skillnader när det gäller graden av likviditet är värdepapperen i regel likartade på så sätt att de har en liten sekundärmarknad, att priserna kanske inte noteras dagligen och att normalstora transaktioner kan ge upphov till prisseffekter.

3. Skuldinstrument med begränsad likviditet och särskilda egenskaper

Värdepapper som, även om de uppvisar vissa aspekter av omsättningsbarhet, samtidigt kräver extra tid för att likvideras på marknaden. Detta är fallet med värdepapper som i regel inte är omsättningsbara men som har särskilda egenskaper som medför viss omsättningsbarhet, bl.a. auktionsförfaranden (om det är nödvändigt att likvidera värdepapperen) och dagliga prisnoteringar.

4. Skuldinstrument ej avsedda för handel

Dessa instrument är i praktiken ej omsättningsbara och har därför liten eller ingen likviditet.

För grupp två-värdepapper med inslag av räntestjustering varvid justeringen görs på ett tydligt och klart sätt i enlighet med marknadsnormer och med ECB:s godkännande är den relevanta löptiden lika med räntestjusteringslöptiden, oavsett vilken likviditetsgrupp den ingår i.

De nationella centralbankerna tillämpar (i förekommande fall) samma tröskelpunkt för en begäran om tilläggs-säkerheter för grupp två-värdepapper som för grupp ett-värdepapper. De nationella centralbankerna får desutom tillämpa begränsningar på sitt godkännande av grupp två-tillgångar, de kan kräva tilläggsgarantier och får när som helst besluta sig för att stryka enskilda värdepapper från sina grupp två-förteckningar.

6.5 Värderingsprinciper för underliggande värdepapper

Då värdet fastställs på de underliggande värdepapper som används i reverserade transaktioner tillämpar Eurosystemet följande principer:

- För varje värdepapper som är avsett för handel och som är godtagbart för grupp ett eller grupp två fastställer Eurosystemet en enda referenspriskälla. Det betyder också att för värdepapper som registreras, noteras eller omsätts på flera än en marknadsplats används endast en av dessa som priskälla för det berörda värdepapperet.
- För varje referensmarknadsplats definierar Eurosystemet det mest representativa priset, som används för beräkning av marknadsvärden. Om flera än ett pris noteras används det lägsta priset (vanligen köpkursen).
- Värdet på värdepapper avsedda för handel beräknas utifrån det mest representativa priset under bankdagen före värderingsdagen.
- I avsaknad av ett representativt pris på ett visst värdepapper under bankdagen före värderingsdagen används det senaste kontraktspriset. Om inget kontraktspris är känt fastslår den nationella centralbanken ett pris med beaktande av det senaste identifierade priset på värdepapperet på referensmarknadsplatsen.
- Marknadsvärdet på en skuldförbindelse beräknas inklusive upplupen ränta.
- Beroende på skillnader i nationella rättssystem och operativ praxis kan hanteringen av inkomstflödena på värdepapper under transaktionens löptid (t.ex. betalningen av kupongränta) variera mellan de nationella centralbankerna. Överförs betalningen till motparten försäkras sig centralbankerna om att transaktionen till fullo täcks av tillräckliga underliggande värdepapper innan överföringen sker. De nationella centralbankerna skall se till att den ekonomiska verkan blir densamma som om betalningen överfördes på betalningsdagen⁽⁶⁰⁾.
- För värdepapper ej avsedda för handel som klassificeras som grupp två-värdepapper fastställer den nationella centralbank som har tagit upp värdepapperet särskilda värderingsprinciper.

⁽⁶⁰⁾ Nationella centralbanker kan besluta att som underliggande värdepapper vid reverserade transaktioner inte godta skuldförbindelser med inkomstflöden (t.ex. en kupongbetalning) eller aktier med betalningar i vilken form som helst (eller med vidhängande rättigheter som kan påverka aktiernas godtagbarhet som underliggande värdepapper) för perioden fram till förfalldagen för den penningpolitiska transaktionen i fråga (se avsnitt 6.2 och 6.3).

6.6 Gränsöverskridande användning av godtagbara värdepapper

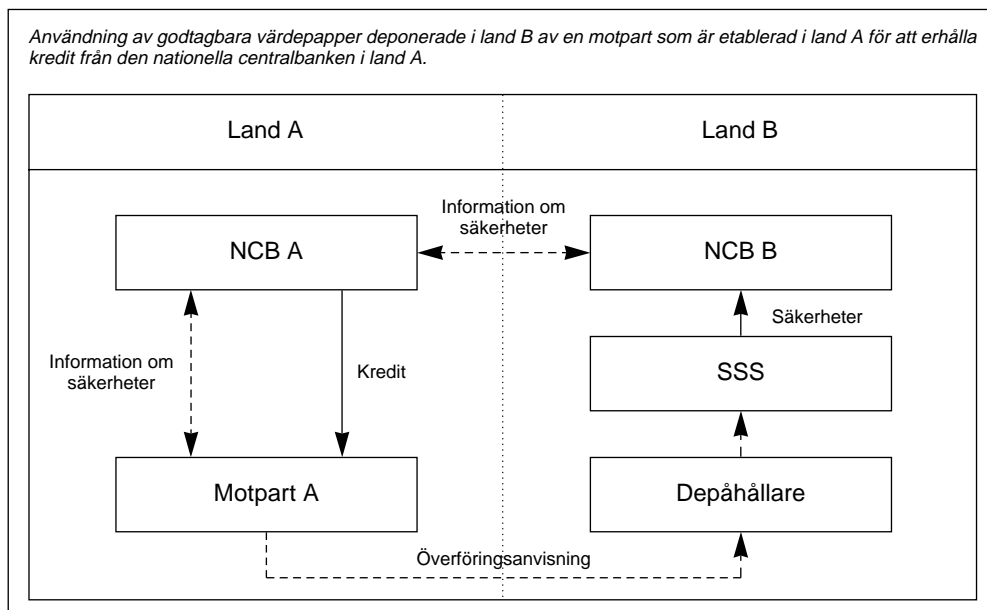
Eurosystemets motparter kan använda godtagbara värdepapper gränsöverskridande, dvs. de kan få kredit från den nationella centralbanken i den medlemsstat där de är etablerade mot värdepapper som finns i en annan medlemsstat. Underliggande värdepapper kan användas gränsöverskridande vid avveckling av alla typer av transaktioner där Eurosystemet tillhandahåller likviditet mot godtagbara värdepapper. En mekanism har utvecklats av de nationella centralbankerna (och av ECB) som skall garantera att alla godtagbara värdepapper kan användas gränsöverskridande. Denna modell benämns korrespondentcentralbanksmodellen (CCBM – correspondent central banking model), där de nationella centralbankerna fungerar som depåhållare (korrespondenter) för varandra (och för ECB) av värdepapper som accepterats i deras nationella förvarings- eller avvecklingssystem. Modellen kan användas för alla godtagbara värdepapper. Särskilda procedurer kan användas för värdepapper ej avsedda för handel eller grupp två-värdepapper som har en begränsad likviditet och särskilda egenskaper som inte kan överföras via ett värdepappersavvecklingssystem⁽⁶¹⁾. CCBM kan användas för att ställa säkerheter för alla typer av kredittransaktioner som genomförs av Eurosystemet⁽⁶²⁾. Vid sidan om CCBM kan godtagbara förbindelser mellan värdepappersavvecklingssystemen användas för gränsöverskridande överföring av värdepapper⁽⁶³⁾.

6.6.1 Korrespondentcentralbanksmodellen

Korrespondentcentralbanksmodellen illustreras i diagram 3 nedan.

DIAGRAM 3

Korrespondentcentralbanksmodellen



Alla nationella centralbanker upprätthåller värdepapperskonton hos varandra med tanke på gränsöverskridande användning av godtagbara värdepapper. Det exakta förfarandet inom CCBM beror på om de godtagbara värdepapperen är öronmärkta för varje enskild transaktion eller om de hålls i en pool av underliggande värdepapper⁽⁶⁴⁾.

⁽⁶¹⁾ Närmare information finns i "CCBM brochure" som är tillgänglig på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

⁽⁶²⁾ ECB kan ge nationella centralbanker rätt att bevilja kredit över dagen mot vissa typer av "utländska" skuldförbindelser (se fotnot 17 i detta kapitel). Inom euroområdet får sådana skuldförbindelser däremot inte användas gränsöverskridande.

⁽⁶³⁾ Godtagbara värdepapper kan användas genom ett centralbankskonto i ett värdepappersavvecklingssystem i ett annat land än det där den berörda centralbanken är belägen om Eurosystemet har godkänt utnyttjandet av ett sådant konto. Fr.o.m. augusti 2000 har Central Bank of Ireland fått tillstånd att öppna ett sådant konto hos Euroclear. Detta konto kan utnyttjas för alla godtagbara värdepapper som placerats hos Euroclear, dvs. inbegripet godtagbara värdepapper som överförs till Euroclear via godtagbara förbindelser.

⁽⁶⁴⁾ Se "CCBM brochure" för närmare förklaringar.

- I ett system med öronmärkning instruerar motparten (vid behov via sin egen depåhållare), så snart som dess begäran om kredit har godtagits av den nationella centralbanken i den medlemsstat där motparten är etablerad, värdepappersavvecklingssystemet i det land där dess värdepapper förvaras att överföra värdepapperen till centralbanken i det landet för hemlandets centralbanks räkning. Omedelbart då hemlandets centralbank har informerats av korrespondentcentralbanken om att säkerheterna har mottagits överför den medlen till motparten. Centralbankerna överför inte medlen förrän de är säkra på att motparternas värdepapper har mottagits av korrespondentcentralbanken. Om det finns behov att uppfylla vissa tidsgränser vid avvecklingen kan motparten eventuellt deponera värdepapper i förväg hos korrespondentcentralbanken för hemlandets centralbanks räkning med hjälp av CCBM-förfaranden.
- I ett poolningssystem kan motparten när som helst överföra värdepapper till korrespondentcentralbanken för hemlandets centralbanks räkning. Då centralbanken i hemlandet har informerats av korrespondentcentralbanken om att värdepapperen har mottagits registrerar den värdepapperen på motpartens poolningskonto.

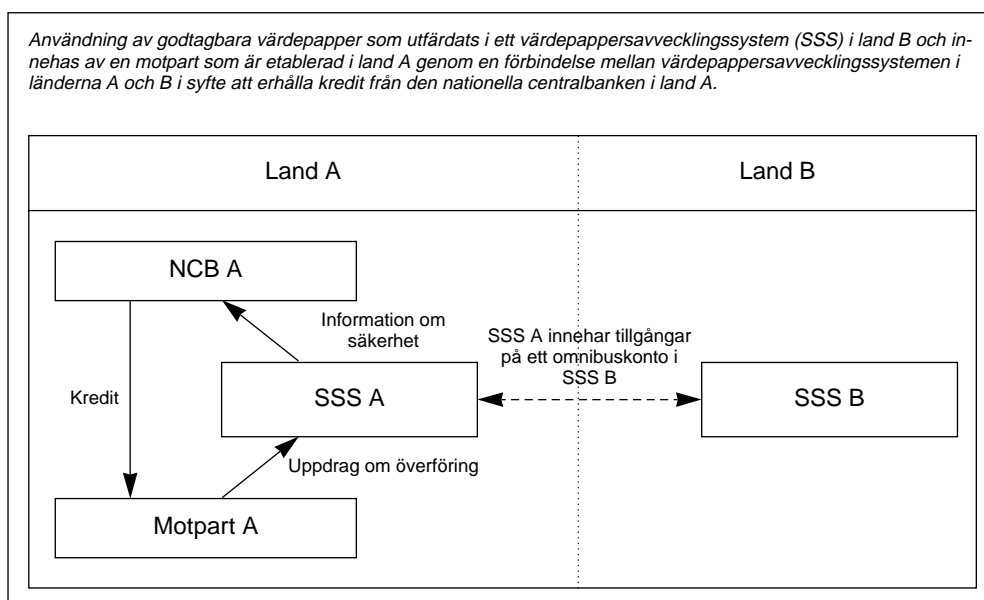
Motparterna har tillträde till CCBM från kl. 9.00 till kl. 16.00 ECB-tid (centraleuropeisk tid) alla Eurosystemets bankdagar. En motpart som vill utnyttja CCBM måste anmäla detta till den nationella centralbank från vilken den önskar ta emot kredit – dvs. hemlandets centralbank – före kl. 16.00 ECB-tid (centraleuropeisk tid). Motparten måste vidare se till att säkerheter för penningpolitiska operationer överförs till kontot i korrespondentcentralbanken senast kl. 16.45 ECB-tid (centraleuropeisk tid). Uppdrag eller överföringar som inte uppfyller dessa tidsfrister kommer att behandlas först påföljande bankdag. När motparterna räknar med att behöva anlita CCBM sent under dagen bör de om möjligt leverera värdepapperen i förväg (dvs. deponera dem i förväg). I undantagsfall eller för penningpolitiska syften kan ECB besluta att förlänga öppettiden för CCBM till TARGETS stängningstid.

6.6.2 Gränsöverskridande förbindelser

Vid sidan om CCBM kan godtagbara förbindelser mellan värdepappersavvecklingssystemen i EU utnyttjas för gränsöverskridande överföringar av värdepapper.

DIAGRAM 4

Förbindelser mellan värdepappersavvecklingssystem



En förbindelse mellan två värdepappersavvecklingssystem gör det möjligt för en deltagare i ett värdepappersavvecklingssystem att inneha värdepapper som utfärdats i ett annat värdepappersavvecklingssystem, utan att vara en deltagare i detta andra värdepappersavvecklingssystem. Innan dessa förbindelser kan användas för att överföra säkerheter för Eurosystemets kredittransaktioner måste de utvärderas och godkännas mot standarderna för användning av värdepappersavvecklingssystem i EU⁽⁶⁵⁾ ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶⁵⁾ Den uppdaterade förteckningen över godtagbara förbindelser finns på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

⁽⁶⁶⁾ Se "Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations", januari 1998.

Ur Eurosystemets perspektiv fyller CCBM och de gränsöverskridande förbindelserna mellan värdepappersavvecklingssystemen i EU samma funktion, nämligen att låta motparter använda säkerheter på ett gränsöverskridande sätt. Båda gör det alltså möjligt för motparter att använda säkerheter för att erhålla kredit från centralbanken i hemlandet, även om denna säkerhet har utfärdats i ett annat lands värdepappersavvecklingssystem. CCBM och de gränsöverskridande förbindelserna fyller denna funktion på olika sätt. I CCBM handlar det om ett gränsöverskridande förhållande mellan de nationella centralbankerna, som fungerar som depåhållare för varandra. När det gäller förbindelserna handlar det om ett gränsöverskridande förhållande mellan värdepappersavvecklingssystemen, som kan öppna omnibuskonton hos varandra. Tillgångar som placeras deponeras hos en korrespondentcentralbank kan bara användas för att ställa säkerhet för Eurosystemets kredittransaktioner. Tillgångar som innehas genom en förbindelse kan användas för Eurosystemets kredittransaktioner och för varje annat ändamål som väljs av motparten. När de gränsöverskridande förbindelserna används håller motparterna tillgångarna på sina egna konton hos värdepappersavvecklingssystemet i sitt hemland och behöver därför inte någon depåhållare.

KAPITEL 7

7. KASSAKRAV⁽⁶⁷⁾

7.1 Allmänt

ECB kräver att kreditinstitut skall hålla kassakravssmedel på konton i nationella centralbanker inom ramen för Eurosystemets kassakravssystem. Den rättsliga ramen för detta system är fastställd i artikel 19 i stadgan för ECBS, rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver och ECB:s kassakravsförordning. ECB:s kassakravsförordning säkerställer att villkoren för Eurosystemets kassakravssystem är enhetliga inom hela euroområdet.

Hur mycket medel varje institut måste ha inestående bestäms utifrån kassakravsbasen. Eurosystemets kassakravssystem tillåter att motparterna tillämpar ett utjämningsystem som innebär att det är tillräckligt om parterna uppfyller kassakravet som genomsnittligt saldo på kassakravskontot vid kalenderdagens slut under den månadslånga uppfyllandeperioden. På institutens kassakravssmedel betalas ränta enligt räntesatsen för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets kassakravssystem används primärt för att uppnå följande penningpolitiska syften:

— *Stabilisering av penningmarknadsräntorna*

Utjämningsystemet i Eurosystemets kassakravssystem skall tjäna till att stabilisera penningmarknadsräntorna genom att ge instituten ett incitament att jämna ut effekterna av tillfälliga rörelser i likviditeten på marknaden.

— *Skapande eller förstärkande av ett strukturellt likviditetsunderskott*

Eurosystemets kassakravssystem bidrar till att skapa eller förstärka ett strukturellt likviditetsunderskott. Detta kan hjälpa Eurosystemet att bli effektivare i sin uppgift att tillföra likviditet på marknaden.

I sin tillämpning av kassakravet skall ECB handla i överensstämmelse med de mål för Eurosystemet som fastställs i artikel 105.1 i fördraget och artikel 2 i stadgan för ECBS, vilket bl.a. innefattar principen om att undvika betydande, icke önskvärda effekter i fråga om undanträngning eller disintermediering.

7.2 Institut som omfattas av kassakravssystemet

Med stöd av artikel 19.1 i stadgan för ECBS kräver ECB att kreditinstituten i medlemsstaterna håller kassakravssmedel. Detta innebär att filialer inom euroområdet till institut som har sitt säte utanför euroområdet också är underkastade Eurosystemets kassakrav. Däremot tillämpas Eurosystemets kassakrav inte på filialer utanför euroområdet till kreditinstitut som är etablerade inom området.

⁽⁶⁷⁾ Den relevanta rättsliga ramen för ECBS tillämpning av kassakrav utgörs av rådets förordning (EG) nr 2531/98 av den 23 november 1998 och ECB:s förordning av den 1 december 1998 angående tillämpningen av minimireserver (kassakrav) (ECB/1998/15) (med efterföljande ändringar). Innehållet i detta kapitel tas med enbart för kännedom.

Institut undantas automatiskt från kassakrav från och med starten av den uppfyllandeperiod inom vilken institutets auktorisation återkallas eller upphör, eller inom vilken ett beslut fattas av domstol eller annan behörig myndighet i en medlemsstat att institutet ska försättas i likvidation. Enligt rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver och ECB:s kassakravsförordning kan ECB dessutom på icke-diskriminerande grunder undanta institut från deras skyldigheter enligt Eurosystemets kassakravssystem om syftena med systemet inte uppfylls genom att kassakrav åläggs just dessa institut. Beslutet om sådana undantag baseras på något (eller flera) av följande kriterier:

- institutet driver verksamhet för ett speciellt ändamål,
- institutet driver inte aktiv bankrörelse i konkurrens med andra kreditinstitut,
- institutets inlåning är i sin helhet öronmärkt för regionalt och/eller internationellt utvecklingsbistånd.

ECB för en förteckning över institut som är underkastade Eurosystemets kassakravssystem. ECB offentliggör också en förteckning över institut som befriats från sina skyldigheter enligt Eurosystemets kassakravssystem av andra skäl än att de är föremål för rekonstruktion⁽⁶⁸⁾. Motparterna kan mot förteckningen kontrollera om skulderna avser institut som själva är kassakravskyldiga. Förteckningar som är tillgängliga för allmänheten på Eurosystemets sista bankdag varje kalendermånad kan användas som underlag för beräkning av kassakravsbasen för påföljande uppfyllandeperiod.

7.3 Fastställande av kassakrav

a) Kassakravsbas och kassakravsproucent

Kassakravsbasen för ett institut fastställs i förhållande till poster i institutets balansräkning. Balansräkningsdata inrapporteras till de nationella centralbankerna inom den allmänna ramen för ECB:s finansmarknadsstatistik (se avsnitt 7.5)⁽⁶⁹⁾. För institut som har full rapporteringsskyldighet används ställningen vid slutet av en given kalendermånad som underlag för beräkning av kassakravsbasen för den uppfyllandeperiod som börjar kalendermånaden därpå.

Systemet för inrapportering av data för ECB:s finansmarknadsstatistik medger att ECB undantar små institut från en del av rapporteringsskyldigheten. Institut som bestämmelsen tillämpas på behöver rapportera endast begränsade balansräkningsdata kvartalsvis (enligt ställningen vid slutet av kvartalet), och rapporteringstiden för dem är längre än vad som gäller för större institut. För de undantagna instituten beräknas kassakravsbasen utgående från inrapporterade balansräkningsdata för ett givet kvartal och fastställs med en månads eftersläpning för de tre följande månadslånga uppfyllandeperioderna.

Enligt rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver har ECB rätt att i kassakravsbasen räkna in skulder som uppstår till följd av inlåning och skulder som härrör från poster utanför balansräkningen. Eurosystemets kassakravssystem räknas endast skuldkategorierna "inlåning", "emitterade skuldförbindelser" och "penningmarknadsinstrument" in i kassakravsbasen (se ruta 11)⁽⁷⁰⁾.

Skulder till andra institut som omfattas av Eurosystemets kassakravssystem samt skulder till ECB och nationella centralbanker räknas inte in i kassakravsbasen. I fråga om skuldkategorierna "emitterade skuldförbindelser" och "penningmarknadsinstrument" måste emittenten kunna bevisa den volym som innehas av andra institut som också är underkastade Eurosystemets kassakravssystem för att ha rätt att avräkna sådana skulder från kassakravsbasen. I de fall bevis inte kan uppvisas har emittenterna möjlighet att göra schablonavdrag med en fast procentsats⁽⁷¹⁾ från respektive balansposter.

⁽⁶⁸⁾ Förteckningarna är tillgängliga för allmänheten på ECB:s webbplats: (www.ecb.int).

⁽⁶⁹⁾ Systemet för inrapportering av ECB:s finansmarknadsstatistik beskrivs i bilaga 4.

⁽⁷⁰⁾ Det bör noteras att skuldkategorierna "penningmarknadsinstrument" kommer att slås samman med skuldkategorierna "emitterade skuldförbindelser" inom den allmänna ramen för ECB:s finansmarknadsstatistik i enlighet med ECB:s förordning av den 22 november 2001 om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut (ECB/2001/13). Det första rapporteringstillfället i enlighet med den nya förordningen gäller rapporteringen av månadsdata för januari 2003 (se bilaga 4). För detta ändamål skall de uppgiftslämnande institutionerna dela upp skuldkategorierna "penningmarknadsinstrument" enligt ursprunglig löptid på samma sätt som skuldförbindelser och därefter inräkna den i skuldkategorierna "emitterade skuldförbindelser". Följaktligen skall hänvisningarna i denna publikation till kassakravsbasen såsom bestående av skuldkategorierna "inlåning", "emitterade skuldförbindelser" och "penningmarknadsinstrument" förstås så att endast de två kvarvarande kategorierna "inlåning" och "emitterade skuldförbindelser" ingår från och med rapporteringen av månadsdata för januari 2003.

⁽⁷¹⁾ Se ECB:s förordning av den 1 december 1998 angående tillämpningen av minimireserver (kassakrav) (ECB/1998/15). Ytterligare information om schablonavdragets storlek finns på ECB:s webbplats: (www.ecb.int); se även Eurosystemets webbplats (bilaga 5).

Kassakravsprocenten fastställs av ECB högst till den maximigräns som anges i rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver. ECB använder sig av en procentsats som överstiger noll på merparten av de poster som inräknas i kassakravsbasen. Kassakravsprocenten är fastställd i ECB:s kassakravsförordning. Procentsatsen noll tillämpas på följande skuldkategorier: "inlåning med överenskommen löptid över 2 år", "inlåning med uppsägningstid över 2 år", "repor" och "skuldförbindelser med överenskommen löptid över 2 år" (se ruta 11). ECB har rätt att när som helst ändra procentsatserna. Ändringar i procentsatserna aviseras av ECB före den första uppfyllandeperiod som ändringen gäller.

RUTA 11

Kassakravsbas och kassakravsprocent**A. Skulder som inräknas i kassakravsbasen och för vilka procentsatsen är positiv**

Inlåning

- Inlåning över natten
- Inlåning med överenskommen löptid upp till 2 år
- Inlåning med uppsägningstid upp till 2 år

Emitterade skuldförbindelser

- Skuldförbindelser med överenskommen löptid upp till 2 år

Penningmarknadsinstrument

- Penningmarknadsinstrument

B. Skulder som inräknas i kassakravsbasen och för vilka procentsatsen är noll

Inlåning

- Inlåning med överenskommen löptid över 2 år
- Inlåning med uppsägningstid över 2 år
- Repor

Emitterade skuldförbindelser

- Emitterade skuldförbindelser med överenskommen löptid över 2 år

C. Skulder som inte ingår i kassakravsbasen

- Skulder till andra institut som omfattas av Eurosystemets kassakravssystem
- Skulder till ECB och nationella centralbanker

b) Beräkning av kassakravet

Kassakravet för varje enskilt institut beräknas på summan av de kassakravsgrundande skulderna enligt de kassakravsprocenter som gäller för de respektive skuldkategorierna.

Varje institut gör ett enhetligt generellt avdrag från sitt kassakrav i varje medlemsstat där det är etablerat. Avdragsbeloppet fastställs i ECB:s kassakravsförordning. De beviljade avdragen påverkar inte de rättsliga skyldigheterna för institut som omfattas Eurosystemets kassakravssystem⁽⁷²⁾.

Kassakravet för varje uppfyllandeperiod avrundas till närmaste euro.

⁽⁷²⁾ Institut som får inrapportera konsoliderade data enligt systemet för inrapportering av ECB:s finansmarknadsstatistik (se bilaga 4) beviljas endast ett generellt avdrag för gruppen som helhet, såvida de inte lämnar in så detaljerade data om kassakravsbas och kassakravsmedel att Eurosystemet kan verifiera uppgifterna med avseende på riktighet och kvalitet och fastställa kassakravet för varje enskilt institut i gruppen.

7.4 Uppfyllande av kassakrav

a) Uppfyllandeperiod

Uppfyllandeperioden är en månad, och den börjar den 24 kalenderdagen i månaden och slutar den 23 kalenderdagen påföljande månad.

b) Kassakravsmedel

Varje institut skall hålla sina kassakravsmedel på ett eller flera konton hos den nationella centralbanken i den medlemsstat där institutet är etablerat. För institut med flera etableringar i en medlemsstat ansvarar huvudkontoret för att det sammanlagda kassakravet för institutets alla inhemska driftställen uppfylls⁽⁷³⁾. Institut som har driftställen i fler än en medlemsstat skall hålla kassakravsmedel i den nationella centralbanken i varje medlemsstat där det har driftställen i proportion till sin kassakravsbas i respektive medlemsstat.

De avvecklingskonton som instituten har i de nationella centralbankerna kan användas som kassakravskonton. Kassakravsmedel som finns på avvecklingskonton får användas för avveckling under dagen. Som ett instituts dagliga behållning av kassakravsmedel räknas saldot på institutets kassakravskonto vid dagens slut.

Ett institut kan hos den nationella centralbanken i den medlemsstat där institutet räknas som inhemskt ansöka om tillstånd att administrera sina kassakravsmedel via ombud. Att anlita ombud är i regel tillåtet endast för de institut som är organiserade så att en del av förvaltningen (t.ex. finansförvaltningen) också annars sköts av ombudet (t.ex. nätverk av sparbanker och kooperativa banker kan centralisera sina kassakravsmedel). ECB:s kassakravsförordning innehåller bestämmelser om kassakravsmedel som administreras via ombud.

c) Förräntning av kassakravsmedel

På inestående kassakravsmedel betalas ränta enligt ECB:s genomsnittliga räntesats (vägd med antalet kalenderdagar) för de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna under uppfyllandeperioden enligt formeln i ruta 12. Ingen ränta betalas på den del som överstiger kassakravet. Ränta betalas ut den andra NCB-bankdagen efter utgången av den uppfyllandeperiod räntan avser.

RUTA 12

Beräkning av räntan på kassakravsmedel

Räntan på inestående kassakravsmedel beräknas enligt följande formel:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

Där:

R_t : ränta som betalas på kassakravsmedlen för uppfyllandeperioden t

H_t : genomsnittligt dagsinnehav av kassakravsmedel för uppfyllandeperioden t

n_t : antal kalenderdagar i uppfyllandeperioden t

r_t : räntesats för beräkning av ränta på inestående kassakravsmedel för uppfyllandeperioden t Normal avrundning till två decimaler tillämpas på räntesatsen..

i : kalenderdag i i uppfyllandeperioden t

MR_i : marginalräntan för den senaste huvudsakliga refinansieringstransaktion som avvecklas på eller före kalenderdagen i . När mer än en huvudsaklig refinansieringstransaktion utförs och avvecklas på samma dag tillämpas ett enkelt genomsnitt av marginalräntorna för de transaktioner som utförs parallellt.

⁽⁷³⁾ Institut som inte har huvudkontor i den medlemsstat de är etablerade i skall utse en större filial som ansvarig för att det sammanlagda kassakravet för institutets alla etableringar i medlemsstaten i fråga blir uppfyllt.

7.5 Rapportering och kontroll av kassakravsbasen

De poster som skall ingå i kassakravsbasen beräknas av de kassakravskyldiga instituten själva och rapporteras till de nationella centralbankerna inom ramen för ECB:s finansmarknadsstatistik (se bilaga 4). I artikel 5 i ECB:s förordning ECB/1998/15 fastställs förfaranden för bekräftelse och i undantagsfall revidering av kassakravsbasen och institutets kassakrav.

Institut som har rätt att fungera som ombud för andra instituts indirekta kassakravsmedel omfattas av särskilda rapporteringskrav, som fastställs i ECB:s kassakravsförordning. Att kassakravsmedel förvaltas via ombud ändrar inte på statistikrapporteringskyldigheten för de institut som har sådana indirekta kassakravsmedel.

Inom ramen för rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver har ECB och de nationella centralbankerna rätt att verifiera insamlade uppgifter med avseende på riktighet och kvalitet.

7.6 Åsidosättande av kassakravet

Kassakravet är inte uppfyllt då ett instituts genomsnittliga saldo på kassakravskontot/kassakravskontona vid kalenderdagens slut för uppfyllandeperioden är lägre än det kassakrav som gäller för perioden i fråga.

När ett institut åsidosätter kassakravet helt eller delvis har ECB med stöd av rådets förordning (EG) om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver rätt att förelägga sanktioner enligt följande:

- en avgift av högst 5 procentenheter över den ränta som gäller för utlåningsfaciliteten, beräknad på det belopp varmed kassakravet understigs, eller
- en avgift enligt en procentsats som är högst den dubbla räntan på utlåningsfaciliteten, beräknad på det belopp varmed kassakravet understigs, eller
- ett krav att institutet skall göra räntelösa insättningar i ECB eller de nationella centralbankerna till ett belopp av högst tre gånger det belopp varmed kassakravet understigs. Löptiden för insättningarna får inte vara längre än den period under vilken institutet försummat att uppfylla kassakravet.

Uppfyller ett institut inte sina andra skyldigheter enligt ECB:s förordningar och beslut om Eurosystemets kassakravssystem (t.ex. om data inte inrapporteras i tid eller om inrapporterade data är ofullständiga) har ECB rätt att förelägga sanktioner med stöd av rådets förordning (EG) nr 2532/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner och ECB:s förordning av den 23 september 1999 om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner (ECB/1999/4). ECB:s direktion får ange och offentliggöra de kriterier enligt vilka den kommer att tillämpa de sanktioner som föreskrivs i artikel 7.1 i rådets förordning (EG) nr 2531/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens tillämpning av minimireserver⁽⁷⁴⁾.

Vid åsidosättandet av skyldigheten att hålla kassakravsmedel kan Eurosystemet dessutom avstänga motparter från deltagande i öppna marknadsoperationer.

⁽⁷⁴⁾ Sådana kriterier offentliggjordes i ett meddelande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 11 februari 2000: "Meddelande från Europeiska centralbanken avseende föreläggandet av sanktioner vid åsidosättande av skyldigheten att hålla kassakravsmedel (minimireserver)".

BILAGOR

BILAGA 1

Exempel på penningpolitiska transaktioner och förfaranden*Lista över exempel*

- Exempel 1 Likviderande reverserad transaktion genom fastränteanbud
- Exempel 2 Likviderande reverserad transaktion genom anbud till rörlig ränta
- Exempel 3 Emission av ECB:s skuldcertifikat genom anbud till rörlig ränta
- Exempel 4 Likviditetsdränerande valutasvapp genom anbud till rörlig kurs
- Exempel 5 Likviderande valutasvapp genom anbud till rörlig kurs
- Exempel 6 Riskkontrollåtgärder

EXEMPEL 1

Likviderande reverserad transaktion genom fastränteanbud

ECB beslutar att tillföra marknaden likviditet genom en reverserad transaktion som genomförs som ett fastränteanbud.

Tre motparter lämnar in följande anbud:

Motpart	Anbud (miljoner euro)
Bank 1	30
Bank 2	40
Bank 3	70
Totalt	140

ECB fastställer ett totalbelopp för tilldelningarna på 105 miljoner euro.

Tilldelningarnas andel är:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Motparternas tilldelningar är:

Motpart	Anbud (miljoner euro)	Tilldelning (miljoner euro)
Bank 1	30	22,5
Bank 2	40	30,0
Bank 3	70	52,5
Totalt	140	105,0

EXEMPEL 2

Likvidiserande reverserad transaktion genom anbud till rörlig ränta

ECB beslutar att tillföra marknaden likviditet genom en reverserad transaktion med anbud till rörlig ränta.

Tre motparter lämnar in följande anbud:

Ränta (%)	Belopp (miljoner euro)				Anbud totalt	Anbud ackumulerat
	Bank 1	Bank 2	Bank 3			
3,15				0	0	
3,10		5	5	10	10	
3,09		5	5	10	20	
3,08		5	5	10	30	
3,07	5	5	10	20	50	
3,06	5	10	15	30	80	
3,05	10	10	15	35	115	
3,04	5	5	5	15	130	
3,03	5		10	15	145	
Totalt	30	45	70	145		

ECB fastställer ett belopp för tilldelningarna på 94 miljoner euro, vilket ger en marginalränta på 3,05 %.

Alla anbud till en ränta över 3,05 % (upp till ett ackumulerat belopp av 80 miljoner euro) accepteras till fullt belopp. Vid 3,05 % är tilldelningarnas andel:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

För bank 1 är tilldelningen vid marginalräntan exempelvis:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Totalt är tilldelningen för bank 1:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Sammanfattningsvis kan tilldelningsresultatet anges på följande sätt:

Motparter	Belopp (miljoner euro)			Totalt
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	
Anbud totalt	30,0	45,0	70,0	145
Tilldelningar totalt	14,0	34,0	46,0	94

Om tilldelningsmetoden är en auktion med enhetlig ränta (holländsk auktion) är räntan på motparternas tilldelningar 3,5 %.

Om tilldelningsmetoden är en auktion med multipel ränta (amerikansk auktion) tillämpas ingen enhetlig ränta på de belopp som motparterna tilldelas. Bank 1 erhåller t.ex. 5 miljoner euro till 3,07 %, 5 miljoner euro till 3,06 % och 4 miljoner euro till 3,05 %.

EXEMPEL 3

Emission av ECB:s skuldcertifikat genom anbud till rörlig ränta

ECB beslutar att dra in likviditet från marknaden genom att emittera skuldcertifikat med hjälp av ett anbudsförfarande med anbud till rörlig ränta.

Tre motparter lämnar in följande anbud:

Ränta (%)	Belopp (miljoner euro)				Anbud ackumulerat
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totalt	
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Totalt	55	70	55	180	

ECB beslutar att tilldela ett nominellt belopp på 124,5 miljoner euro, vilket ger en marginalränta på 3,05 %.

Alla anbud under 3,05 % (upp till ett ackumulerat belopp av 65 miljoner euro) accepteras till fullt belopp. Vid 3,05 % är tilldelningens andel:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

För bank 1 är tilldelningen vid marginalräntan exempelvis:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Totalt är tilldelningen för bank 1:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Sammanfattningsvis kan tilldelningsresultatet anges på följande sätt:

Motparter	Belopp (miljoner euro)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totalt
Anbud totalt	55,0	70,0	55,0	180,0
Tilldelningar totalt	42,0	49,0	33,5	124,5

EXEMPEL 4

Likviditetsdränerande valutasvapp genom anbud till rörlig kurs

ECB beslutar att dra in likviditet från marknaden genom en valutasvapp mellan euro och dollar med hjälp av ett anbudsförfarande med anbud till rörlig kurs. (Obs! Eurons terminkurs är i detta exempel högre än avistakursen).

Tre motparter lämnar in följande anbud:

Svappunkter (× 10 000)	Belopp (miljoner euro)				Anbud ackumulerat
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totalt	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Totalt	65	90	80	235	

ECB fastställer ett belopp för tilldelningarna på 158 miljoner euro, vilket ger en marginalsavvagnpunkt på 6,63. Alla anbud över 6,63 (på ett ackumulerat belopp av 65 miljoner) accepteras till fullt belopp. Vid 6,63 är tilldelningarnas andel:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

För bank 1 är tilldelningen vid marginalsavvagnpunkten exempelvis:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Totalt är tilldelningen för bank 1:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Sammanfattningsvis kan tilldelningsresultatet anges på följande sätt:

Motparter	Belopp (miljoner euro)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totalt
Anbud totalt	65,0	90,0	80,0	235,0
Tilldelningar totalt	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB fastställer avistakursen euro/dollar för transaktionen till 1,1300.

Om tilldelningsmetoden är en auktion med enhetlig ränta (holländsk auktion) köper Eurosystemet vid transaktionsstarten 158 000 000 euro och säljer 178 540 000 dollar. På transaktionen förfallodag säljer Eurosystemet 158 000 000 euro och köper 178 644 754 dollar (terminkursen är $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Om tilldelningsmetoden är en auktion med multipel ränta (amerikansk auktion) sker Eurosystemets utbyte av euro- och dollarbelopp enligt nedanstående tabell:

Avistatransaktion			Terminstransaktion		
Växelkurs	Köp euro	Försäljning dollar	Växelkurs	Försäljning euro	Köp dollar
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Totalt	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

EXEMPEL 5

Likvidiserande valutasvapp genom anbud till rörlig kurs

ECB beslutar att tillföra marknaden likviditet genom en valutasvapp mellan euro och dollar med hjälp av ett anbuds-förfarande med anbud till rörlig kurs. (Obs! Eurons terminkurs är i detta exempel högre än avistakursen).

Tre motparter lämnar in följande anbud:

Svappunkter (× 10 000)	Belopp (miljoner euro)				Anbud ackumulerat
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Anbud totalt	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Totalt	60	85	75	220	

ECB fastställer ett belopp för tilldelningarna på 197 miljoner euro, vilket ger en marginalsavvapppunkt på 6,54. Alla anbud till en svappunktnotering under 6,54 (upp till ett ackumulerat belopp av 195 miljoner euro) accepteras till fullt belopp. Vid 6,54 är tilldelningarnas andel:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

För bank 1 är tilldelningen vid marginalsavvappunkten exempelvis:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Totalt är tilldelningen för bank 1:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Sammanfattningsvis kan tilldelningsresultatet anges på följande sätt:

Motparter	Belopp (miljoner euro)			
	Bank 1	Bank 2	Bank 3	Totalt
Anbud totalt	60,0	85,0	75,0	220
Tilldelningar totalt	55,5	75,5	66,0	197

ECB fastställer avistakursen euro/dollar för transaktionen till 1,1300.

Om tilldelningsmetoden är en auktion med enhetlig ränta (holländsk auktion) säljer Eurosystemet vid transaktionsstarten 197 000 000 euro och köper 222 610 000 dollar. På transaktionen förfallodag köper Eurosystemet 197 000 000 euro och säljer 222 738 838 dollar (terminkursen är $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Om tilldelningsmetoden är en auktion med multipel ränta (amerikansk auktion) sker Eurosystemets växling av euro- och dollarbelopp enligt nedanstående tabell:

Avstatransaktion			Terminstransaktion		
Växelkurs	Försäljning euro	Köp dollar	Växelkurs	Köp euro	Försäljning dollar
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Totalt	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

EXEMPEL 6

Riskkontrollåtgärder

Exemplet illustrerar riskkontrollåtgärder som tillämpas på underliggande värdepapper som används vid Eurosystemets likvidiserande transaktioner.⁽¹⁾ Exemplet baseras på antagandet att motparten deltar i följande penningpolitiska transaktioner som utförs av Eurosystemet:

- En huvudsaklig refinansieringstransaktion som börjar den 28 juni 2000 och slutar den 12 juli 2000 där motparten tilldelas 50 miljoner euro.
- En långfristig refinansieringstransaktion som börjar den 29 juni 2000 och slutar den 28 september 2000 där motparten tilldelas 45 miljoner euro.
- En huvudsaklig refinansieringstransaktion som börjar den 5 juli 2000 och slutar den 19 juli 2000 där motparten tilldelas 10 miljoner euro.

I tabell 1 nedan beskrivs de underliggande grupp ett-värdepapper (tier one) som motparten använder till täckning av dessa transaktioner.

Tabell 1 Underliggande grupp ett-värdepapper vid transaktionerna

Egenskaper					
Namn	Förfalldag	Kuponränta	Kupongfrekvens	Återstående löptid	Avdrag (haircut)
Obligation A	26.8.2002	Fast	6 män	2 år	1,5 %
Lån B	15.11.2002	Förutbestämd rörlig	12 män	2 år	0,0 %
Obligation C	5.5.2010	Nollkupong		10 år	5,0 %

Priser (inklusive upplupen ränta)					
28.6.2000	29.6.2000	30.6.2000	3.7.2000	4.7.2000	5.7.2000
102,63 %	101,98 %	100,57 %	101,42 %	100,76 %	101,21 %
	98,35 %	97,95 %	98,15 %	98,75 %	99,02 %
					55,125 %

Öronmärkningssystem

Det antas för det första att transaktionerna genomförs med en nationell centralbank som använder ett system där underliggande värdepapper öronmärks för varje enskild transaktion. I system med öronmärkning värderas de underliggande värdepapperen dagligen. Ramen för riskkontroll kan därmed beskrivas på följande sätt (se också tabell 2 nedan):

1. För varje transaktion som en motpart deltar i tillämpas en initial säkerhetsmarginal på 2 %, eftersom löptiden är längre än en bankdag.
2. Den 28 juni 2000 ingår motparten ett repoavtal med den nationella centralbanken, som köper obligation A för 50 miljoner euro. A är en obligation med fast kupongränta som förfaller till betalning den 26 augusti 2002. Den återstående löptiden är således två år och ett värderingsavdrag görs därför med 1,5 %. Marknadskursen för obligation A på dess referensmarknadsplats samma dag är 102,63 % inklusive upplupen kupongränta. Motparten skall tillhandahålla obligation A till ett värde som efter värderingsavdraget (haircut) på 1,5 % överstiger 51 miljoner euro, (motsvarande tilldelningen på 50 miljoner euro plus en initial säkerhetsmarginal på 2 %). Motparten levererar alltså obligation A till ett nominellt värde av 50,5 miljoner euro, medan det justerade marknadsvärdet på obligationerna samma dag är 51 050 728 euro.
3. Den 29 juni 2000 ingår motparten ett repoavtal med den nationella centralbanken, som köper obligation A för 21,5 miljoner euro (marknadskurs 101,98 %, värderingsavdrag 1,5 %) och tillgång B för 25 miljoner euro (marknadskurs 98,35 %). B är ett räntestuderingslån med årliga förutbestämda kupongbetalningar på vilket noll procent värderingsavdrag görs. Det justerade marknadsvärdet på obligation A och lån B är samma dag 46 184 315 euro, vilket överstiger det erforderliga beloppet på 45 900 000 euro (45 miljoner euro plus en initial säkerhetsmarginal på 2 %).

⁽¹⁾ Exemplet baseras på antagandet att behovet av tilläggssäkerheter beräknas inklusive upplupen ränta på tillförd likviditet och med en tröskelpunkt på 1 % av den tillförda likviditeten.

Den 30 juni 2000 omvärderas de underliggande värdepapperen. Marknadskursen för obligation A är 100,57 % och för lån B 97,95 %. Den upplupna räntan på den huvudsakliga refinansieringstransaktionen från den 28 juni 2000 är 11 806 euro, och på den långfristiga refinansieringstransaktionen från den 29 juni 2000 utgör räntan 5 625 euro. Det justerade marknadsvärdet av obligation A i transaktion nummer ett kommer då att understiga det belopp som skall täckas (tillförd likviditet plus upplupen ränta plus initial säkerhetsmarginal) med ca 1 miljon euro. Motparten levererar obligation A till det nominella värdet av 1 miljon euro, vilket efter avdrag med 1,5 % från marknadsvärdet enligt kursen 100,57 återställer tillräcklig täckning ⁽¹⁾. I transaktion nummer två behövs inga tilläggssäkerheter eftersom det justerade marknadsvärdet av de underliggande värdepapperen i denna transaktion (45 785 712 euro) inte understiger tröskelpunkten på 45 905 738 (det belopp som skall täckas minus 1 %) trots att det är något lägre än det belopp som skall täckas (45 455 681 euro) ⁽²⁾.

4. Den 3 och den 4 juli 2000 omvärderas de underliggande värdepapperen utan att det behövs någon begäran om tilläggssäkerheter för de transaktioner som ingicks den 28 och den 29 juni 2000. Den 4 juli 2000 uppgick den upplupna räntan till 35 417 euro respektive 28 125 euro.
5. Den 5 juli 2000 ingår motparten ett repoavtal med den nationella centralbanken som köper obligation C för 10 miljoner euro. C är en nollkupongare med ett marknadsvärde på 55,125 % samma dag. Motparten levererar obligation C till det nominella värdet av 19,5 miljoner euro. Nollkupongaren har en återstående löptid på ca tio år och avdraget blir därför 5 %.

Poolningssystem

Det antas för det andra att transaktionerna genomförs med en nationell centralbank som tillämpar ett poolningssystem. Tillgångarna i den pool av värdepapper som används av motparten är inte öronmärkta för särskilda transaktioner.

Samma serie transaktioner används i detta exempel som i exemplet på öronmärkningssystemet ovan. Den största skillnaden är att det justerade marknadsvärdet av alla värdepapper i poolen på värderingsdagarna skall täcka behovet av säkerheter för motpartens alla utestående transaktioner med centralbanken. Begäran om tilläggssäkerheter den 30 juni 2000 är således något högre (1 106 035 euro) än i öronmärkningssystemet, beroende på inverkan av tröskelpunkten för transaktionen från den 29 juni 2000. Motparten levererar obligation A till det nominella värdet av 1,15 miljoner euro, vilket efter avdrag med 1,5 % från marknadsvärdet enligt kursen 100,57 %, återställer tillräcklig täckning. Vidare kan motparten när den huvudsakliga refinansieringstransaktionen från den 28 juni löper ut den 12 juli 2000 låta värdepapperen ligga kvar på sitt pantkonto och därigenom automatiskt, och inom de gränser som sätts av tröskelpunkterna, få möjlighet att låna på nytt under dagen eller över natten (med en initial säkerhetsmarginal på 1 %). Riskkontrollåtgärderna i poolningssystemet beskrivs i tabell 3.

⁽¹⁾ De nationella centralbankerna kan begära tilläggssäkerheterna i form av kontanter i stället för värdepapper.

⁽²⁾ Om överskjutande säkerhet vid transaktion nummer två behöver betalas tillbaka till motparten kan sådan i vissa fall nettas mot de tilläggssäkerheter som motparten skall betala till den nationella centralbanken vid transaktion nummer ett. Endast en avveckling av säkerheter behöver således utföras.

Tabell 2 Öronmärkningssystem

Datum	Utestående transaktioner	Startdatum	Slutdatum	Räntsats	Belopp	Upplupen ränta
28.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Huvudsaklig refinansiering	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Initial säkerhetsmarginal	Belopp som skall täckas	Undre tröskelpunkt	Övre tröskelpunkt	Justerat marknadsvärde	Begäran om tilläggsäkerheter	Datum
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 %	51 006 021	50 505 962	51 506 080	50 727 402	0	29.6.2000
2 %	45 900 000	45 450 000	46 350 000	46 184 315	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	50 026 032	- 986 009	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 012 042	50 511 924	51 512 160	51 016 647	0	30.6.2000
2 %	45 905 738	45 455 681	46 355 794	45 785 712	0	
2 %	51 030 104	50 529 809	51 530 399	51 447 831	0	3.7.2000
2 %	45 922 950	45 472 725	46 373 175	46 015 721	0	
2 %	51 036 125	50 535 771	51 536 479	51 113 029	0	4.7.2000
2 %	45 928 688	45 478 406	46 378 969	46 025 949	0	
2 %	51 042 146	50 541 733	51 542 559	51 341 303	0	5.7.2000
2 %	45 934 425	45 484 088	46 384 763	46 188 748	0	
2 %	10 200 000	10 100 000	10 300 000	10 211 906	0	

Tabell 3 Poolningssystem

Datum	Utestående transaktioner	Startdatum	Slutdatum	Räntesats	Belopp	Upplupen ränta
28.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	0
29.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	5 903
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	
30.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
30.6.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	11 806
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	5 625
3.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	29 514
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	22 500
4.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	35 417
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	28 125
5.7.2000	Huvudsaklig refinansiering	28.6.2000	12.7.2000	4,25 %	50 000 000	41 319
	Långfristig refinansiering	29.6.2000	28.9.2000	4,50 %	45 000 000	33 750
	Huvudsaklig refinansiering	5.7.2000	19.7.2000	4,25 %	10 000 000	0

Initial säkerhetsmarginal	Belopp som skall täckas	Undre tröskelpunkt	Övre tröskelpunkt	Justerat marknadsvärde	Begäran om tilläggsäkerheter	Datum
2 %	51 000 000	50 500 000	51 500 000	51 050 728	0	28.6.2000
2 % 2 %	96 906 021	95 955 962	97 856 080	96 911 716	0	29.6.2000
2 % 2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	95 811 744	- 1 106 035	30.6.2000
2 % 2 %	96 917 779	95 967 605	97 867 953	96 802 358	0	30.6.2000
2 % 2 %	96 953 054	96 002 534	97 903 574	97 613 399	0	3.7.2000
2 % 2 %	96 964 813	96 014 177	97 915 448	97 287 850	0	4.7.2000
2 % 2 % 2 %	107 176 571	106 125 820	108 227 322	107 891 494	0	5.7.2000

BILAGA 2

Ordlista

Aktiekursrisk (equity price risk): risken för att förlust uppstår till följd av rörelser i aktiekurserna. Eurosystemet kommer att vara exponerad för aktiekursrisk i sina penningpolitiska transaktioner om aktier godkänns som underliggande grupp två-värdepapper.

Amerikansk auktion: se auktion med multipel ränta.

Anbud till rörlig ränta (variable rate tender): ett anbudsförfarande varvid motparterna lämnar bud både på belopp och ränta för den transaktion de önskar göra med centralbanken.

Anbudsförfarande (tender procedure): ett förfarande där centralbanken tillför eller drar in likviditet från marknaden baserat på konkurrerande anbud från motparterna. De bästa anbuden tillgodoses i ordningsföljd tills det fastställda beloppet har tillförts eller dragits in.

Anskaffningsdag (purchase date): den dag då säljaren de facto säljer ett värdepapper till köparen.

Anskaffningspris (purchase price): det pris till vilket ett värdepapper sålts eller skall säljas till köparen av säljaren.

Auktion med enhetlig ränta – holländsk auktion (single rate auction – Dutch auction): en auktion där räntan (eller priset/svappunkten) på alla accepterade bud (tilldelningar) är lika med marginalräntan.

Auktion med multipel ränta – amerikansk auktion (multiple rate auction – American auction): en auktion där räntan (eller priset/svappunkten) på tilldelade poster är lika med räntan som bjudits vid varje enskilt anbud.

Avdrag (haircut): sevänderingsavdrag.

Avvecklingsagent (settlement agent): en institution som administrerar avvecklingsprocessen (dvs. fastställer avvecklingspositioner, övervakar utväxlingen av betalningar, etc.) för betalningssystem eller andra arrangemang som kräver avveckling.

Avvecklingsdag (settlement date): den dag då en transaktion avvecklas. Avvecklingen kan ske antingen på kontraktsdagen (avveckling samma dag) eller en eller flera dagar efter kontraktsdagen (avvecklingsdagen = kontraktsdagen (T) + avvecklingens tidsförskjutning)

Avvecklingskonto (settlement account): ett konto i centralbanken som innehas av en direktdeltagare i det nationella RTGS-systemet för att hantera betalningar

Begäran om tilläggsäkerheter (margin call): ett förfarande som hänför sig till marginalsäkerheterna och innebär att centralbankerna kan kräva att motparterna ställer tilläggsäkerheter i form av värdepapper (eller kontanter) om värdet på de underliggande värdepapperen enligt regelbundna värderingar sjunker under en viss nivå. På motsvarande sätt skulle centralbanken ge tillbaka överskjutande säkerheter (eller kontanter) om värdet på de underliggande värdepapperen, till följd av att deras värde stigit, överstiger beloppet av motparternas skuld plus marginalsäkerheten.

Bilateralt förfarande (bilateral procedure): ett förfarande varigenom centralbanken agerar direkt i förhållande till en eller flera motparter, utan att använda anbudsförfaranden. Bilateral förfaranden inkluderar transaktioner som görs över börser eller genom ombud.

Bruttoavvecklingssystem (gross settlement system): Ett avvecklingssystem i vilket betalningar avvecklas eller värdepapper överförs allteftersom uppdragen kommer in.

Bruttoavvecklingssystem i realtid (real-time gross settlement system, RTGS): ett avvecklingssystem där betalningar förmedlas och avvecklas i realtid (kontinuerligt) allteftersom uppdragen kommer in (utan netting). Se även TARGET-systemet.

Dagens slut (end-of-day): den tidpunkt under bankdagen (efter att TARGET-systemet har stängt) då de betalningar som förmedlats genom TARGET-systemet har slutförts för dagen.

Dematerialisering (dematerialisation): avskaffande av pappersformen på värdepapper och andra dokument som uttrycker ägande till finansiella tillgångar. De finansiella tillgångarna existerar därefter endast som kontobaserade i bokföringen.

Depåhållare (custodian): en enhet som för andras räkning förvaltar och håller värdepapper och andra finansiella tillgångar i säkert förvar.

Direkt köp/försäljning av värdepapper (outright transaction): en transaktion varvid centralbanken köper eller säljer tillgångar på marknaden (avista eller på termin).

ECB:s betalningsmekanism (ECB payment mechanism, EPM): betalningsmekanism etablerad inom ECB och kopplad till TARGET för följande ändamål: i) genomförande av betalningar mellan konton som hålls hos ECB och ii) genomförande av betalningar via TARGET mellan konton som hålls hos ECB och de nationella centralbankerna.

ECB-tid (ECB time): centraleuropeisk tid.

EES-länder (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) (EEA [European Economic Area] countries): EU:s medlemsstater plus Island, Liechtenstein och Norge.

Efterhandsfastställd räntekupong (post-fixed coupon): ränta på räntestjeringslån som fastställs utifrån referensindexvärdena vid ett givet datum (givna datum) under ränteperioden.

Emittent (issuer): den enhet som har gett ut ett värdepapper eller ett annat finansiellt instrument.

Euroområdet (euro area): ett kollektivt begrepp för de EU-medlemsstater som har antagit euron som sin gemensamma valuta i enlighet med fördraget.

Europeiska centralbankssystemet, ECBS (European System of Central Banks, ESCB): avser Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i EU:s medlemsstater. Det bör påpekas att de nationella centralbankerna i de medlemsstater som inte har antagit den gemensamma valutan i enlighet med fördraget behåller sina befogenheter på det penningpolitiska området i enlighet med nationella lagar och alltså inte deltar i Eurosystemets penningpolitik.

Eurosystemet (Eurosystem): omfattar Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i euroområdets medlemsstater. Eurosystemets beslutsfattande organ är ECB-rådet och ECB:s direktion.

Eurosystemets bankdagart (Eurosystem business day): alla dagar då ECB och åtminstone en nationell centralbank håller öppet för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner.

Faktiskt antal dagar/360 (actual/360): ränteberekningskonvention som används för att beräkna räntan på en kredit. Räntan beräknas på det faktiska antal kalenderdagar som krediten löper på, på grundval av ett år på 360 dagar. Denna ränteberekningskonvention tillämpas på Eurosystemets penningpolitiska transaktioner.

Fasträntebud (fixed rate tender): ett anbudsförfarande där räntan anges i förväg av centralbanken och motparterna lämnar bud på vilket belopp de vill handla till den fasta räntesatsen.

Finjusterande transaktion (fine-tuning operation): en öppen marknadsoperation som utförs av Eurosystemet huvudsakligen för att hantera oväntade likviditetsfluktuationer på marknaden.

Förbindelse mellan värdepappersavvecklingssystem (link between securities settlement systems): en förbindelse består av alla förfaranden och arrangemang mellan två värdepappersavvecklingssystem för överföring av värdepapper mellan de två berörda värdepappersavvecklingssystemen via en kontobaserad process.

Fördraget (Treaty): Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget). Det omfattar det ursprungliga EEG-fördraget (Romfördraget), i dess ändrade lydelse.

Förfalldag (maturity date): den dag då en penningpolitisk transaktion löper ut. Vid ett repoavtal eller en svapp motsvaras förfalldagen av återköpsdagen.

Förutbestämd räntekupong (pre-fixed coupon): ränta på räntestjeringslån som fastställs utifrån referensindexvärdena vid ett givet datum (givna datum) innan ränteperiodens början.

Generellt avdrag (lump-sum allowance): en fast summa som instituten får avräkna från kassakravet i Eurosystemets kassakravssystem.

Grupp ett-värdepapper (tier one asset): värdepapper avsedda för handel som uppfyller vissa enhetliga urvalskriterier som gäller hela euroområdet och som fastställs av ECB.

Grupp två-värdepapper (tier two asset): värdepapper avsedda för handel eller värdepapper ej avsedda för handel för vilka särskilda urvalskriterier fastställs av de nationella centralbankerna efter godkännande av ECB.

Gränsöverskridande avveckling (cross-border settlement): avveckling som äger rum i ett annat land än det i vilket en eller båda av parterna i transaktionen är etablerad(e).

Holländsk auktion (Dutch auction): se auktion med enhetlig ränta.

Huvudsaklig refinansieringstransaktion (main refinancing operation): en öppen marknadsoperation som utförs av Eurosystemet i form av en reverserad transaktion. Huvudsakliga refinansieringstransaktioner utförs genom veckovisa standardiserade anbud och har normalt en löptid på två veckor.

Högsta anbudsgräns (maximum bid limit): högsta godtagbara bud från en enskild motpart i en anbudstransaktion. Eurosystemet kan fastställa högsta anbudsgränser för att undvika oproportionerligt stora bud från enskilda motparter.

Högsta anbudsränta (maximum bid rate): den högsta ränta till vilken motparter får lämna anbud i samband med anbud till rörlig ränta. Anbud där räntan ligger över den högsta anbudsränta som tillkännagivits av ECB godkänns inte.

Initial säkerhetsmarginal (initial margin): en riskkontrollåtgärd som tillämpas vid penningpolitiska reverserade transaktioner. Åtgärden innebär att den säkerhet som krävs för transaktionen är lika stor som den kredit som beviljas motparten plus en marginal. Eurosystemet tillämpar marginaler som är differentierade enligt den tid Eurosystemet exponeras i förhållande till motparten för en given transaktion.

Inlåning med fast löptid (collection of fixed-term deposits): ett penningpolitiskt instrument som Eurosystemet kan använda för finjusteringsändamål varvid Eurosystemet erbjuder ränta på motparters inlåning för bestämda löptider på konton i nationella centralbanker i syfte att dra in likviditet från marknaden.

Inlåning med uppsägningstid (deposits redeemable at notice): instrumentkategori som består av inlåning för vilken innehavaren är tvungen att iakttä en fast uppsägningstid före uttag. I vissa fall är det möjligt att ta ut ett visst fast belopp under en angiven period eller att göra uttag i förväg mot en straffavgift.

Inlåning med överenskommen löptid (deposits with agreed maturity): instrumentkategori som består huvudsakligen av inlåning med en förutbestämd löptid som, beroende på nationell praxis, antingen inte kan disponeras före löptidens utgång eller kan disponeras mot en straffavgift. Denna kategori omfattar även icke-överlåtbara skuldförbindelser, t.ex. icke-överlåtbara inlåningsbevis.

Inlåningsfacilitet (deposit facility): en av Eurosystemets stående faciliteter som motparter kan använda för insättning över natten hos en nationell centralbank till en på förhand bestämd ränta.

Instrument med omvänd rörlig ränta (inverse floating rate instrument): en strukturerad skuldförbindelse där den ränta som betalas till innehavaren varierar i omvänd proportion mot en bestämd referensräntas rörelser.

Interlinkmekanismen (interlinking mechanism): inom TARGET-systemet är interlinkmekanismen den beteckning som används för de gemensamma förfaranden och den infrastruktur som möjliggör att betalningsorder kan överföras från ett inhemskt RTGS-system till ett annat.

Intradagskredit (intraday credit): en kredit som lämnas för en kortare tid än en bankdag. Intradagskredit kan lämnas av centralbanker för att jämna ut likviditetsbehov som uppstår i samband med betalningsavveckling. Intradagskrediter kan lämnas i form av i) checkräkningskredit mot säkerhet, eller ii) lån mot pant eller i form av ettrepoavtal.

ISIN-kod (International Securities Identification Number): ett internationellt identifikationsnummer för värdepapper som emitteras på finansmarknaderna.

Kassakrav (reserve requirement): kravet på institut att de skall hålla kassakravsmedel i centralbanken. I Eurosystemets kassakravssystem beräknas kassakravet för ett kreditinstitut genom att kassakravsprocenten för varje post i kassakravsbasen multipliceras med respektive belopp i institutets balansräkning. Institutet gör dessutom ett generellt avdrag från sitt kassakrav.

Kassakravsbas (reserve base): summan av de kassakravgrundande posterna i balansräkningen som utgör basen för beräkning av kassakravet för ett kreditinstitut.

Kassakravskonto (reserve account): ett konto i den nationella centralbanken där en motparts kassakravsmedel finns. Motparters avvecklingskonton i de nationella centralbankerna kan användas som kassakravskonton.

Kassakravsmedel (reserve holdings): den behållning på motparternas kassakravskonton varmed *kassakravet* uppfylls.

Kassakravsprocent (reserve ratio): den procentsats som centralbanken definierar för varje kategori av kassakravsgrundande balansposter som ingår i *kassakravsbasen*. Procentsatserna används för att beräkna *kassakraven*.

Kontobaserat system (book-entry system): ett bokföringssystem som gör det möjligt att överföra värdepapper och andra finansiella tillgångar utan att fysiskt flytta dokument eller certifikat (t.ex. elektronisk överföring av säkerheter). Se också *dematerialisering*.

Kontraktstag (Trade date [T]): det datum när överenskommelse om en transaktion (dvs. avtal om en finansiell transaktion mellan två *motparter*) ingås. Kontraktstidpunkt kan sammanfalla med *avvecklingsdagen* för transaktionen (avveckling samma dag) eller föregå avvecklingsdagen med ett angivet antal bankdagar (avvecklingsdagen uttrycks som T + avvecklingens tidsförskjutning).

Korrespondentbanksverksamhet (correspondent banking): arrangemang som innebär att ett *kreditinstitut* tillhandahåller betalningstjänster och andra tjänster för ett annat kreditinstitut. Betalningar genom korrespondentbanker utförs ofta genom ömsesidiga konton (s.k. *nostro* och *lorokonton*) till vilka kreditlimiter kan knytas. Korrespondentbankstjänster är i huvudsak gränsöverskridande men används även vid agentförhållanden mellan kreditinstitut inom ett och samma land. *Lorokonto* är den term som används av en korrespondent för ett konto som man håller åt ett utländskt kreditinstitut. Det utländska kreditinstitutet betecknar i sin tur detta konto som sitt *nostro*konto.

Korrespondentcentralbanksmodell (Correspondent central banking model, CCBM): en mekanism skapad av *Europeiska centralbankssystemet* i syfte att göra det möjligt för motparter att utnyttja underliggande värdepapper mellan olika länder. I korrespondentcentralbanksmodellen agerar de *nationella centralbankerna* som *depåhållare* för varandra. Det innebär att varje nationell centralbank har ett värdepapperskonto för var och en av de övriga nationella centralbankerna (och ECB).

Kreditinstitut (credit institution): avser i detta dokument ett institut enligt definitionen artikel 1.1 första stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 (ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/28/EG av den 18 september 2000) om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut. I enlighet härmed är ett kreditinstitut: i) ett företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja krediter för egen räkning, eller ii) ett företag eller annan juridisk person som inte är kreditinstitut enligt i) och som ger ut betalningsmedel i form av elektroniska pengar. "Elektroniska pengar" är definierat som ett penningvärde i form av en fordran på utgivaren som a) lagras på en elektronisk produkt, b) givits ut mot erhållande av medel som värdemässigt inte understiger det penningvärde som givits ut, och c) godkänns som betalningsmedel av andra företag än utgivaren.

Leverans mot betalning (delivery versus payment system [DVP], delivery against payment system): en mekanism inom avvecklingssystem som säkerställer att *slutgiltig överföring* av tillgångar (värdepapper eller andra finansiella instrument) sker om, och endast om, *slutgiltig överföring* av det andra värdepapperet (eller andra tillgångar) sker.

Lån med fast ränta (fixed rate instrument): ett finansiellt instrument med fast ränta över hela löptiden.

Långfristig refinansieringstransaktion (longer-term refinancing operation): en *öppen marknadsoperation* som *Eurosystemet* utför i form av en *reverserad transaktion*. Långfristiga refinansieringstransaktioner utförs genom månatliga *standardiserade anbud* och har en löptid på tre månader.

Lägsta anbudsränta (minimum bid rate): den lägsta ränta till vilken motparter får lämna anbud i samband med *anbud* till rörlig ränta.

Marginalränta (marginal interest rate): den ränta där hela tilldelningsbeloppet som omfattas av anbud uttömts.

Marginalsvappunktsnotering (marginal swap point quotation): den svappunktsnotering vid vilken hela beloppet som omfattas av anbud uttömts.

Marginalsäkerhet (variation margin) eller marknadsvärdering: *Eurosystemet* kräver att en viss marginal upprätthålls över tiden på ett underliggande värdepapper som används i en likvidiserande *reversibel transaktion*. Det innebär att centralbankerna kan kräva att *motparterna* ställer tilläggsäkerheter i form av värdepapper (eller kontanter) om värdet på de underliggande värdepapperen enligt regelbundna värderingar sjunker under en viss nivå. På motsvarande sätt ger centralbanken tillbaka överskjutande säkerheter (eller kontanter) om värdet på de underliggande värdepapperen, till följd av att deras värde stigit, överstiger beloppet av motparternas skuld plus marginalsäkerheten.

Marknadsvärdering (marking to market): se *marginalsäkerhet*.

Medlemsstat (Member State): avser i detta dokument en EU-medlemsstat som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med *fördraget*.

Minsta tilldelningsbelopp (*minimum allotment amount*): det lägsta belopp som tilldelas enskilda *motparter* i en anbudstransaktion. *Eurosystemet* kan besluta om att tilldela ett minimibelopp till varje *motpart* i sina anbudstransaktioner.

Minsta tilldelningskvot (*minimum allotment ratio*): den lägsta kvoten, uttryckt i procent, av anbuderna till *marginalräntan* som skall tilldelas i en anbudstransaktion. *Eurosystemet* kan besluta om att tillämpa en minsta tilldelningskvot i sina anbudstransaktioner.

Monetära finansinstitut (*Monetary Financial Institution, MFI*): de finansiella institut som tillsammans bildar den penningkapande sektorn i euroområdet. Här ingår centralbanker, *kreditinstitut* enligt gemenskapsrättens definition och alla andra finansinstitut inom euroområdet vilkas verksamhet består i att ta emot inlåning och/eller nära substitut för inlåning från andra än monetära finansinstitut och att för egen räkning (åtminstone i ekonomisk bemärkelse) lämna kredit och/eller placera i värdepapper.

Motpart (*counterparty*): den motsatta sidan i en finansiell transaktion (t.ex. i en transaktion med centralbanken).

Nationell centralbank (*national central bank, NCB*): avser i detta dokument centralbanken i en EU-medlemsstat som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med *fördraget*.

NCB-bankdag (*NCB business day*): alla dagar då den *nationella centralbanken* i en bestämd *medlemsstat* håller öppet för *Eurosystemets* penningpolitiska operationer. I vissa medlemsstater kan filialer till den nationella centralbanken hålla stängt på NCB-bankdagar på grund av lokala eller regionala helgdagar. Den nationella centralbanken skall då underrätta *motparterna* i förväg om hur de transaktioner som gäller de stängda kontoren skall skötas.

Nollkupongare (*zero coupon bond*): ett värdepapper med endast en utbetalning under hela löptiden. I denna dokumentation avses med nollkupongare värdepapper som emitteras till underkurs och värdepapper som ger en enda ränteutbetalning när löptiden går ut. En *strip* är en särskild typ av nollkupongare.

Nära förbindelser (*close links*): I artikel 1.26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i *kreditinstitut* fastställs följande: "nära förbindelser: en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom a) ägarintresse, innebärande ett innehav, direkt eller genom kontroll av 20 % eller mer av rösterna eller kapitalet i ett företag, eller b) kontroll, innebärande förbindelse mellan ett moderföretag och ett dotterföretag i alla de fall som omfattas av artikel 1.1 och 1.2 i direktiv 83/349/EEG, eller en likartad förbindelse mellan någon fysisk eller juridisk person och ett företag. Varje dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som dotterföretag till moderföretaget vilket står över dessa företag. Som nära förbindelse skall även anses en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer kontrolleras genom en varaktigt förbindelse till en och samma person."

Pantkonto (*safe custody account*): ett värdepapperskonto som förvaltas av centralbanken där *kreditinstitut* kan placera värdepapper som kan användas som säkerheter vid centralbankstransaktioner.

Poolningssystem för säkerheter (*collateral pooling system*): ett centralbankssystem för förvaltning av säkerheter, i vilket *motparterna* öppnar ett konto för att deponera finansiella tillgångar att använda som säkerhet för sina transaktioner med centralbanken. I motsats till *örönmärkningssystemet* är de underliggande värdepapperen i ett poolningssystem inte örönmärkta för varje enskild transaktion.

Registerhållare (*depository*): ett institut vars främsta roll är att föra register över värdepapper, antingen i pappersform eller elektroniskt, och att föra register över ägarna till värdepapperen.

Repa (*repo operation*): en likvidiserande *reverserad transaktion* som grundar sig på ett *repoavtal*.

Repoavtal (*repurchase agreement*): eller återköpsavtal: ett återköpsavtal varigenom en tillgång säljs och säljaren samtidigt får rätt och skyldighet att återköpa den till ett närmare angivet pris vid en framtida tidpunkt eller efter begäran. Ett sådant avtal liknar upplåning mot *säkerhet*, med skillnaden att säljaren inte längre är ägare till värdepapperen. *Eurosystemet* använder repoavtal med fast löptid i sina *reverserade transaktioner*.

Reverserad transaktion (*reverse transaction*): en transaktion varvid en *nationell centralbank* köper eller säljer tillgångar enligt ett *repoavtal* eller lånar ut medel mot säkerheter.

Ränteberäkningskonvention (*day-count convention*): en konvention som bestämmer det antal dagar som används som grund vid beräkningen av kreditens ränta. *Eurosystemet* tillämpar *faktiskt antal dagar/360* vid sina penningpolitiska transaktioner.

Räntesteringslån (*floating rate instrument*): ett finansiellt instrument med periodisk räntebindning enligt ett referensindex som speglar förändringarna i korta eller medelfristiga marknadsräntor. Räntan är antingen fastställd *på förhand* eller fastställs *efterhand*.

Schablonavdrag (standardised deduction): en fast procentuell andel av det utestående beloppet av skuldförbindelser med en avtalad löptid på upp till två år och penningmarknadspapper som kan dras av från kassakravet av emittenter som inte kan styrka att ett sådant utestående belopp innehas av andra institut som omfattas av Eurosystemets, ECB:s eller en nationell centralbanks kassakravssystem.

Slutgiltig överföring (final transfer): en oåterkallelig och ovillkorlig överföring som fullgör skyldigheten att överföra.

Snabbt anbud (quick tender): ett anbudsförfarande som Eurosystemet använder vid finjusterande transaktioner när det är angeläget att få en snabb effekt på likviditetssläget på marknaden. Snabba anbud verkställs inom en timme och kan begränsas till en mindre krets av motparter.

Solvensrisk (solvency risk): risken för förlust på grund av att den som emitterat ett värdepapper går i konkurs eller att motparten blir insolvent.

Standardiserade anbud (standard tender): ett anbudsförfarande som Eurosystemet använder i sina regelbundna öppna marknadsoperationer. Standardiserade anbud genomförs inom en tidrymd av 24 timmar. Alla motparter som uppfyller de allmänna urvalskriterierna har rätt att delta i standardiserade anbud.

Startdatum (start date): den dag då första ledet i en penningpolitisk transaktion avvecklas. Startdatum motsvarar anskaffningsdagen för transaktioner som grundar sig på repoavtal och valutasvappar.

Strip (separate trading of interest and principal): separat handel i kupong- och mantelbevis, se nollkupongare.

Strukturell transaktion (structural operation): en öppen marknadsoperation som Eurosystemet utför huvudsakligen för att korrigera banksystemets strukturella likviditetsposition gentemot Eurosystemet.

Stående facilitet (standing facility): en centralbanksfacilitet som motparter kan använda på eget initiativ. Eurosystemet erbjuder två stående faciliteter över natten, utlånings- och inlåningsfaciliteten.

Svappunkt (swap point): skillnaden mellan avistakursen och terminskursen i en valutaswap.

TARGET (Trans European Automated Realtime Gross settlement Express Transfer system): bruttoavvecklingssystemet i realtid för betalningar i euro. TARGET är ett decentraliserat system som består av 15 nationella system för bruttoavveckling i realtid (RTGS), ECB:s betalningsmekanism och interlinkmekanismen.

Tröskelpunkt (trigger point): den på förhand specificerade nivå på värdet av tillförd likviditet som utlöser begäran om tilläggssäkerheter (margin call).

Uppfyllandeperiod (maintenance period): den period som uppfyllandet av kassakravet beräknas på. Uppfyllandeperioden för Eurosystemets kassakrav är en månad med början den 24:e kalenderdagen i varje månad och slut den 23:e kalenderdagen i påföljande månad.

Utgjämningssystem (averaging provision): ett system som tillåter motparter att uppfylla sina kassakrav på basis av sina genomsnittliga kassakravsmedel över uppfyllandeperioden. Utgjämningssystemet bidrar till att stabilisera penningmarknadsräntorna genom att ge instituten ett incitament att utjämna effekterna av tillfälliga fluktuationer i likviditeten. Eurosystemets kassakravssystem tillåter utjämning.

Utlåningsfacilitet (marginal lending facility): Eurosystemets stående facilitet som motparter kan använda för att få krediter över natten från en nationell centralbank till en förutbestämd ränta.

Valutaswap (foreign exchange swap): samtidiga avista köp/försäljning och terminsköp/försäljning av en valuta mot en annan. Eurosystemet utför penningpolitiska transaktioner i form av valutasvappar varvid de nationella centralbankerna (eller ECB) köper (eller säljer) euro avista mot en utländsk valuta och samtidigt säljer (eller köper) den tillbaka genom en terminsaffär.

Volymanbud (volume tender): se fastränteanbud.

Värdepappersavvecklingssystem (securities settlement system, SSS): ett system som möjliggör förvar och överföring av värdepapper eller andra finansiella tillgångar oavsett om betalning erhållits (free of payment, FOP) eller enligt principen leverans mot betalning (delivery versus payment, DVP).

Värdepapperscentral, VPC (central securities depository, CSD): en organisation som håller och administrerar värdepapper eller andra finansiella tillgångar, håller konton för värdepappersutgivning samt möjliggör genomförande av kontobaserade värdepapperstransaktioner. Tillgångarna kan existera antingen i fysisk form (men i förvar hos centralen) eller i dematerialiserad form (dvs. de existerar bara som elektroniska registreringar).

Värderingsavdrag (*valuation haircut*): en riskkontrollåtgärd som tillämpas på underliggande värdepapper som används i *reversibla transaktioner*. Värderingsavdrag innebär att centralbanken värderar de underliggande värdepapperen till marknadsvärde minus en viss procent (avdrag/*haircut*). *Eurosystemet* tillämpar värderingsavdrag som avspeglar vissa drag hos tillgångarna i fråga, exempelvis återstående löptid.

Värderingsdag (*valuation date*): den dag då de underliggande värdepapperen för en kreditoperation värderas.

Återköpsdag (*repurchase date*): den dag då köparen är skyldig att sälja tillbaka värdepapperet till säljaren i samband med en transaktion enligt ett *repoavtal*.

Återköpspris (*repurchase price*): det pris till vilket köparen är skyldig att sälja tillbaka värdepapper till säljaren i samband med en transaktion enligt ett *repoavtal*. Återköpspriset är lika med summan av *anskaffningspriset* och den prisdifferens som svarar mot räntan på den likviditet som tillförts under transaktionens löptid.

Öppen marknadsoperation (*open market operation*): en transaktion som utförs på finansmarknaderna på initiativ av centralbanken. Beroende på deras syfte, regelbundenhet och förfaranden kan *Eurosystemets* öppna marknadsoperationer indelas i fyra olika kategorier: *huvudsakliga refinansieringstransaktioner*, *långfristiga refinansieringstransaktioner*, *finjusterande transaktioner* och *strukturella transaktioner*. När det gäller vilka instrument som används är *reverserade transaktioner* *Eurosystemets* viktigaste instrument för öppna marknadsoperationer och kan användas vid samtliga fyra kategorier av transaktioner. Emission av skuldcertifikat och *direkta köp/försäljningar av värdepapper* kan användas för *strukturella transaktioner*. För finjusterande transaktioner kan *direkta köp/försäljningar av värdepapper*, *valutasvappar* och *inlåning med fast löptid* användas.

Öronmärkningssystem (*earmarking system*): ett system för förvaltning av säkerheter i centralbankerna för tillförsel av likviditet mot värdepapper som är öronmärkta för varje enskild transaktion.

BILAGA 3

Urval av motparter vid valutainterventioner och valutasvappar för penningpolitiska ändamål

Urvalet av motparter vid valutainterventioner och valutasvappar för penningpolitiska ändamål följer en enhetlig ansats oberoende av vilket organisatoriskt arrangemang som väljs för Eurosystemets externa transaktioner. Urvalspolicyn innebär inte att man avlägsnar sig påtagligt från nuvarande marknadspraxis, eftersom den utgår från harmoniseringen av de nationella centralbankernas aktuella "bästa praxis". Urvalet av motparter vid Eurosystemets valutainterventioner grundas huvudsakligen på två uppsättningar kriterier.

Den första uppsättningen kriterier grundar sig på försiktighetsprincipen. Ett första försiktighetskriterium är kreditvärdighet. För att bedöma denna används en kombination av olika metoder (t.ex. rating av kreditvärderingsföretag och intern analys av kvoten eget kapital och andra nyckeltal). Ett andra kriterium är att Eurosystemet kräver att alla dess potentiella motparter vid valutainterventioner är föremål för tillsyn av ett erkänt tillsynsorgan. Ett tredje kriterium anger att samtliga motparter i Eurosystemets valutainterventioner måste leva upp till höga etiska krav och ha ett gott anseende.

Så snart minimikravet på försiktighet uppfyllts tillämpas den andra uppsättningen kriterier, som grundar sig på effektivitetshänsyn. Ett första effektivitetskriterium är relaterat till ett konkurrensmässigt prissättningsbeteende och motpartens förmåga att hantera stora volymer, också under turbulenta marknadsförhållanden. Övriga effektivitetskriterier är bl.a. kvaliteten på den information som motparterna lämnar och hur heltäckande den informationen är.

Kretsen av potentiella valutamotparter är tillräckligt stor och varierande för att garantera att interventioner kan genomföras med nödvändig flexibilitet. Den möjliggör för Eurosystemet att välja mellan olika kanaler vid interventioner. För att kunna intervensera effektivt på olika platser och i olika tidszoner kan Eurosystemet använda motparter i varje internationellt finansiellt centrum. I praktiken återfinns emellertid en påtaglig del av motparterna inom euroområdet. Kretsen av motparter för valutasvappar för penningpolitiska ändamål motsvarar den krets av motparter etablerade i euroområdet som Eurosystemet väljer ut för valuta-interventioner.

De nationella centralbankerna kan tillämpa limitbaserade system för kontroll av sin kreditexponering emot enskilda motparter vid valutasvappar som genomförs i penningpolitiskt syfte.

BILAGA 4

System för inrapportering av Europeiska centralbankens finansmarknadsstatistik⁽¹⁾1. *Inledning*

I rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter fastställs kretsen av uppgiftsskyldiga fysiska och juridiska personer (den s.k. referenspopulationen av uppgiftslämnare), sekretessföreskrifter samt lämpliga bestämmelser om genomförande och påföljder i enlighet med artikel 5.4 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (ECBS:s stadga). I förordningen ges ECB vidare rätt att utöva sina föreskrivande befogenheter för att:

- fastställa den faktiska rapporterade populationen,
- fastställa de krav på inrapportering av statistik som ECB skall ålägga den faktiska rapporterade populationen i deltagande medlemsstater, och
- ange på vilka villkor ECB och de nationella centralbankerna får utöva sin rätt att verifiera eller inhämta statistiska uppgifter.

2. *Allmänt*

Syftet med Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2819/98 av den 1 december 1998 angående en konsoliderad balansräkning för sektorn för monetära finansinstitut (ECB/ 1998/16) är att göra det möjligt för ECB och, i enlighet med artikel 5.2 i stadgan, de nationella centralbankerna – som så långt som möjligt skall utföra detta arbete – att samla in det statistiska underlag som behövs för att fullgöra Europeiska centralbankssystemets (ECBS) uppgifter, inte minst uppgiften att utforma och genomföra gemenskapens monetära politik i enlighet med artikel 105.2 första strecksatsen i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (fördraget). De statistiska uppgifter som samlas in i enlighet med ECB:s förordning nr ECB/1998/16 används för att upprätta den konsoliderade balansräkningen för sektorn av monetära finansinstitut (MFI), vars främsta syfte är att ge ECB en övergripande statistisk bild av den monetära utvecklingen i fråga om aggregerade finansiella tillgångar och skulder för de monetära finansinstituten i de deltagande medlemsstaterna, vilka betraktas som ett enda ekonomiskt territorium.

Det bör noteras att denna förordning ersattes i januari 2002 av Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2423/2001 av den 22 november 2002 om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut (ECB/2001/13). Europeiska centralbankens förordning ECB/1998/16 gäller dock fortfarande för de data som rapporteras under 2002. Rapporteringen i enlighet med den nya förordningen börjar med rapporteringen av månadsdata för januari 2003 (kvartalsdata för mars 2003). Hänvisningar till den upphävda förordningen som görs i denna publikation skall därför förstås att gälla den nya förordningen. Förändringarna till följd av den nya förordningen påverkar endast uppställningen men inte sammansättningen av kassakravsbasen. Förändringarna förklaras nedan.

ECB:s krav på inrapportering av statistik när det gäller den konsoliderade balansräkningen för MFI-sektorn baseras på tre huvudprinciper.

ECB behöver för det första jämförbara, tillförlitliga och aktuella statistik som samlas in under jämförbara förhållanden inom hela euroområdet. Även om uppgifterna i enlighet med artikel 5.1 och 5.2 i stadgan samlas in på ett decentraliserat sätt av de nationella centralbankerna, och i nödvändig utsträckning tillsammans med annan statistik som krävs på gemenskapsnivå eller nationell nivå, behövs det en tillräcklig grad av harmonisering och efterlevnad av minimikrav på rapportering för att säkerställa ett tillförlitligt statistiskt underlag för fastställandet och genomförandet av den gemensamma penningpolitiken.

För det andra måste de rapporteringsskyldigheter som fastställs i ECB:s förordning nr ECB/1998/16 följa principerna om öppenhet och rättsäkerhet. Anledningen är att förordning nr ECB/1998/16 är till alla delar bindande och direkt tillämplig inom hela euroområdet. Genom förordningen åläggs fysiska och juridiska personer direkta skyldigheter och ECB kan förelägga sanktioner om dess rapporteringskrav inte uppfylls (se artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 2533/98). Rapporteringsskyldigheterna är därför klart definierade och eventuella beslut som fattas av ECB när det gäller verifikation och inhämtning av statistik kommer att följa identifierbara principer.

För det tredje måste ECB så långt som möjligt begränsa rapporteringsbördan (se artikel 3 a i rådets förordning (EG) nr 2533/98). Det statistiska underlag som de nationella centralbankerna samlar in med stöd av förordning nr ECB/1998/16 används där för också för att beräkna kassakravsbasen enligt Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2818 av den 1 december 1998 angående tillämpningen av minimireserver (kassakrav) (ECB/1998/15).

I artiklarna i ECB:s förordning nr ECB/1998/16 fastställs den faktiska rapporterade populationen, dess rapporteringsskyldigheter och de principer enligt vilka ECB och de nationella centralbankerna normalt utövar sin behö-

⁽¹⁾ Innehållet i denna bilaga tillhandahålls enbart för kännedom. De relevanta rättsakterna när det gäller inrapportering av finansmarknadsstatistik är rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter och Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2819/98 den 1 december 1998 om en konsoliderad balansräkning för sektorn för monetära finansinstitut (ECB/1998/16) (ersatt av Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 2423/2001 den 22 november 2001 om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut (ECB/2001/13)).

het att verifiera eller inhämta statistik bara i allmänna ordalag. Närmare information om den statistik som skall inrapporteras för att uppfylla ECB:s rapporteringskrav och de miniminormer som skall iakttas finns i bilagorna I–IV till ECB:s förordning nr ECB/1998/16.

3. *Faktisk rapporterande population; lista över MFI för statistiska ändamål*

MFI omfattar inhemska kreditinstitut enligt gemenskapsrättens definition och alla andra inhemska finansinstitut, vars verksamhet består i att de mottar inlåning och/eller nära substitut för inlåning från andra enheter än MFI och i att de för egen räkning (åtminstone i ekonomisk bemärkelse) lämnar kredit och/eller placerar i värdepapper. ECB skall upprätta och underhålla en lista över institut som motsvarar denna definition enligt de klassificeringsprinciper som anges i bilaga I till ECB:s förordning nr ECB/1998/16. Det är ECB:s direktion som har behörighet att upprätta och underhålla denna lista över MFI för statistiska ändamål. Euroområdet inhemska MFI utgör den faktiska rapporterande populationen.

Nationella centralbanker får bevilja små monetära finansinstitut undantag från rapporteringsskyldigheten om de monetära finansinstitut som bidrar till den månatliga konsoliderade balansräkningen står för minst 95 % av den sammanlagda MFI-balansräkningen i varje deltagande medlemsstat. Dessa undantag ger de nationella centralbankerna möjlighet att tillämpa den metod som kallas "cutting off the tail".

4. *Skyldigheter i fråga om statistikrapportering*

För att upprätta den konsoliderade balansräkningen måste den faktiska rapporterande populationen inkomma med statistiska uppgifter om sin balansräkning varje månad. Ytterligare uppgifter skall lämnas in varje kvartal. De statistiska uppgifter som skall inrapporteras beskrivs närmare i bilaga I till ECB:s förordning nr ECB/1998/16.

De relevanta statistiska uppgifterna samlas in av de nationella centralbankerna, som måste fastställa vilka rapporteringsförfaranden som skall följas. ECB:s förordning nr ECB/1998/16 utgör inte något hinder för att de nationella centralbankerna låter insamlingen från den faktiska rapporterande populationen av de statistiska uppgifter som behövs för att uppfylla ECB:s statistikkrav utgöra en del av en mer omfattande datainsamling som de nationella centralbankerna för andra statistiska syften har upprättat inom sitt eget ansvarsområde i enlighet med gemenskapsrätten, nationell lag eller vedertagen praxis. Detta får emellertid inte hindra att de statistikkraven i ECB:s förordning nr ECB/1998/16 uppfylls. I enskilda fall kan ECB låta sina krav uppfyllas medelst statistiska uppgifter som samlats in för sådana andra ändamål.

Följden av att en nationell centralbank beviljar ett undantag enligt ovan är att de berörda små monetära finansinstituten åläggs de minskade rapporteringsskyldigheter (bl.a. endast kvartalsvis rapportering) som är obligatoriska i samband med kassakraven och anges i bilaga II till ECB:s förordning nr ECB/1998/16. Kraven för små monetära finansinstitut som inte är kreditinstitut fastställs i bilaga III. Monetära finansinstitut som har beviljats undantag kan emellertid välja att fullgöra de fullständiga rapporteringsskyldigheterna.

5. *Användning av statistiska uppgifter inom ramen för ECB:s förordning om kassakrav*

För att så långt som möjligt begränsa rapporteringsbördan och undvika dubbel insamling av statistik kommer de statistiska uppgifter som inrapporteras av monetära finansinstitut inom ramen för ECB:s förordning nr ECB/1998/16 även att användas för att beräkna kassakravsbasen inom ramen för ECB:s förordning nr ECB/1998/15.

För statistiska ändamål måste uppgiftslämnarna i själva verket inrapportera uppgifter till sina respektive nationella centralbanker i enlighet med tabell 1 nedan, som ingår i bilaga I till ECB:s förordning nr ECB/1998/16. I tabell 1 använder de uppgiftslämnande instituten de rutor som har markerats med "*" för att beräkna sin kassakravsbas (se ruta 11 i kapitel 7 i denna publikation).

För att göra en korrekt beräkning av den kassakravsbas på vilken en positiv kassakravspocent skall tillämpas krävs en detaljerad uppdelning på inlåning med en överenskommen löptid på över två år, inlåning med en uppsägnings-tid på över två år och kreditinstituts skulder avseende repoavtal mot "MFI" ("inhemska motparter" och "motparter i andra EMU-länder"), "kassakravspflichtiga KI samt ECB och NCB:er", "staten" och motparter i övriga utlandet.

	A. Inhemsk motpart					B. Motpart i andra EMU-länder					C. Motpart	D. Ofördelat
	MFI (1)		Icke-MFI			MFI (2)		Icke-MFI				
	varav kassakravspåbjudning, ECB och NCB	Offentlig sektor		Övriga motpart		varav kassakravspåbjudning, ECB och NCB	Övriga sektor		Övriga motpart			
		Staten	Övrig offentlig sektor				Staten	Övrig offentlig sektor				
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
11x Icke-EMU-valutor												
upp till 1 år											*	
över 1 och upp till 2 år											*	
över 2 år											*	
12 Penningmarknadspapper (3)												
Euro											*	
Icke-EMU-valutor											*	
13 Kapital och reserver												
14 Övriga skulder												
TILLGÅNGAR												
1 Kassa (alla valutor)												
1e varav euro												
2 Utlåning												
2e varav euro												
3 Andra värdepapper än aktier												
3e Euro												
upp till 1 år												
över 1 och upp till 2 år												
över 2 år												
3x Icke-EMU-valutor												
upp till 1 år												
över 1 och upp till 2 år												
över 2 år												
4 Penningmarknadspapper (4)												
Euro												
Icke-EMU-valutor												
5 Aktier och andelar												
6 Anläggningstillgångar												
7 Övriga tillgångar												

(1) Inklusive administrativt reglerad inlåning.

(2) Inklusive icke överförbar avistainlåning.

(3) Definierade som penningmarknadspapper (MMP) utfärdade av MFI.

(4) Definierade som innehav av penningmarknadspapper (MMP) utfärdade av MFI. Här avses med penningmarknadspapper (MMP) andelar i penningmarknadsfonder. Innehav av omsättningsbara instrument som kan ha samma karakteristika som penningmarknadspapper (MMP) men som emitteras av icke-MFI skall rapporteras som "andra värdepapper än aktier".

(5) Kreditinstitut kan rapportera positioner gentemot "MFI exklusive kassakravspåbjudninga kreditinstitut, ECB och NCB:er" snarare än gentemot "MFI" och "kassakravspåbjudninga kreditinstitut, ECB och NCB:er", förutsatt att det inte medför någon informationsförlust och att inga positioner i fetstil berörs.

(6) Rapporteringen av denna post är frivillig tills annat anges.

Dessutom kan kreditinstitut som omfattas av kassakrav – beroende på de nationella systemen för insamling av statistiska uppgifter och förutsatt att de definitioner och klassifikationsprinciper för MFI-balansräkningen som anges i ECB:s förordning nr ECB/1998/16 följs helt och fullt – alternativt välja att lämna de uppgifter som behövs för beräkning av kassakravsbasen, med undantag av uppgifter om omsättningsbara instrument, i enlighet med tabellen på sidan 90, förutsatt att inga poster i fetstil påverkas.

	Kassakravsbasen (exklusive omsättningsbara instrument) beräknas som summan av följande kolumner i tabell 1: (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(f)-(g)+(h)+(i)+(j)+(k)
INLÅNING (euro och icke-EMU-valutor sammanlagt)	
INLÅNING TOTALT	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
varav:	
9.2e + 9.2x Med överenskommen löptid över två år	
varav:	
9.3e + 9.3x Med uppsägningstid över två år	Frivillig uppgift
varav:	
9.4e + 9.4x Repor	

Det bör noteras att från och med rapporteringen i enlighet med den ovannämnda nya förordningen av månadsdata för januari 2003 kommer skuld kategorin "penningmarknadsinstrument" att slås samman med skuld kategorin "emitterade skuldförbindelser" inom den allmänna ramen för ECB:s finansmarknadsstatistik. Detta innebär att, med början från rapporteringen av månadsdata per den 31 januari 2003 (kvartalsdata per den 31 mars 2003) skall de uppgiftslämnande institutionerna dela upp denna skuld kategori enligt ursprunglig löptid på samma sätt som skuldförbindelser och därefter inräkna den i skuld kategorin "emitterade skuldförbindelser".

Bilaga II till ECB:s förordning nr ECB/1998/16 innehåller särskilda bestämmelser, övergångsbestämmelser och bestämmelser rörande fusionerande kreditinstitut i fråga om tillämpningen av kassakravssystemet.

I bilaga II till ECB:s förordning nr ECB/1998/16 ingår ett rapporteringsschema för små "tail"-klassificerade kreditinstitut. "Tail"-klassificerade kreditinstitut skall som ett minimikrav rapportera de kvartalsdata som behövs för att i enlighet med tabell 1a beräkna kassakravsbasen. Dessa institut skall säkerställa att rapporteringen i enlighet med tabell 1a överensstämmer helt med de definitioner och klassificeringar som används i tabell 1. Kassakravsbasen för tre (enmånaders) uppfyllandeperioder för de "tail"-klassificerade instituten beräknas på de kvartalsdata enligt ställningen vid utgången av kvartalet som samlas in av de nationella centralbankerna med en rapporteringsfrist på 28 arbetsdagar från utgången av det kvartal som statistiken avser.

I bilagan ingår också bestämmelser om rapportering på konsoliderad basis. Efter tillstånd från Europeiska centralbanken (ECB) får kassakravspflichtiga kreditinstitut tillämpa konsoliderad statistikrapportering för en grupp av kassakravspflichtiga kreditinstitut inom samma nationella territorium, förutsatt att alla de berörda instituten har avstått från möjligheten att avräkna ett generellt avdrag från sitt kassakrav. Avdragsmöjligheten kvarstår dock för gruppen som helhet. Alla sådana institut uppräknas var för sig i ECB:s lista över monetära finansinstitut (MFI).

TABELL 1A

Uppgifter för kassakravssystemet som skall lämnas kvartalsvis av små kreditinstitut

	Kassakravsbasen beräknas som summan av följande kolumner i tabell 1: (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(f)-(g)+(h)+(i)+(j)+(k)
INLÅNING (euro och icke-EMU-valutor sammanlagt)	
9 INLÅNING TOTALT 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x	
varav: 9.2e + 9.2x Med överenskommen löptid över två år	
varav: 9.3e + 9.3x Med uppsägningstid över två år	Frivillig uppgift
varav: 9.4e + 9.4x Repor	
Utelöpande emissioner, kolumn (1) i tabell 1	
OMSÄTTNINGSBARA INSTRUMENT (euro och icke-EMU-valutor sammanlagt)	
11 EMITTERADE SKULDFÖRBINDELSER 11e + 11x Med överenskommen löptid upp till två år	
11 EMITTERADE SKULDFÖRBINDELSER 11e + 11x Med överenskommen löptid över två år	
12 PENNINGMARKNADSINSTRUMENT	

Bilagan innehåller även bestämmelser som skall tillämpas på fusionerande kreditinstitut. I denna bilaga har termerna "fusion", "fusionerande institut" och "förvärvande institut" den betydelse som anges i ECB:s förordning nr ECB/1998/15. För den uppfyllandeperiod under vilken en fusion träder i kraft skall kassakraven för det förvärvande institutet beräknas och fullgöras i enlighet med artikel 13 i ECB:s förordning nr ECB/1998/15. För de följande uppfyllandeperioderna skall kassakravet för det förvärvande institutet i tillämpliga fall beräknas på grundval av en kassakravsbas och av statistiska uppgifter som lämnats i enlighet med särskilda regler (se tabellen i tillägget till bilaga II till ECB:s förordning nr ECB/1998/16). I annat fall skall de vanliga reglerna för rapportering av statistiska uppgifter och beräkning av kassakravsbasen i artikel 3 i ECB:s förordning nr ECB/1998/15 gälla. Den berörda nationella centralbanken får vidare ge det förvärvande institutet tillstånd att uppfylla sin skyldighet att lämna statistiska uppgifter genom ett tillfälligt förfarande. Detta undantag från normala rapporteringsförfaranden måste begränsas till att gälla kortast möjliga tid och får inte överskrida sex månader räknat från det att fusionen trätt i kraft. Detta undantag påverkar inte det förvärvande institutets skyldighet att uppfylla sina rapporteringsskyldigheter enligt ECB:s förordning nr ECB/1998/16 och, i förekommande fall, dess skyldighet att uppfylla de fusionerande institutens rapporteringsskyldigheter. Det förvärvande institutet är skyldigt att när avsikten att fusionera har blivit offentlig och i god tid innan fusionen träder i kraft informera den relevanta nationella centralbanken om vilka förfaranden som det har för avsikt att tillämpa för att fullgöra sina skyldigheter att rapportera statistik i samband med fastställandet av kassakraven.

6. *Verifikation och inhämtning av statistik*

I normala fall utövar ECB och de nationella centralbankerna sin rätt att kontrollera och samla in statistiska uppgifter när miniminormerna för överföring, riktighet, begrepps mässig överensstämmelse och revidering inte uppfylls. Miniminormerna anges i bilaga IV till ECB:s förordning nr ECB/1998/16.

7. *Icke deltagande medlemsstater*

Eftersom en förordning utfärdad med stöd av artikel 34.1 i stadgan inte medför några rättigheter eller skyldigheter för medlemsstater med undantag (artikel 43.1 i stadgan) eller för Danmark (punkt 2 i protokollet om vissa bestämmelser angående Danmark) och inte är tillämplig på Storbritannien (punkt 8 i protokollet om vissa bestämmelser angående Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland) är ECB:s förordning nr ECB/1998/16 endast tillämplig i de deltagande medlemsstaterna.

Artikel 5 i stadgan rörande ECB:s och de nationella centralbankernas behörighet på statistikområdet och rådets förordning (EG) nr 2533/98 är emellertid tillämpliga i alla medlemsstater. Tillsammans med artikel 10 (f.d. artikel 5) i fördraget innebär detta också en skyldighet för de icke deltagande medlemsstaterna att på nationell nivå utforma och genomföra alla åtgärder som de anser nödvändiga för att statistiska uppgifter skall kunna samlas in i enlighet med ECB:s krav på statistikrapportering och för att förberedelser i god tid skall kunna göras på statistikområdet så att de kan bli deltagande medlemsstater. Denna skyldighet anges uttryckligen i artikel 4 och i det sjuttonde skälet i rådets förordning (EG) nr 2533/98. För tydlighetens skull erinras om denna skyldighet i de inledande skälen i ECB:s förordning nr ECB/1998/16.

BILAGA 5

Eurosystemets webbplatser

Centralbank	Webbplats
Europeiska centralbanken	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be eller www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Finlands Bank	www.bof.fi

BILAGA 6

Förfaranden och sanktioner som skall tillämpas om en motpart inte fullgör sina skyldigheter1. *Straffavgifter*

Om en motpart bryter mot reglerna rörande anbud⁽¹⁾, bilaterala transaktioner⁽²⁾, användningen av underliggande värdepapper⁽³⁾, eller mot förfarandena vid dagens slut och villkoren för tillträde till utlåningsfaciliteten⁽⁴⁾ skall Eurosystemet utdöma straffavgifter enligt följande:

- i) Vid överträdelse av reglerna rörande anbud, bilaterala transaktioner och användning av underliggande värdepapper skall, för den första och den andra överträdelsen som inträffar under en tolv månadersperiod, en straffavgift utdömas för varje överträdelse. De tillämpliga straffavgifterna skall beräknas till utlåningsräntan plus 2,5 procentenheter.
 - Vid överträdelse av reglerna rörande anbud och bilaterala transaktioner skall straffavgifterna beräknas på grundval av den säkerhet eller det kontanta belopp som motparten inte har kunnat avveckla, multiplicerat med koefficienten 7/360.
 - Vid överträdelse av reglerna rörande användningen av underliggande värdepapper skall straffavgifterna beräknas på grundval av de icke godtagbara värdepapper (eller de värdepapper som motparten inte får använda), vilka motparten antingen 1) har levererat till en nationell centralbank eller till ECB eller 2) inte dragit tillbaka inom 20 arbetsdagar räknat från den händelse varigenom värdepapperen blev icke godtagbara eller inte längre får användas av motparten och multiplicerat med koefficienten 1/360.
- ii) Den första gången reglerna avseende förfaranden vid dagens slut eller tillträde till utlåningsfaciliteten överträds skall den straffavgift som kan utdömas beräknas till 5 procentenheter. Vid upprepade överträdelse skall räntan på straffavgifterna höjas med ytterligare 2,5 procentenheter varje gång som detta inträffar under en tolv månadersperiod, beräknat på grundval av det berörda beloppet i samband med den obehöriga användningen av utlåningsfaciliteten⁽⁵⁾.

2. *Andra påföljder än straffavgifter*

Eurosystemet skall avstänga en motpart för överträdelse av reglerna rörande anbud och bilaterala transaktioner eller reglerna rörande underliggande värdepapper enligt följande:

- a) **Avstängning efter överträdelse av reglerna rörande anbud och bilaterala transaktioner**

Om en tredje överträdelse av samma slag inträffar under en tolv månadersperiod skall Eurosystemet, förutom att utdöma en straffavgift som beräknas i enlighet med avsnitt 1, under en bestämd period avstänga motparten från senare marknadsoperation(er) av samma slag som genomförs enligt samma förfarande. Avstängning skall tillämpas enligt följande skala:

- i) Om de icke levererade säkerheterna eller kontanterna när den tredje överträdelsen äger rum utgör högst 40 % av de totala säkerheter eller kontanter som skulle ha levererats skall avstängningen gälla i en månad.
- ii) Om de icke levererade säkerheterna eller kontanterna när den tredje överträdelsen äger rum utgör mellan 40 % och 80 % av de totala säkerheter eller kontanter som skulle ha levererats skall avstängningen gälla i två månader.

⁽¹⁾ Detta gäller om en motpart inte kan leverera en tillräcklig mängd underliggande värdepapper för att avveckla det likviditetsbelopp som har tilldelats den i en likvidiserande transaktion eller om den inte kan leverera tillräckliga kontanta medel för att avveckla det belopp som har tilldelats den i en likviditetsdränerande transaktion.

⁽²⁾ Detta gäller om en motpart inte kan leverera en tillräcklig mängd godtagbara underliggande värdepapper eller inte kan leverera tillräckliga kontanta medel för att avveckla det belopp som överenskommit i bilaterala transaktioner.

⁽³⁾ Detta gäller om en motpart använder värdepapper som är, eller har blivit, ej godtagbara (eller som motparten inte får använda) som säkerhet för ett utestående lån.

⁽⁴⁾ Detta gäller om en motpart har negativt saldo på avvecklingskontot vid slutet av dagen och inte uppfyller villkoren för tillträde till utlåningsfaciliteten.

⁽⁵⁾ Straffavgifter vid överträdelse av reglerna rörande användning av värdepapper som bara anses vara godtagbara för intradagskrediter förutses bara i den rättsliga ramen för TARGET-systemet. Sådana överträdelse omfattas inte av denna riktlinje.

iii) Om de icke levererade säkerheterna eller kontanterna när den tredje överträdelsen äger rum utgör mellan 80 % och 100 % av de totala säkerheter eller kontanter som skulle ha levererats skall avstängningen gälla i tre månader.

Dessa straffavgifter och avstängningsåtgärder skall, utan att detta påverkar tillämpningen av c) nedan, även tillämpas vid varje därpå följande överträdelse under varje tolv månadersperiod.

b) Avstängning efter överträdelser av reglerna rörande underliggande värdepapper

Om en tredje överträdelse inträffar inom en tolv månadersperiod skall Eurosystemet, förutom att utdöma en straffavgift som beräknas i enlighet med avsnitt 1 ovan, avstånga motparten från den därpå följande öppna marknadsoperationen.

Dessa straffavgifter och avstängningsåtgärder skall utan att detta påverkar tillämpningen av c) nedan även tillämpas vid varje därpå följande överträdelse under varje tolv månadersperiod.

c) Avstängning i exceptionella fall från tillträde till alla kommande penningpolitiska transaktioner under en bestämd period

I exceptionella fall, när detta är nödvändigt med hänsyn till överträdelsens allvarliga karaktär och särskilt det berörda beloppet samt överträdelsens frekvens och varaktighet, kan man förutom att utdöma en straffavgift som beräknas i enlighet med avsnitt 1 ovan, även överväga att avstånga motparten från tillträde till alla kommande penningpolitiska transaktioner under en tremånadersperiod.

d) Institut som är belägna i andra medlemsstater

Eurosystemet får vidare besluta huruvida den avstängningsåtgärd som skall vidtas gentemot den överträdande motparten också skall omfatta institutets filialer i andra medlemsstater.
